

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻԶԵՎԱՆԻ
ՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 38/9

01-ը հունիսի 2019 թվականի

Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն

(023102.00.6) կրթական ծրագիրը հաստատելու մասին:

Ղեկավարվելով Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի կանոնադրության 21-րդ կետի 5-րդ ենթակետով և Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի գիտական խորհրդի կանոնակարգի 4-րդ կետի 5-րդ ենթակետով՝ Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի գիտական խորհուրդը որոշում է.

➤ Հաստատել Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն (023102.00.6) կրթական ծրագիրը համաձայն հավելվածի:

ԵՊՀ ԻՄ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ _____ Ա.Վ. ՑՈՒՑՈՒՅՑԱՆ

Հավելված

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՅՈՒՂ

Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետ

«ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության դասից	Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն 023102.00.6
2. Բուհը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի հջևանի մասնաճյուղ
3. Ծրագրը հավատարմագրված է	-
4. Շնորհվող որակավորումը	Բանասիրության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2018/2019
6. Ուսումնառության լեզուն	Հայերեն
7. Ուսուցման ձեր	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները/պահանջները

Ծրագրի դիմուրդը պետք է ունենա միջնակարգ, նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական:

Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի:

9. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները

Ծրագրի նպատակն է պատրաստել ֆրանսերեն լեզվի և գրականության բնագավառում միջառարկայական գիտելիքներով և հմտություններով օժտված մասնագետներ, որոնք ունակ կլինեն.

1. Ներդնելու անգլերեն (ֆրանսերեն) բանավոր և գրավոր խոսքի գիտելիքներն ու հմտությունները հաղորդակցման տարբեր ոլորտներում,
2. կատարելու գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,
3. կատարելու գիտական հետազոտություններ ֆրանսերենի և ֆրանսիական գրականության տեսական և գործնական խնդիրների վերաբերյալ,
4. մասնաճյուղում համապատասխան դասընթացներին մասնակցելուց հետո որոշակի վերապատրաստումներից հետո դասավանդելու հիմնական, միջնակարգ և միջին մասնագիտական հաստատություններում,
5. գուգադրելու լեզուն և մշակույթը հասարակական կյանքի և գիտության ոլորտներում,
6. ներդնելու հետազոտական հմտություններ լեզվաբանության և քաղաքակրթության ոլորտներում:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինին.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադիմ մեթոդները,

Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսա-գիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ձից, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջգիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա6 Ներկայացնելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի մասին:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջմշակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և քարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մողիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմով՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնայունաբանական, ձևաբանական, բերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Բ7. կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ. Ըստհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Գ1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ3. զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսւորելով մասնագիտական բարեխտություն և ինքնուրույնություն,

Գ4. օգովելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը

Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Գնահատման ձևերը

Տե՛ս «ԵՊՀ-ի ԻՄ հումանիտար գիտությունների կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց և դասընթացների տեղեկագիրը», Խօսան, 2016 թ., էջ 11-21:

ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ. էջ 5-11:

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Օտար լեզու և գրականություն /ֆրանսերեն/» ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել բարձրագույն կրթության և տնտեսության այն բոլոր ոլորտներում, որտեղ պահանջվում է ֆրանսերեն լեզվի իմացություն, և զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները.

- քարգմանիչ
- մենեջեր,
- էքսկուրսավար,

- կրտսեր գիտաշխատող,
- մամլո քարտուղար,
- խմբագիր:

Հնարավոր աշխատավայրերն են.

- միջազգային կազմակերպություններ,
- կրթական և հետազոտական պետական ու մասնավոր հիմնարկներ,
- բանկեր,
- տուրիստական գործակալություններ,
- թանգարաններ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը մագիստրատուրայում:

Մասնաձյուղում համապատասխան դասընթացներին մասնակցելուց և որոշակի վերապատրաստումներից հետո դասավանդելու հիմնական, միջնակարգ և միջին մասնագիտական հաստատություններում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

Ա. մասնագիտական գրականությամբ հազեցած գրադարան,

Բ. էկեկտրոնային ռեսուրսներ:

Գ. Համակարգչային սրահներ:

Դ. ֆրանսուրենի ուսուցման սրահ

Ե. Սպորտ դահլիճ, խաղահրապարակներ

Զ. Լինգաֆոնային սրահ

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագրը մշակելիս

- ՀՀ կրթական որակավորումների ազգային շրջանակ

17. Ծրագրային այլ կողմնորոշիչներ

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

Պետք է նկատի ունենալ, որ ծրագրի մասնագիրը տալիս է ծրագրի հիմնական բնութագրերի համառոտ նկարագրությունը և այն կրթական վերջնարդյունքները, որոնք ենթադրվում են, որ ձեռք կրերի ուսանողը, եթե նա լիարժեք կերպով օգտվի ծրագրի ընձեռած ուսումնառության հնարավորություններից: Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ-ի ԻՄ -ի դասընթացների տեղեկագրում:

«ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋԱՄԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և խմացություն		Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ	
Ա1	մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,	F1	վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,
Ա2	արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,	F2	պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) առյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,
Ա3	կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,	F3	կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,
Ա4	ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,	F4	ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,
Ա5	ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,	F5	կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,
Ա6	ներկայացնելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտավեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ Ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի մասին:	F6	վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարներ,
		F7	կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:
Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ			
Գ1	պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխարձակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,	Գ4	օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ2	գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտե-գրման իրագործմանը,	Գ5	կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:
Գ3	գուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործըն-թացներ՝ դրսեռելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,		

«ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդ. Թվանիշը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																		
		U1	U2	U3	U4	U5	U6	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	
Լատիներեն	0305/B18						+												+	
Ֆրանսերեն լեզու-1	0305/B33			+				+												
Ֆրանսերեն լեզու-2	0305/B34	+																	+	
Ֆրանսերեն լեզու-3	0305/B37			+	+			+											+	
Ֆրանսերեն լեզու-4	0305/B39				+									+						
Ֆրանսերեն լեզու-5	0305/B43	+	+					+		+						+	+	+	+	
Ֆրանսերեն լեզու-6	0305/B46				+	+		+		+			+		+		+	+	+	
Ֆրանսերեն լեզու-7	0305/B51	+	+		+				+					+	+	+	+	+	+	
Անգլերեն - 1	0305/B32		+			+								+					+	
Անգլերեն - 2	0305/B35		+		+	+								+				+	+	
Անգլերեն - 3	0305/B36		+		+	+								+				+	+	
Անգլերեն - 4	0305/B38		+		+	+								+				+	+	
Անգլերեն - 5	0305/B42		+			+		+	+	+			+	+			+	+	+	
Անգլերեն - 6	0305/B47		+			+		+	+	+			+	+			+	+	+	
Անգլերեն - 7	0305/B50		+			+		+	+	+			+	+			+	+	+	
Անգլո-ամերիկյան գրականություն	0305/B26		+		+	+			+									+	+	
Ֆրանսիական գրականություն	0305/B29	+	+		+	+							+					+	+	
Համաշխարհային գրականություն	0302/B22	+	+		+	+						+	+					+	+	
Լեզվաբանության հիմունքներ	0302/B19	+			+							+					+	+	+	
Հայ գրականություն	0302/B21		+		+	+			+			+					+	+	+	
Օտար լեզվի պատմություն	0305/B23								+	+								+		
Տեսական հնչունաբանություն	0305/B24	+				+					+			+			+	+	+	
Տեսական քերականություն	0305/B25	+				+				+				+					+	
Ոռու գրականության պատմություն	0305/B20												+						+	
Բառագիտություն	0305/B27	+				+			+										+	
Երկրագիտություն /Անգլերեն/	0305/B28		+	+				+		+	+						+		+	
Ոճագիտություն	0305/B30					+	+				+			+				+	+	
Երկրագիտություն /Ֆրանսերեն/	0305/B31								+										+	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/B06				+	+					+						+		+	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302/B11				+	+					+						+		+	

Հայոց պատմության հիմնահարցեր -1	0304/B02			+ +					+ +					+ +		+ +
Հայոց պատմության հիմնահարցեր -2	0304/B08			+ +					+ +					+ +		+ +
Ոռուսերեն-1	0305/B01				+				+ +					+ +		+ +
Ոռուսերեն-2	0305/B07				+				+ +					+ +		+ +
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104/B05								+							+
Քաղ.պաշտպ. և արտ. իր. բն. առաջին բուժօգն.	0001/B10				+				+							
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/B03									+ +						+
Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	0104/B13								+ +							+
Փիլիսոփայության հիմունքներ	0304/B15				+					+						+
Իրավունքի հիմունքներ	0304/B14									+ +				+		
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B04															+
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B09															+
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B12															+
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B16															+
Տնտեսագիտության հիմունքներ	0201/B17								+ +					+ +		+
Գործարարության հիմունքներ	0201/B17								+ +					+ +		+
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/B17								+ +					+ +		+
Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/B17								+ +					+ +		+
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/B17								+ +					+ +		+
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/B17								+ +					+ +		+
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/B17								+ +					+ +		+
Տրամադրության հիմունքներ	0304/B17			+					+ +					+ +		+
Հոգեբանության հիմունքներ	0303/B17								+ +					+ +		+
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/B17								+ +							+
Բիզնես անգլերեն	0305/B40		+ +	+					+ +	+ +				+		+
Բիզնես ֆրանսերեն	0305/B40				+					+						+
Հաղորդակցական հմտություններ	0305/B40		+ +	+					+ +	+ +				+		+
Զանգվածային լրատվության լեզուն անգլերենում	0305/B41	+	+ +	+ +					+ +							
Տնտեսագիտական և իրավագիտական տեքստերի քարզմանություն	0305/B41									+ +						+
Տիպաբանություն	0305/B41	+		+		+ +			+ +	+ +				+		+
Գործարանական լեզվաբանության ներածություն	0305/B44	+							+							+

Դիսկուրս և մշակույթ	0305/B44		+							+	+						+		
Անզերեն տուրիզմի ոլորտի համար	0305/B44		+	+						+	+						+	+	
Ֆրանսերեն տուրիզմի ոլորտի համար	0305/B44		+							+								+	
Դիվանագիտական պրոտոկոլ և դիսկուրս	0305/B45			+						+	+						+	+	
Թեստավորման սկզբունքները անզերենում	0305/B45		+														+	+	+
Եվրոպական ինտեգրում	0305/B45									+	+								+
Գեղարվեստական տեքստերի թարգմանությունը անզերենում	0305/B48	+	+			+		+						+				+	
Գեղարվեստական տեքստերի թարգմանությունը ֆրանսերենում	0305/B48				+	+								+				+	
Դասավանդման ժամանակակից մեթոդները անզերենում	0305/B49	+	+			+				+	+						+		+
Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա (Ֆրանսերեն)	0305/B49					+	+			+									+
Գրաքննադատության ներածություն	0305/B49	+	+	+	+				+		+							+	
Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա (Անզերեն)	0305/B48	+				+		+											+
Կուրսային աշխատանք -1	0305/B52	+			+	+				+	+	+						+	+
Կուրսային աշխատանք -2	0305/B53	+			+	+				+	+	+						+	+
Մասնագիտական պրակտիկա	0305/B55	+			+	+				+	+	+						+	+
Ավարտական աշխատանք	0305/B54	+			+	+				+	+	+					+	+	+

«ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Գլուխից	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրթիչների նկար	Ուսումնական քերնվածությունը, ժամ						Կիսամյակներ								Գնա- հատ-ման ձևը	
			1		2		3		4		5		6		7			
			Կրթ.	Լուծ.	Կրթ.	Լուծ.	Կրթ.	Լուծ.	Կրթ.	Լուծ.	Կրթ.	Լուծ.	Կրթ.	Լուծ.	Կրթ.	Լուծ.		
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍՍ	36	1080	255	285	0	540	12	14	12	14	4	6	8	10			
	Պարտադիր դասընթացներ	32	960	195	285	0	480	12	14	12	14	4	6	4	6			
1	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60	0	30	0	30	2	2									ստ.
2	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60	0	30	0	30			2	2							ստ.
3	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	60	30	0	0	30	2	2									ստ.
4	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	60	30	0	0	30			2	2							ստ.
5	Ոռուսերեն-1	4	120	0	60	0	60	4	4									ստ.
6	Ոռուսերեն-2	4	120	0	60	0	60			4	4							ստ.
7	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2	60	0	30	0	30	2	2									ստ.
8	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	4	120	30	30	0	60			4	4							ստ.
9	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30	2	2									ստ.
10	Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	2	60	15	15	0	30					2	2					ստ.
11	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	120	30	30	0	60					4	4					ստ.
12	Իրավունքի հիմունքներ	2	60	30	0	0	30			2	2							ստ.
13	Ֆիզիաստիարակություն	0	30		30					2	2	2	2					ստ.
	Կամքնտրական դասընթացներ	4	120	60	0	0	60					4	4					ստ.
14	Տնտեսագիտության հիմունքներ	2		30														
14	Գործարարության հիմունքներ	2		30														
14	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2		30														
14	Մշակութարանության հիմունքներ	2		30														
14	Կրոնագիտության հիմունքներ	2		30														
14	Բարոյագիտության հիմունքներ	2		30														
14	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2		30														
14	Տրամաբանության հիմունքներ	2		30														

	Կրթական այլ մոդուլներ	30	900	0		900										2	2	26	0					
1	Կուրսային աշխատանք-1	2	60													2			առ.ընթ.գն					
2	Կուրսային աշխատանք-2	2	60													2			առ.ընթ.գն					
3	Մասնագիտական պրակտիկա	6	180														6		առ.ընթ.գն					
4	Ավարտական աշխատանք	20	600														20		առ.ընթ.գն					
		240	7200	906	2131	0	4163	30	30	32	30	30	28	32	32	30	28	30	25	30	8	26	0	240
	Ուսումնական/գիտական մոդուլների քանակը																							

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՅՈՒԹԻ**

Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետ

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն»

ԾՐԱԳՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ

ԸՆԴԱՌՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ԴԱՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)

0302/B06	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ- 1	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթի	0/30/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսերման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:		
Դասընթացի ինտերները <ol style="list-style-type: none"> Ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները Զնավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ: 		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիին՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն <ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսերման ձևերը, սահմանելու և ձիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը: Զնավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ձիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարրեր իրողությունները (բառապաշտի շերտեր, ձևափառություններ, դաշտական գործառնություններ և այլն): Սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> Կառուցելու հարուստ բառապաշտու, շարահյուսորեն ձգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք: Գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում: 		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Աշխատելու թիմում: 		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիին <ol style="list-style-type: none"> Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հատակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները, Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխարժեակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում, Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում: 		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. <ol style="list-style-type: none"> քննարկում /բանավեճ համագործակցային աշխատանք մտագրող վերլուծական մեթոդ 		

<p>5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ</p> <p>6. գրավոր մեթոդ</p> <p>7. բացատրական մեթոդ:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսուրման ձևերը: Լեզվական նորություն: Թեմա 2. Հնյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Զետարանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:
Հիմնական գրականության ցանկ. <ol style="list-style-type: none"> 1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ.Ե. , Ժամանակակից հայոց լեզու/Զետարանություն/, Եր, 2002: 4. Բարիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

0302/B11	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2 կրետիս
2 ժամ/շաբ ☒	0/30/0	
2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժետքելուհամար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու սումնական գործընթացներում:		
Դասընթացի խնդիրները <ol style="list-style-type: none"> 1. Բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները: 		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնելու խոսքի արժանիքները: 2. Կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. Լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. Կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձշությունները, կունենա խոսքային բարձր էթիկետ: 		

Դասընթացը ձևակերում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները, Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, Գ1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխարժակցության,

հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,
Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. քննարկում /քանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտագրոհ 4. վերլուծականմեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից

Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: **Թեմա 2.** Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ:

Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարրերակներ /գիտական,պաշտոնական, խոսակցական: **Թեմա 4.**

Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014:
- Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015:
- Սաստրյան Մ.Ե. , Ժամանակակից հայոց լեզու/Զնարանություն/, Եր, 2002:
- Բաղրիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
- Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003:
- Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

0304/B02	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
1-ին կիսամյակ	Սոուզարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:

Դասընթացի խնդիրները

- Ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին:
- Ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորողություն:
- Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանընթային կապ ապահովելու համար:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիին՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը:
- Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:
- Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ուսման և այլ բնագավառներ ու նվաճումները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը:
- Արժեսորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում:
- Արժեսորելու ինչպես նախաբրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում:
- Բանավիճելու:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանասպիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն

2. ռեֆերատ

4. անհատական և խմբային առաջարկանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք

Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2.** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: **Թեմա 3.** Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: **Թեմա 4.** Արշակունիների թագավորությունը: **Թեմա 5.** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 6.** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 7.** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012:
- Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975:
- Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000:
- Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:

0304/B08	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ	30/0/0	
2-րդ կիսամյակ	Սոուզարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյունների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմություն՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով:

Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգեւոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՝ ճանաչողական, թե՝ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:

Դասընթացի խնդիրները

1. Ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին:
2. Ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն:
3. Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը:
2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը:
2. Արձնորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում

գ. ընդհանրական/իրականցելի կարողություններ

1. Տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գործադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդակարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտելեկտուալ իրագործմանը,

Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն

2. ռեֆերատ

3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաբր

Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից

Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: **Թեմա 2.** Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 3.** Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեմա 4.** Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: **Թեմա 5.** Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 6.** Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 7.** Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: **Թեմա 8.** Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: **Թեմա 9.** Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: **Թեմա 10.** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: **Թեմա 11.** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975:
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ա., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:

0305/B01	Ռուսերեն -1	4 կրեյխ
4 Ժամ/շաբթ	0/60/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ենելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից:

Դասընթացի խնդիրներն են՝

1. Ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացում-ների վրա:
2. Վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք:
3. Խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները:
4. Հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտական՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը:
2. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ:
3. Կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կարողալու, պատմելու, մեկնարանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ձանաշողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Շարադրելու տեքստ (20 նախատառապւթյուն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլն մասին):
2. Հասկանալու և կարողանալ սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.թվարկելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից անկանխատեսելի

իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1.օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու, գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը՝ ծառայեցնելով իր ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքների իրազորմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /քանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էվլիստիկական մեթոդ
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեղուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքի անցկացման ձևը.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հնյունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 2.** Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: **Թեմա 3.** Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: **Թեմա 4.** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Ձերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայց, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Еր., изд-во ЕГУ, 2004
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация.Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

0305/B07	Ուսւելեն-2	4 կրելիս
4 ԺԱՄ/ՉԱՐ□	0/60/0	
2-րդ կիսամյակ	Սսուցարք	

Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:

Դասընթացի խնդիրներն են

1. Ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա:
2. Վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք:
3. Խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները:
4. Հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը:

2. Կառուցելու տրամարանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով:

3. Գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով:
2. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները:
3. Վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ:
4. Թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը:
5. Զանազան նպատական մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

գ. ընդհանրական/իռիանցիկ կարողություններ

1. Գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը:
2. Օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Դասընթացը ձևագրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա3.կառուցելու տրամարանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /բանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էվրիստիկական մեթոդ
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեղուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
- 10.քացարտական մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքի անցկացման ձևը.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զնարքանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: **Թեմա 2.** Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բարակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գիշավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: **Թեմա 3.** Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: **Թեմա 4.** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ուժիքատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004.
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.
3. Учебные пособия по специальности.

0104/B05	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	0/30/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգների, դրանց տեխնիկական, ծրագրային և ինֆորմացիոն ապահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Դասընթացի խնդիրները

1. Ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառական ծրագրերին:
2. Մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները:
3. Բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտար մասնագիտությունների մեջ:
4. Կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար:
5. Հստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները:
2. Ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շարլոններ word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար:
3. Վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային այլուսակ:
4. Ուսանողը ունակ կլինիք ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Օգտագործելու օվերացիոն համակարգի հնարավորությունները:
2. Կատարելու իր թթվավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով:
3. Էլեկտրոնային այլուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ:
4. Կիրառելու Power Point ծրագիրը գեկույցումների, ուժիքատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք:

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծության և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. փոքր խմբերում տարրեր հարցադրումներ և քննարկումներ,

2. լաբորատոր աշխատանքներ,

3. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաք Թեսարք, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ռեֆերատը. գնահատվում է «Բավարար», եթե կատարել է 50% և ավելի:

1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները:

2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ռեֆերատը:

3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բաղկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեսթերից:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.

Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷջՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷջՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, Փայլի անվանում. Ֆայլի ճանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:

Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում.

Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տարի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Formatting պանելի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ռեժիմ: Աշխատանք AutoShapes-երի հետ: Աղյուսակների տեղադրում::

Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ

Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջիջներ: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամարանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում Filter, Sort ռեժիմները:

Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ներկայացումների ստեղծում: Անհմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Զայնային, լրսային ոճերի հաղորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը: Ներկայացումն ինտերել այլ թվայնացված միջոցների հետ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ա.Հովակիմյան., Ս.Սարգսյան, Լ.Խաչոյան, Ա.Մանուկյան, Ն.Մկրտչյան,
Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2012թ.:

2. Ա. Տիխոմիրով, Պրօքտ Ա. Կ., Կոլոսկով Պ. Վ., Կլենդրովա Ի. Ա. և այլ., Microsoft Office 2007, Հայոց և Տեխնիկա, Ել. Կույտ, 2008.

3. Բ. Զանգիլայան, Քոմիջութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, ՀՊՃ, Երևան, 2000թ.:

0001/B10	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ	30/30/0	

2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք
Դասընթացի նպատակն է՝ սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
1. Ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները:	
2. Ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին:	
3. Մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները:	
4. Ներկայացնելու համաձարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը:	
5. Ներկայացնելու առաջին բուժօգնությունն ցուցաբերելու հիմնահարցերը:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
1. Գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զնուում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն:	
2. Դրսորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում:	
3. Ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում:	
4. Օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
1. Կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում:	
2. Աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ:	
3. Վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:	
Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք□	
Գ6. կողմանորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. դասախոսությունն	
2. սեմինար	
3. հարցադրումներ և քննարկումներ,	
4. լարորատոր աշխատանքներ,	
5. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր.	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով : Սա ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:	
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.	
Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: Թեմա 1 □ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: Թեմա 2 □ Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն:	
Թեմա 3 □ Բնակչության գրձողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ:	
Թեմա 4 □ Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5 □ Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 6 □ Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 7 □ Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: Թեմա 8 □ Առաջին բուժօգնությունն ու մինչըժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 9 □ Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակաբորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Թեմա 10 □ Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: Թեմա 11 □ Հակառակամածարակային միջոցառումներն արտակարգ	

իրավիճակներում: **Թեմա 12** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մարկարյան Ռ.Վ., Զանջուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ս., Բաղրասարյան Լ.Լ., Հասրաթյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Երևանի համալս. հրատ., 2006, 238 էջ:
2. Հեղինակների կողեւկտիվ, «Մինչքժկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարիկ, Երևանի համալս. հրատ., 2007, 224 էջ:
3. Կ.Ա.Մանասյան, «Միտ-թոքային վերակենդանացման մինչքժկական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2007, 44 էջ:
4. Մ.Խ.Արամյան, «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2011, 36 էջ: 5. Ս.Ա.Մանուկյան, Գ.Հ.Ճաղարյան «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2017

0105/B03	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 Ժամ/շաբթիվ	30/0/0	
1-ին կիսամյակ	Սոսուկարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին օժտել համապատասխան գիտելիքներով՝ «Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ» առարկայից: Ուսումնասիրել կենսուրութիւն կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսուրութ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախազգուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էռությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Սովորողներին նախապատրաստել աշխարհայացքի ինքնուրույն ընտրության:		
Դասընթացի խնդիրները		
1. Ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ձգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին:		
2. Ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները:		
3. Դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները:		
2. Նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները:		
3. Բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին:		
2. Նախազգուշական միջոցարումներ ներկայացնելու՝ զերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից:		
3. Անցկացնելու մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:		

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն:
2. Հետազոտություններ անելու, ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով:
3. Կիրառելու կանխատեսման մեթոդ տրված էկոհամակարգի վրա՝ որոշելով այս կամ այն գործոնի ազդեցությունը նրա վրա:

Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք:

Բ3.կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջօդիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Պասիվ դասախոսություն
2. Ակտիվ դասախոսություն
  - ✓ *հարց ու պատասխան*
  - ✓ *զրույց*

- 3.Ինտերակտիվ դասախոսություն

- ✓ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում
- ✓ *հարց ու պատասխան*
- ✓ *բանավեճ*

զրույց:

Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

1□ Բանավոր ընտում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջարկված թեմայով ռեֆերատի գեկուցում:

2□ Այն ուսունողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Եկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Եկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիդի, մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տողերանտության օրենքները:

Թեմա 2. Եկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Եկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդրացենտներ, կոնսումենտներ, ռեգուլենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: **Թեմա 3.** Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: **Թեմա 4.** Էներգիայի և նյութերի հոսքը կենսակարգում: Եկոհամակորդերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը կենսակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: **Թեմա 5.** Մարդու առողջության կենոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: **Թեմա 6.** Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազրեցույթունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջնաբացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության կենոլոգիացման սկզբունքները: **Թեմա 7.** Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Զուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները; Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: **Թեմա 8.** Պոպուլյացիայի բնութագիրը; Ճնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը; պոպուլյացիայիների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, գիշատիչ-զոհ փոխարաբերությունը: **Թեմա 9.** Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա կենոլոգիական հետևանքները: Զրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական

ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գրիգորյան Կ.Վ., Եսայան Ա.Հ., Ժամհարյան Հ.Գ., Խոյեցյան Ա.Վ., Մովսեսյան Հ.Ս., Փիրումյան Գ.Պ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, «Զանգակ-97», 2010, -224 էջ
2. Գրիգորյան Ա., Աղասյան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Երևան, 2008
3. Մելքոնյան Լ.Ս., Գալստյան Ս.Հ., Բնապահպանույան հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ-Երևան, «Զանգակ-97», 2010.-312 էջ
4. Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն.Վ., Էկոլոգիա, «Զանգակ-97», Երևան, 2002 , -64 էջ
5. Վալովա Վ.Դ. Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, «Дашков и К» 2005,-264c.

0104/B13	Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթի	15/15/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարրեր բաժինների հետ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Զնակերպելու վիճակագրական խնդիրներ:		
2. Կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների սյունապատկերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևողություններ:		
2. Ստանալու տարրեր բնութագրիչների գնահատականներ:		
գ. ընդհանուրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը և կատարելու հետևողություններ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով		
Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. գործնական պարապմունք		
3. ինքնուրույն խատանքներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Թեմա 2. Նմուշային եղանակ: Թեմա 3. Գնահատման տեսություն: Թեմա 4. Միջակայքային գնահատականներ:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Ահարոնյան Ն., Խորայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրանգիրք, ԵՊՀ, Երևան, 2016.		
2. Գասպարյան Կ.Վ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2017:		
3. Հարությունյան Ե. և այլք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, 2000:		
4. Իվченко Գ.Ի., Մедведев Յ.Ի., Մաթեմատիկական տվյալների վերաբերյալ, 2014.		

0304/B15	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբթի	30/0/30	
4-րդ կիսամյակ	Սսուցարք	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացրով գինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները</p> <ol style="list-style-type: none"> Բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները: Բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները: Հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը: <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Սահմանելու կեցության համընդիմանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները: Բացահայտելու ձանաշողության, գիտության էության առանձնահատկությունները: Ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակից առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իրացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, եականը ոչ եականից: Վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործնաբացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը: Կողմանորշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը: <p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանափրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</p> <p>Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն սեմինար քննարկում գեկուցում ռեֆերատ: <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Սսուցարք Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից</p> <p>Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա:</p> <p>Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ձանաշողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:</p>		

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Երևան, 1980:
- Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 1, Երևան, 1987:
- Բրուտյան Գ., Իմաստափրական երկխոսություններ, Հ. 2, Երևան, 1987:
- Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլտրայության պատմություն, Երևան, 1980:
- Կյուրեղյան Է., Փիլխոփայություն, Երևան, 2004:
- Փիլխոփայության բառարան, Երևան, 1975:

0304/B12	Իրավունքի հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթիւն	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարրեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:		
Դասընթացի խնդիրները		
<ol style="list-style-type: none"> Ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ: Ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ: 		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
<ol style="list-style-type: none"> Սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները: Ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը: Մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը: 		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
<ol style="list-style-type: none"> Կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ: Վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում: Վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը: 		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի		
Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,		
Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և ադապտացնելու մասնագիտական գործառությունները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:		
Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
<ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն ռեֆերատ գեկուցում: 		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են		
Ստուգարք Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից		
Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Թեմա 2. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 3. Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 4. Քրեական իրավունք: Թեմա 5. Աշխատանքային իրավունք:		

Թեմա 6. Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 7.** Տեղական ինքնակառավարում: **Թեմա 8.** Վարչական իրավունք: **Թեմա 9.** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 10.** Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: **Թեմա 11.** Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: **Թեմա 12.** Միջազգային իրավունք:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Երևան, 2002:
2. Սոաբեյան Ս., Գարուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Երևան, 2003,2006:
3. Բարսեղյան Տ., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Երևան, 2000:
4. Դիլքանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Երևան, 1999:
5. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Երևան, 2001:

Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Երևան, 2002:

0001/B04, B09	Ֆիզաստիարակություն	0 կրելիս
2 Ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	Սսուցարք Սսուցարք	

Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի:

- ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը,
- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց,
- նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոռորդինացիա և այլն:

Դասընթացի խնդիրներն են.

1. հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
2. ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
3. ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
4. ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելազործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
5. ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն

1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները,
2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրելու դրանց նշանակությունը,

- Ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,
- Ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,
- առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ),
- ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում,
- ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,
- դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,
- կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:

Դասընթացը ձևափորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Գ1.պահպանների մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ.

  - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
  - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
  - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),

- արտառուսումնական պարապմունքներ.

  - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
  - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
  - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
  - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
  - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
  - մարզառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.-

1-ին կիսամյակ

Թեմա 1. Ֆիզիակական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. վորոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով:

Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևոյթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխունի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխունի երկարությամբ: **Թեմա 2.** Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղրում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերեից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր վետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ գոյաց ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Ստուգարբային ձևերի նախապատրաստում:

Հիմնական գրականության ցանկ

1. Սամվելյան Լ.Ա., Պետրոսյան Գ.Ա., Թումանյան Հ.Գ., Գրիգորյան Ս.Ս., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ, 2007թ.
2. Ազիզյան Գ.Ն., Վանեայան Հ.Ս., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է.Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բարայան Հ.Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործնթացում, Եր., 2000:
5. Բարասյան Մ.Ա., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյաշյան Գ.Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ.Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսերյան Ռ.Տ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս.Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

0001/B12, B16	Ֆիզդաստիարակություն	Օ կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	0/60/0	
3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	Ստուգարք Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի:

- ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործնթացը,

- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ձկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն,
- կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրներն են.

1. հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
2. ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
3. ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային զաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
4. ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
5. ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկելու սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիտադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկելու նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնելու տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկելու հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
4. թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանելու նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարելու ինքնակարահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մասուցված մեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն,

- աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ
- վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
- կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
- կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերելու առաջին բուժօնություն վնասավածքների դեպքում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները .

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Գլ.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .
  - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
  - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
  - անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
  - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
- արտառուսումնական պարապմունքներ.
  - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
  - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
  - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
  - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
  - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
  - մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

Գնահատման մեթոդները և շափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքննությունում: Ստուգաքննությունը կատարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

3-րդ կիսամյակ

- Թեմա 1.** Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելվների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեմա 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիտադաներ, օլիմպիադան խաղեր: Օլիմպիադը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: **Թեմա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեմա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեմա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: **Թեմա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը զատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ

- Թեմա 1.** Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեմա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա

հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Սարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերեկից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեմա 5.** Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեմա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեմա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, զնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ զնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: **Թեմա 8.** Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 9.** Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեմա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեմա 11.** Հեռացատկ տեղից գույզ ոտքերի հրումով: **Թեմա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: **Թեմա 13.** Ստուգարբային ձևերի նախապատրաստում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ.Ա., Պետրոսյան Գ.Ա., Թումանյան Հ.Գ., Գրիգորյան Ա.Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ, 2007թ.
2. Ազիզյան Գ.Ն., Վանեսյան Հ.Ս., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է.Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բարայան Հ. Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործնթացում, Եր., 2000:
5. Բարայան Մ.Ա., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյաշյան Գ.Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ.Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ.Տ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս.Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ԿԱՍՄՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆ-ԹԱՑՆԵՐ)

0201/B17	Տնտեսագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:

Դասընթացի խնդիրները

1. ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները,
2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները,
3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից,
4. ուսանողներին գինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիքների համար պատճենահանումը

ա. մասնագիտական գիտելիքների և իմացություն

1. սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները,
2. ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց

առանձնահատկությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ներկայացնելու միջոց, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսարանկային համակարգը,

2. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու թիմում,

2. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցելու հանրության հետ:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լրացման ուղիները,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու և ըստ իրավիճակի աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,

Գ1.օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու, գործադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը՝ ծառայեցնելով իր ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովրդական սկզբունքների իրազորմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություններ,
- սեմինարներ, քնարկումներ և բանավեճեր,
- խմբային աշխատանքներ,
- ռեժիսուրներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք□ Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2.** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3.** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապատույտը:

Թեմա 4. Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5.** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6.** Արտադրության ծախսերի տնտեսություն: **Թեմա 7.** Շուկայի կառուցվածքը և զնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8.** Զերնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9.** Ռեսուրսների գների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշվիների համակարգը: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **Թեմա 12.** Փողը և բանկային համակրզը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Միջազգային առևտիք տեսություն: **Թեմա 15.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գորբնի Զ., Տնտեսագիտություն: ԵՊՃ հրատ., Երևան, 1999:
- Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Երևան, 1997:
- Макконнелл К.Р., Брюо С.Л. Економика. 17-ое изд., Москва, 2009.
- Економическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998

0201/B17	Գործարարության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթի	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Սոուզարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ներկային տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ:

Դասընթացի խնդիրները□

1. Փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ:
2. Մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ գրաղվելու համար:
3. Հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սույնեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները:
2. Տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը:
3. Իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը:
4. Թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը:
2. Կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը:
3. Գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում:
4. Հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)

1. Աշխատելու թիմում:
2. Սոտիվացնելու:
3. Առաջնորդելու:
4. Աշխատելու տեղեկատվության հետ:

Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Բ3.կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջավակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու՝ մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գրությունը լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդակարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական հաղ /թիմային աշխատանք/
2. դասախոսություն, սեմինար
3. ինքնուրույն աշխատանք /զեկույց,ռեֆերատ,/
4. ձանաշողական էքսկուրսիաներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուուզարք□ Վերջնարդյունքների ձևակերպումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց է կացվում գրավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գործարարության էլույթունը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2.** Գործարարության միջավայրը և տեսակները: **Թեմա 3.** Գործարարության սույնեկտները: **Թեմա 4.** Զեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: **Թեմա 5.** Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հաեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: **Թեմա 6.** Մարդկանական պահպանը: **Թեմա 7.** Գործունեության կարգային պահպանը: **Թեմա 8.** Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական պահպանը: **Թեմա 9.** Արտադրական պլանը: **Թեմա 10.** Ինքնարժեքի կալկուլացիա: **Թեմա 11.** Զեռնարկատիրական ոլուկ: **Թեմա 12.** Ֆինանսական պլանավորում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. М.Н.Кондратъева, Е.В.Баландина, Ю.С.Трефилова, «Бизнес-планирование» учебное пособие,

Ульяновск УлГТУ 2014/ <http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf>/

2. В.Ю.Буров, «Основы предпринимательства»,учебное пособие, Чита – 2011.
3. В.А.Богомолова, Н.М.Белоусова, О.В.Кублашвили, Р.Ю.Ролдугина, «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf/
4. С.И.Башаримова, М.В.Дасько, «Основы предпринимательства» учебное пособие.
5. Е.К.Торосян, Л.П.Сажнева, Ж.Н.Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург, 2016 <https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf/>.

0304/B17	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթի	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
<p>Դասընթացի նպատակներին համապատասխան պատճենահանումների համար պահանջվում է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրությին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: 2. Ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները: 3. Ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը: <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները: 2. Ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ուսուրական և տեսակները: 3. Թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները: 2. Մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը: 3. Մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 2. Աշխատելու թիմում: <p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>Բ3.կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,</p> <p>Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</p> <p>Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p> <p>Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակ-ցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,</p> <p>Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գորգարելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեղրման իրագործմանը,</p> <p>Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. քանավեճք		

4. գեկուցումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք□ Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված :

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: **Թեմա 2.** Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: **Թեմա 4.** Քաղաքական ընտրանի /Էլիտա/: **Թեմա 5.** Քաղաքական լիդերություն: **Թեմա 6.** Քաղաքական ռեժիմներ: **Թեմա 7.** Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: **Թեմա 8.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 9.** Քաղաքացիական հասարակություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: **Թեմա 11.** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 12.** Գաղափարա-խոսությունների տեսություն: **Թեմա 13.** Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: **Թեմա 14.** Քաղաքականությունը և կրոնը: **Թեմա 15.** Քաղաքական մշակույթ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Քաղաքագիտություն: ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006:
2. Буренко В.И., Журавлев В.В., Политология. Изд-во Моск. гуманит. ун-та, Москва, 2004.
3. Гаджиев К.С. Политология. Москва, 2005.
4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999.
5. Пушкирева Г.В. Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002.
6. Мальцев В.А. Основы политологии. Изд-во ИТРССПП, Москва, 1998.

0202/В17	Մշակութաբանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Սոուզարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի քաղադրիչների, երևույթների, գործնթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործնթացների վրա:

Դասընթացի խնդիրներ.

1. Ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի քաղադրիչների, երևույթների, գործնթացների վերաբերյալ:
2. Ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները:
2. Սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները:
2. Վերլուծելու մշակութային գործնթացները և մշակույթի զարգացման դիմամիկան:
3. Մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործնթացների առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Աշխատելու թիմում:
2. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջօգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակ-ցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. քանակելեր
4. ռեֆերատներ
5. գեկուցումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օրիենտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2.** Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթը: **Թեմա 3.** Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: **Թեմա 4.** Մշակույթ-բնույթուն-հասարակություն: **Թեմա 5.** Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եզիզութական, հին հնդկական և չինական): **Թեմա 6.** Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթը: **Թեմա 7.** Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթները: **Թեմա 8.** Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: **Թեմա 9.** Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: **Թեմա 10.** Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: **Թեմա 11.** Հայկական մշակույթը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մելքոնյան Գ., Մշակութաբանություն, Երևան, 2000:
2. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, Երևան, 1997
3. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Երևան, 2004:
4. Արյունով Ս.Ա., Ռյայակով Ս.Ի., Կոլյուտուրա անտրոպոլոգիա, Մ., 2004.
5. Ռոզին Վ.Մ., Կոլյուտուրա, Մ., 1998.

0304/B17	Կրոնագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթիք	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:

Դասընթացի խնդիրները

1. Ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ:

2. Ուսումնասիրել կրոնական տարածեսակ ուղղությունների դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկություններ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք:

2. Նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները:

2. Համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցարանական համակարգերը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Պահպանելու մասնագիտական եթեկայի նորմեր:

Դասընթացը ձեւավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի □

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և արագտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղավտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական եթեկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկումներ
- բանավեճ
- գեկուցում
- ռեֆերատ

անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարբ.

Ստուգարբն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա 2.** Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: **Թեմա 3.** Բուդդայականություն, խլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուրբառությունները: **Թեմա 4.** Քրիստոնեություն: Դավանարանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: **Թեմա 5.** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: **Թեմա 6.** Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: **Թեմա 7.** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: **Թեմա 8.** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: **Թեմա 9.** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: **Թեմա 10.** Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ալիշան Ղ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Երևան, 2002:
- Աստվածաշունչ:
- Գուրան, Սոֆիա, 1929:

4. Երուանդ Վրդ. Տէր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908.
5. Վլադիմիրոն Հ., Օվսիենկո Փ., Միրօնի ռելիգիոն, Մ., 1998.
6. Իстория религии, т. 1-2, М., 2002.

0303/B17	Բարոյագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին ստվորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյավիճակային աշխարհայացքի ձևավորմանը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էլույթանն ու չափանիշներին, բարոյականության էլույթյանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին:		
2. Ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին:		
3. Նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը:		
4. Բացահայտել բարոյական իդեալի էլույթյունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից:		
5. Վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:		
6. Ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն		
1. Սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էլույթյունը ու չափանիշները:		
2. Տիրապետելու բարոյական կոնֆլիկտների լուծման և հաղթահարման տեխնոլոգիաներին, ինչպես նաև սոցիալական կյանքի, բիզնես էթիկայի և քաղաքական էթիկայի հիմունքներին:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին:		
2. Բացահայտելու բարոյական իդեալի էլույթյունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից:		
3. Վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
Բ3.կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,		
Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:		
Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխարժակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,		
Գ2.զնահատելու, վերլուծելու ու գրուգարելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվություններ և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազերմանը,		

Գ5. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. գեկուցումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաքննություն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները: Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Բարին և չարը: Պարտք և պատասխանատվություն: Պատիվ և արժանապատվություն: Խիդա: Բարոյական իդեալ: Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Երշանկություն: **Սեր:** **Թեմա 2.** Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Բարոյականությունը և ազատություն: Անձը և համակեցությունը: Բարոյականության հասարակական խնդիրները: **Թեմա 3.** Բարոյականություն և ազատություն: Անձը և համակեցությունը: Անձի բարոյական գիտակցությունը: Անձի բարոյական մշակույթը: **Թեմա 4.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: Անձի բարոյական հարաբերությունները: Անձի բարոյական մշակույթը: **Թեմա 5.** Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Ժողովրդավարության և մարդու իրավուրների վերահիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Ազգային-բարոյական նկարագիր: **Թեմա 6.** Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Կիրառական բարոյագիտություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. А. Разин, Этика, Москва, 2003.
2. О. Дробницкий, Понятие морали, Москва, 2004.
3. Дж. Мур, Право и этика, Москва, 1984.
4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
5. Словарь по этике.

0303/В17	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգաքննություն	

Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդիանուր օրինաչափությունների դրսորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ
2. Ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները:
2. Սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները:
2. Վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը:
3. Մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Աշխատելու թիմում:
2. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջօֆիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառությունները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էքիպայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազերմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. քննարկումներ
3. քանակելեր
4. ռեֆերատներ
5. գեկուցումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպաստակը, խնդիրները: **Թեմա 2.** Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: **Թեմա 3.** Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկուս խումբ: **Թեմա 4.** Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: **Թեմա 5.** Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագրը, ընտրանքը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бабосов Е.М. Прикладная социология. ТетраСистемс, 2001. ISBN 985-6577-74-8
2. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Москва: Альфа-М; Инфра-М, 2011. ISBN 978-5-98281-155- 4
3. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012 г.
4. Долгоруков А.М. От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. ISBN 978-5-905369-01-8
5. Ельмееев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. СПб.: СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.)
6. Кравченко А.И. Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М.: МГУ, 1998, ISBN 5-211-03988-2
7. Смехнова, Галина Петровна. Основы прикладной социологии (учеб. пос.), Изд-во «Вузовский учебник», 2009. ISBN 978-5-9558-0061-5
8. Шуклина Елена, Зборовский Гарольд. Прикладная социология. М.: Гардарики, 2006. ISBN 5-8297-0184-7

0304/B17	Տրամադրանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթիք	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, գերծ մնալ տրամարանական այն սխալներից:

Դասընթացի խնդիրները.

- Ցույց տալ հասկացության և բարի տարրերությունները
- Ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ
- Ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողությանտեսակներին, տրամաբանության օրենքներին:
- Ծանոթացնել մտահանգման տարրեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները:
- Մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները:
- Սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները:
- Զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարրեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները:
- Զանազանելու մտահանգման տարրեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները արակտիկայում՝միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և ադապտացնելու մասնագիտական գործառությունները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.զնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկում
- բանավեճ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուուզարք□ Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն:

Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սովորություն, սրամտություն, Պարադոքս: Հիպոթեզ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Երևան, 1976:
- Կոնդակով Հ., Լогический словарь, Москва, 1975.
- Գետման Ա., Լогика, Москва, 1993.
- Մակովելսкий Ա., История логики, Москва, 1967.
- Դեմидов Ի., Логика, Москва, 2004:

0303/B17	Հոգեբանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, ծանոթացնել հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրստրումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին: Ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզակամային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:</p>		
<p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> Բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները: Լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ: Ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանձքային տեսությունները: 		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> Ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները: Տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: Պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանց առանձնահատկությունները: Բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացները և նրանց առանձնահատկություններին: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Մեկնարաններու անձի հուզակամային ոլորտի նրբությունները: Տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> Զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները: Վերլուծելու և զնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետազա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձևակարգությունը: 		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝</p> <p>Բ3.կիրառելու գիտելիքները պյականիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,</p> <p>Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</p> <p>Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացներու և աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:</p> <p>Գ1.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,</p> <p>Գ2.զնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինստեգրման իրագործմանը,</p> <p>Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն ըննարկում բանավեճ գործնական պարապմունք ռեժիսուր/էսսե անհատական և խմբային առաջարկանքներ 		

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սովորություն Վերջնաբարդությունը կազմության առաջնահատ մաս է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2.** Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտի-

վության մակարդակները: **Թեմա 5.** Հոգեկանի և զիտակցության զարգացումը: **Թեմա 6.** Անձի հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 7.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը:

Թեմա 8. Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայությունների: **Թեմա 9.** Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: **Թեմա 10.** Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները:

Թեմա 11. Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործնարացները: **Թեմա 12.** Մտածողություն, տեսակները, գործնարացները: **Թեմա 13.** Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.**

Անձի հոգակամային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/Ուսումնական ձեռնարկ, Եր. ԵՊՀ հրատ. 2010, 204 էջ

2. Նալշաջյան Ա.Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Ե.1997
3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005

4. Маклаков А.Г., Общая психология. М., 2007 4
5. Немов, Р.С., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр

ВЛАДОС (2003).
6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психология. учебник для вузов.-СПб.: Питер,2010.-592 с.

7. Столяренко Л.Д., Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005

Digitized by srujanika@gmail.com

Դասընթացի նպատակն է հուսանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մարեւմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մերօրորդոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշտմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ձանաշման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:

Դասընթացի խնդիրներն են.

1. Զեսպորել բնագիտական աշխարհայացք,
  2. Ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը,
  3. Բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները,
  4. Ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:

Դասրնթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- Ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը:
  - Ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին:
  - Մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և կոլյուցիայի կոնցեպցիաները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում:
  2. Կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական զնահատական բնության երևությունների վերջնական արդյունքների մասին:

3. Կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը:
- Օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան:
- Ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և արագացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Խոսրային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, գեկուցումը),
- գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը),
- տրամաբանական մեթոդները (ինտուկտիվ, դեղուկտիվ, անալոգիա),
- Ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական),
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ),
- քննադական մտածողության մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- խնդնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- Վերահսկողության մեթոդները(գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):

Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Ստուգարք□ Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսորելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նաև ստանում է ստուգված:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2.** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: **Թեմա 3.** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները:Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հմանարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 4.** Հարաբերականության հասուր և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունքը: **Թեմա 5.** Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6.** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 7.** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ապանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, ԵՊՀ, Երևան, 2007
- Կանկե Վ.Ա., Концепции современного естествознания, Логос, Москва, 2002
- Концепции современного естествознания, Питер 2008 , (Под. редакц. Л.А.Михайлова).

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

0305/B18	Լատիներեն	2 կրեդիտ		
2 ժամ /շաբ.	30/0/0			
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման			
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել համաշխարհային պատմության և ներկայիս մշակույթի համար կարևոր նշանակություն ունեցող դասական լատիներենը: Դասընթացի ինտերները. 3ույց տալ լատիներենի գործնական ու տեսական արժեքը անզերենի և ֆրանսերենի յուրացման հարցում:				
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինք՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու միջազգային հաղորդակցման համար անհրաժեշտ դեր ունեցող լատինական այբուբենի, բոլոր գիտակարգերում կիրառվող տերմինների, քերականական տերմինների ակունքների առանձնահատկությունները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բացահայտելու մշակութային լյանքի շատ նրբություններ՝ լատինական բառերի ներքին բովանդակության բացահայտման շնորհիվ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կիրառելու ժամանակակից լեզուներում, գովազդներում և այլուր գործածվող շատ հասկացություններ:				
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինք՝ Ա6.մեկնարաններու ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, բարձրկելու երկրագրական տեղեկություններ Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի. Ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների մասին: Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը.				
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ, 2. անհատական և խմբային աշխատանք, 3. ինքնուրույն աշխատանք, 4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում), 5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:				
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ստուգման ձևերն են. 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:				
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ իշմական բաժիններից. Թեմա 1. Լատիներեն բառը բառարանում ներկայացնելու առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Հոլովման համակարգը: Թեմա 3. Խոնարիման համակարգը: Թեմա 4. Ածականների համեմատության աստիճանները և հոլովումը: Թեմա 5. Շարականական առանձնահատկությունները:				
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Л.Винничук, Латинский язык, М., «Высшая школа», 1985. 2. В.Ярхо, В.Лободы, Латинский язык, М.«Просвещение», 1983. 3. В.Мирошенкова, Н.Федоров, Учебник латинского языка, «Издательство Московского университета», 1985. 4. Ա.Հայրապետյան, Ն.Մկրտչյան, Լատիներենի ձեռնարկ (Զնարանություն), ԵՊՀ հրատ, Երևան, 2004 5. Գ.Տիրացյան, Լատիներեն լեզվի ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2005:				

0302/ B21	Հայ գրականություն	2 կրեդիտ
2 ժամ / շաբ.	30 /0/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականությունը, գրական երկերի		

ժանրային առանձնահատկությունները, գրականության զարգացման ուղղությունները:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Ուսանողին ներկայացնել հայ գրականության ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները,
2. բնագրային երկերի ուսումնասիրության հիման վրա ձևավորել ու զարգացնել վերլուծական կարողությունները,
3. հայ հեղինակների գեղարվեստական հայտնի ստեղծագործությունների բնորոշական առանձնահատկությունների մեջնաբանում, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերի, գեղագիտական-փիլիսոփայական հարցադրումների կարևորության բացահայտում,
4. տեքստի վերլուծության և մեկնաբանության միջոցով գրվածքի լեզվառական առանձնահատկությունները բացահայտելու կարողության կատարելագործում,
5. շարադրությունների, ռեֆերատների, գեկուցումների, վերլուծական-դաստողական գրավոր խոսքի, կարծիքի, գրական դիմանկարի և այլ ստեղծագործական աշխատանքների միջոցով կապակցված շարադրանք ստեղծելու կարողությունների մշակում,
6. կարդացածը ստեղծագործաբար վերարտադրելու, քննարկելու, տարբեր թեմաներով գրույցներ անցկացնելու, երկխոսություններ կառուցելու միջոցով ուսանողների բանավոր խոսքի զարգացում և կատարելագործում,
7. տարաբնույթ (գեղարվեստական արձակ և չափածո, հրապարակախոսական, գիտական և այլն) տեքստերի լեզվառական վերլուծության միջոցով ուսանողների լեզվական ճաշակի և խոսքի մշակույթի զարգացում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. բնութագրելու հայ գրականության առանձնահատկությունները, զարգացման միտումները, քննելու ժամանակաշրջանի հասարակական-գրական լյանքը,
2. ներկայացնելու անվանի հայ հեղինակներին, նրանց ստեղծագործությունների ընդհանուր բնութագիրը, հայ գրականության հիմնական ուղղությունները, հոսանքներն ու ոճերը, գրական երկերի ժանրային ու զաղափարական առանձնահատկությունները,
3. ներկայացնելու մարոր բարոյական նկարագիրն ու ժամանակաշրջանի մտածողության գեղարվեստական արտացոլումը տարբեր գրողների ստեղծագործություններում,
4. դասակարգելու հայ գրականության առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու բնագրային երկի վերլուծություններ,
2. վերլուծելու և գնահատելու դասական հեղինակների գործերը, տեսնելու յուրաքանչյուր գրողի տեղն ու դերը տվյալ շրջանի գրականության զարգացման շղթայի մեջ,
3. կատարելու գրականագիտական ուսումնասիրություններ,
4. ներկայացնելու հայ գրականության նշանավոր դէմքերին և նրանց ստեղծագործությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. գործնականում տարբերակելու գրական երկերի ժանրային պատկանելությունը,
2. վերլուծելու գրական երկերի զաղափարական բովանդակությունը և կերպարային համակարգը,
3. բանավիճելու և քննարկելու,
4. օգտվելու մասնագիտական գրականությունից և տարաբնույթ բառարաններից:

10. Դասընթացը ձևավորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինին

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակության հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով.

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

Դասախոսություն, գրավոր աշխատանք, բանավոր հարցում, գրական-գեղարվեստական նմուշների ընթերցանություն և քննարկում, գեկուցում, ռեֆերատ, շարադրություն:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն (20 միավոր՝ բանավոր պատասխան և ինքնուրույն աշխատանքի հանձնարարականներ):

13. Դասընթացը բաղկացած է եեւևալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Հայ հին գրականությունը, զարգացման ուղղությունները: 5-րդ դարի պատմիչները: Խորենացու «Հայոց պատմությունը»: Գրիգոր Նարեկացու տաղերը և «Մատյան ողբերգության» երկը:

Թեմա 2. Հայ միջնադարյան գրականությունը, քնարերգության ընդհանուր բնութագիրը (Ֆրիկ, Քուչակ): Սայաթ-Նովայի ստեղծագործությունը: **Թեմա 3.** Հայ նոր գրականության զարգացումը: Նարենի պատմվածքները: Զոհրապի նովելները: Թումանյանի ստեղծագործությունները: Իսահակյանի ստեղծագործությունները: **Թեմա 4.** Հայ նորագույն գրականության առանձնահատկությունները: Չարենցի ստեղծագործությունները: Զորյանի պատմվածքները: Բակունիցի գեղարվեստական արձակը: Դեմիրճյանի արձակը: Սարյանի քնարերգությունը: Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգությունը: Շիրազի քնարերգությունը: Շահնուրի «Նահանջ առանց երգի» վեպը: **Թեմա 5.** Արդի հայ գրականությունը: Սևակի, Սահյանի, Կապուտիկյանի, Դավթյանի, Էմինի բանաստեղծություններն ու պոեմները: Սաթեռսյանի «Աշնան արև» վիպակը: **Թեմա 6.** Օտարագիր հայ գրողներ (Սարոյան, Վահե Քաջա, Անրի Թրուայա, Շառլ Ազնավուր):

14. Տեսական-վերուժական գրականության ցանկ

1. Արելյան Մ., Հայոց հին գրականության պատմություն, Երևան, 1964:
2. Աղարաբյան Ս., Արդի հայ գրականության պատմություն, 2 հատորով, Երևան, 1961-1967:
3. Աղարաբյան Ս., Սովետահայ գրականության պատմություն հ. 1, 2, 1961-1965
4. Աղարաբյան Ս., 20-րդ դարի հայ գրականության զուգահեռականներում գիրը 1, 2, 1983-1984
5. Գասպարյան Դ., Բողոքյան Ս., Սաֆարյան Վ., Հայ սովետական պոեզիայի պատմություն, Ե., 1987:
6. Գասպարյան Դ., Հայ սովետական գրականության պատմություն, Երևան, 1987:
7. Գարբիեյան Վ., Սփյուռքահայ գրականության պատմություն, Երևան, 2008:
8. Թամրազյան Հր., Սովետահայ գրականության պատմություն, Երևան, 1964-1965:
9. Թամրազյան Հր., Հայ քնարերգուներ, Երևան, 1996:
10. Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչները, 5-18-րդ դդ., Երևան, 1976:
11. Հայ նոր գրականության պատմություն, հատոր 1-5, Երևան, 1962-1979:
12. Մկրյան Մ., Հայ հին գրականության պատմություն, Երևան, 1970:
13. Մուրադյան Ս., Գրական հանգրվաններ Գիրը Ա-Գ, Երևան, 2003-2010:

0302/B22	Համաշխարհային գրականություն	4 կրեդիտ
3 ժամ/շաբաթ	45/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել համաշխարհային գրականության հիմնական հասկացությունները, գրական ուղղությունները, նշանավոր հեղինակներին և նրանց լավագույն ստեղծագործերյունները:

Դասընթացի խնդիրները:

- ներկայացնել հույն և հռոմեացի, գերմանացի, իտալացի, իսպանացի նշանավոր գրողների ստեղծագործությունների այժմեականությունը և իմաստությունը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. նկարագրելու անտիկ գրականության մեծագույն արվեստը,
2. թվարկելու հունական և հռոմեական գրականության հեղինակներին և նրանց ստեղծագործությունները,
3. ներկայացնել վերածննդի և լուսավորության շրջանների ստեղծագործությունների գաղափարախոսությունը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. վերլուծելու անտիկ գրականության ժամանակաշրջանի արվեստի գլուխգործոցներին բնորոշ գծերը, և գրական ստեղծագործությունների գաղափարական հարցադրումները և կերպարային հմակարգը,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կատարելու համեմատական վերլուծություն հայ և անտիկ գրականության ստեղծագործությունների միջև,

2. օգտվելու տեսական նյութից և կատարելու աղայտացիաներ:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանափրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Բ2.պանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:

Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. ինքնուրույն աշխատանք
3. ուժերատ
4. պրեզենտացիա:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգում

1-ին ընթացիկ ստուգումը գրավոր է: Ընթացիկ ստուգման հարցատոմսը բաղկացած է 3 հարցից՝ համապատասխանաբար 3,3,4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ընթացիկ ստուգում

2-րդ ընթացիկ ստուգումը բանավոր է: Ընթացիկ ստուգման հարցատոմսը բաղկացած է 4 հարցից՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Անտիկ գրականություն. Հոմերոս, «Ենիական» և «Ողիսական»: **Թեմա 2.** Հունական և հռոմեական գրականության ծագումը և շրջանները. հռոմեական կատակերգություն և ողբերգություն. Էսքիլես, Սոփոկլես, Եվլիպիդես, Արիստոփանես, հռոմեական կատակերգակներ, Վերգիլիուսի «Էնեականը»: **Թեմա 3.** Վերածննդի գրականությունը Իտալիայում. Դանթե Ալիգերի «Աստվածային կատակերգություն»-ը: **Թեմա 4.** Վերածննդի գրականությունը Իսպանիայում. Լուցե դե Վեգա, Սերվանտես: **Թեմա 5.** Լուսավորությունը Գերմանիայում, Շիլերի դրամատուրգիան և գեղագիտական աշխատությունները: **Թեմա 6.** Գյորեի գրական ժառանգությունը, «Ֆաուստ»: **Թեմա 7.** Արևելյան գրական ժառանգությունը. ճապոնական գրականություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Վերածնության դարաշրջան, 1961:
2. Սողոմոնյան Ս., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, 1981:
3. Արտամոնով Ս.Դ., թարգմ. Հ.Բախչինյան, 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, ԵՊՀ, 1986:
4. Առաքելյան Ա.Գ., Հունական գրականության պատմություն/ Հելենական կամ դասական, հելլենիստական, հռոմեական կայսրության շրջանի գրականություն, Խմբ.՝ Է.Ա. Հանեսօղյան, Երևան, 1962, 615 էջ:
5. Առաքելյան Ա.Գ., Մկրտչյան Վ.Ա., Հունական գրականության պատմություն, Հայպետուսմանկիրատ, Երևան, 1925, 542 էջ:
6. Տրոնսկի Ի.Ս., Անտիկ գրականության պատմություն, Մաս 1, Հունական գրականություն. ՀՍՍՌ պետական հեռակա մանկավարժական ինստիտուտ, Երևան : Ս.հ., 1949:
7. Դիցաբանական բառարան, Ս. Բոտվիննիկ և ուրիշն; Թարգմ.՝ Ս.Ս.Կրկյաշարյան; Խմբ.՝ Գ.Ն.Երզնկյան, Մ.Ն.Բոտվիննիկ, Մ.Ա.Կոզման, Մ.Բ.Ռաբինովիչ, Բ.Պ.Սելեցկի, Ս.Ս.Կրկյաշարյան [թարգ.], Գ.Ն.Երզնկյան [Խմբ.], Երևան, 1966, 154 էջ:
8. 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան 1989:

2 ժամ/շաբ	30/0/0
3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել լեզվաբանական ընդհանուր կարգերը. լեզվի եռթյան, գործառության ու զարգացման հիմնական օրինաչափությունները, աշխարհի լեզուների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի ընդհանուր առանձնահատկությունները, աշխարհի լեզուներն ու նրանց բաշխումը լեզվաբնուանիքներում, ուսուցանել լեզվաբանության հիմունքների հանգուցային դրույթները, լեզվի բնութագրերն ու բնորոշումները, լեզվաբանության բաժինները, լեզվի ծագումն ու զարգացումը, աշխարհի լեզուների դասակարգումները տարբեր լեզվաբնակիքներում և բատ կառուցվածքային տիպերում:	
Դասընթացի խնդիրները.	
<ol style="list-style-type: none"> Ներկայացնել լեզվի բնութագրերն ու բնորոշումները, լեզվաբանության ձյուղերն ու բաժինները, Ներկայացնել լեզվաբանական հին և ժամանակակից հոսանքներն ու դպրոցները, լեզուների կառուցվածքային առանձնահատկություններին ու մակարդակներին, տարբերակել աշխարհի լեզուները, լեզվաբնակիքները: 	
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
<ol style="list-style-type: none"> բնութագրելու «Լեզվաբանության հիմունքներ» առարկայի առանձնահատկությունները, ներկայացնելու լեզուների ծագման, զարգացման մասին տեսությունները, տարբերերակելու լեզվական կարգերը, 	
բ. գործնական մասնագիտական կարողությունն	
<ol style="list-style-type: none"> դասակարգելու աշխարհի լեզուները (ձևաբորման համար կիրառվեն գործնական մեթոդներ՝ վարժություններ, տնային առաջադրանքի կատարում և այլն, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներից խմբային աշխատանքը, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները), մեկնաբանելու լեզուների կառուցվածքային առանձնահատկությունները և ներկայացնելու լեզվաբանության բաժինները՝ ձևավորման համար կիրառելով խոսքային մեթոդներից զրույցը, երկխոսությունը, գործնական մեթոդներից վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարում և այլն, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներից բանավեճ, դերային խաղ, տեքստերի հետ աշխատանք և այլն), ներկայացնելու լեզվական կարգերը, լեզվաբանության բաժինները և աշխարհի լեզուների դասակարգման չափանիշներն ու սկզբունքները՝ ձևավորման համար կիրառելով խոսքային մեթոդներից պատմումը և ընթերցումը, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներից տեքստերի ու տեսական գրականության հետ աշխատանքը, 	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
1. օգտվելու դասընթացին վերաբերող տպագիր և համացանցային ռեսուրսներից:	
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,	
Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և վյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,	
Բ3. կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,	
Գ2. զնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,	
Գ3. գուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկապարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսերելով մասնագիտական բարեխնդություն և ինքնուրույնություն,	
Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,	
Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
<ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական 	

աշխատանք,

3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում,
4. զննական դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ, աշխատանք բնագրի ու տերաստերի հետ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Դասընթացը նախատեսում է 2 գրավոր ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ամփոփիչ քննությունը գնահատվում է 10 միավոր: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց՝ համապատասխանաբար 2,2,3,3 միավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից

Թեմա 1. Լեզվի բնութագիրը. լեզվի բնորոշումը. լեզվի գրյության ձևերը: **Թեմա 2.** Լեզուների հնչյունական համակարգերի նմանություններն ու տարբերությունները. գրային համակարգեր: **Թեմա 3.** Լեզուների բառային համակարգերը: **Թեմա 4.** Լեզուների ձևաբանական համակարգերը: **Թեմա 5.** Լեզուների շարահյուսական համակարգերը: **Թեմա 6.** Լեզվի ծագումը: **Թեմա 7.** Աշխարհի լեզուների դասակարգումը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Աղայան Է., Լեզվաբանության հիմունքներ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 1987:
2. Զահոնիկյան Գ., Լեզվաբանության պատմություն, հ.հ., 1-2, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 1960-1962:
3. Աղայան Է., Հայ լեզվաբանության պատմություն, հ.հ., 1-2, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 1958-1962:
4. Պետրոսյան Հ., Հայերենագիտական բառարան, ԳԱԱ հրատ., Երևան, 1990:
5. Մասլով Յ.Ը., Վեճությունները լեզվաբանության մեջ, ԳԱԱ հրատ., Երևան, 1987.
6. Պետրոսյան Հ. և ուղիղներ., Լեզվաբանական բառարան, ԳԱԱ հրատ., Երևան, 1975:

0305/B23	Օտար լեզվի պատմություն	2 կրելիս
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ֆրանսերենի պատմության հիմնական փուլերի և զարգացման առանձնահատկությունների, ֆրանսերենի ծագման, ցեղակցական կապերի մասին: Դասընթացը նպատակ ունի նաև ուսանողներին սովորեցնել օգտվել մասնագիտական գրականությունից և գրել ոչ մեծ աշխատանքներ՝ զեկուցումներ, թեզիսներ, հոդվածներ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. զարգացնել ֆրանսերենի զարգացման հիմնական փուլերի տարբերակման հմտությունները, ընդհանուր պատկերացում տալ ֆրանսերենի գրական լեզվի և բարբառների զարգացման մասին,
2. զարգացնել ֆրանսերենով մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունը,
3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները՝ կապված ֆրանսերենի հնչյունական և քերականական համակարգերի կրած փոփոխությունների և առանձնահատկությունների հետ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն

1. բացահայտելու ֆրանսերենի զարգացման համառոտ պատմությունը,
2. բացահայտելու լեզվաբանական ուսմունքների պատմությունը,
3. պարզաբանելու ֆրանսերենի հնչյունական և քերականական համակարգերի կրած փոփոխությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. տարբերակելու լեզվի զարգացման հիմնական փուլերը,
2. տարբերակելու գրական լեզուն բարբառներից,
3. օգտվելու մասնագիտական գրականությունից,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. տարբերակելու և գնահատելու ուսումնասիրվող լեզվի հնչյունական և քերականական համակարգի կրած փոփոխությունների առանձնահատկությունները,
2. տարբերակելու լեզվաբանական տարբեր ուսմունքների առանձնահատկությունները,
3. վեր հանելու ֆրանսերեն լեզվի համառոտ պատմության առանձնահատկությունները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա6.ներկայացնելու և և մեկնարանելու ֆրանսերենի ծագման, պատմողական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արատալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների մասին,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքքագրած և մշակված նյութի վերբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Գ3.զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարական գործոններ՝ դրսուրելով մասնագիտական բարեխաղացություն և ինքնուրույնություն:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն

2. սեմինար

3. ուժերատ, գեկուցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 2 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի զարգացման հիմնական փուլերը. Հին ֆրանսերեն, միջին ֆրանսերեն և ժամանակակից ֆրանսերեն: **Թեմա 2.** Գրական լեզուն և բարբառները: **Թեմա 3.** Լեզվաբանական ուսմունքների պատմություն: **Թեմա 4.** Հնչունական համակարգի կրած փոփոխությունները: **Թեմա 5.** Ֆրանսերենի բերականական համակարգի ձևավորման և զարգացման առանձնահատկությունները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ancien français: Sémantique, syntaxe. Pour les étudiants de licence de Lettres modernes de l'Université Paul-Valéry Montpellier III. Montpellier; 2004.
2. Chaurand J., Histoire de la langue française; Paris, PUF, 1993.
3. Maingueneau D., Charaudeau P. (dir.) Dictionnaire d'analyse du discours. Paris; Seuil, 2002.
4. Maingueneau D., Les termes clés de l'analyse du discours. Paris; Seuil; 1996.
5. Tritter J.-L., Histoire de la langue française, Paris, Ed. ellipses, 1999.
6. Zink G., Le Moyen Français; Paris; PUF; 1990.

0305/B24	Տեսական հնչունաբանություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ	60/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի հնչունական համակարգի ձևավորմանվերաբերյալ ծանոթացնել արտասանական առանձնահատկություններին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. տալ գիտելիք ֆրանսերենի հնչունական համակարգի մասին՝ համեմատության մեջ դնելով հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն լեզուների հետ,
2. ուսանողներին ծանոթացնել ռումանական լեզվաբանության ներկայացուցիչների՝ հնչունաբանության շուրջ կատարված հետզոտություններին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. հստակ կերպով ներկայացնելու հնչունաբանության ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները,
2. բնույթագրելու ֆրանսերեն լեզվի հնչունական համակարգի ստեղծումն ու զարգացումը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գործնականում կիրառելու հնչունաբանությունից ձեռք բերված տեսական գիտելիքները,
2. գործնական օրինակների միջոցով պատկերելու տեսական որոշակի դրույթներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- մատնանշելու հնյունաբանության բնագավառի վերջին նորությունները, կիրառելու լեզվաբանության ուսումնասիրության երեք հիմնական կադապարները և մեկնաբանելու նրանց աղղեցությունը հնյունաբանության տեսության զարգացման վրա,
- ներկայացնելու ժամանակակից ֆրանսերենի արտասանական բազայի առանձնահատկությունները, բնութագրելու և կիրառելու ֆրանսերենի բառային շեշտը, բանավոր խորի ռեժիմը և ենթառմանը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիկական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղղիները,

Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գործադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտերնացիոն իրազորմանը,

Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն

2. ռեֆերատ

3. ֆրանսալեզու լեզվաբանների աշխատությունների ուսումնասիրում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Հեղացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք՝ յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցաշունչը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր:

Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի տեսական հնյունաբանության հիմնական հարցեր; **Թեմա 2.**

Հնյունաբանության ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները և մեթոդները: **Թեմա 3.** Ընդհանուր տեղեկություններ հնյունի մասին: **Թեմա 4.** Հնյունների դասակարգման չափանիշներն ու սկզբունքները: **Թեմա 5.** Շեշտը ֆրանսերենում: **Թեմա 6.** Ինտոնացիան որպես նախադասության տեսակների տարբերակիչ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Shigarevskaia N. Traité de phonétique française. Cours théorique , Moscou: Vysšaja škola, 1982.
- Бурчинский В.Н. Теоретическая фонетика французского языка: учебное пособие, М.: Восток-Запад, 2006.
- Рапанович А.Н. Фонетика французского языка, М. : Высшая школа, 1980.
- Щерба Л.В. Фонетика французского языка ,1953.

0305/B25	Տեսական քերականություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբթիք	60/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպաստակն է՝ ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկությունների մասին, ձևավորել քերականական երևույթները ձիշտ հասկանալու և մեկնաբանելու ունակություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. հիմնավոր պատկերացում կազմել խորի մասերի մասին,		

<p>2. տիրապետել խոսքի մասերից յուրաքանչյուրի քերականական կարգերի վերաբերյալ զիտելիքներին:</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մատնանձելու ֆրանսերենի ձևաբանության և շարահյուսության հիմնախնդիրները, 2. նկարագրելու լեզվի տարբեր հատույթային մակարդակների դինամիկ հարաբերությունները, ինչպես նաև բառակապակցության և նախադասության փոխհարաբերությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ընկալելու ֆրանսերենի ձևաբանական և շարահյուսական կառույցները, 2. գնահատելու քերականական տեսություններին նվիրված զիտական գրականությունը, 3. լրացրաններու տարբեր խոսքի մասերի ձևաբանական առանձնահատկությունները, 4. վերլուծելու բառակապակցությունների տիպերը, նրանց կառուցվածքային յուրահատկությունները; վերլուծելու նախադասությունը և նախադասության անդամները ըստ հիմնական շարահյուսական առանձնահատկությունների: <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու զուգադրական վերլուծություն հայերենի և ֆրանսերենի քերականական երևույթների միջև: 2. վերլուծելու տարատեսակ քերականական դրսորումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:
<p>Դասընթացը ձեւակորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանախրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քնննադասական նորարարական մուտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) արյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անգլերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,</p> <p>Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</p>
<p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություններ, 2. ֆրանսալեզու լեզվաբանների աշխատությունների ուսումնա-սիրում, 3. տեսական զիտելիքների գործնական կիրառում, <p>Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.</p> <p>Ընթացիկ քննություններ՝ Նախանական 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուր՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուր՝ 1 միավոր:</p> <p>Եզրափակակիչ քննություն՝ Եզրափակակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուր՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ֆրանսերենի տեսական քերականության հիմնական հարցեր: Թեմա 2. Ֆրանսերենի խոսքի մասերն ու դրանց դասակարգման տեսությունները: Թեմա 3. Հիմնական խոսքի մասերը, դրանց քերականական կարգերը, իմաստաբանական արժեքներն ու շարահյուսական դերը: Թեմա 4. Օժանդակ խոսքի մասերը, դրանց քերականական կարգերը, իմաստաբանական արժեքն ու շարահյուսական դերը: Թեմա 5. Առկայացուցիչների ընդհանուր բնութագիրը և հիմաստային դասակարգումը:</p>

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Гак В.Г., Теоретическая грамматика французского языка, Изд.: Добросвет, 2000.,832 с.
2. Blanche-Benveniste C. Le français parlé. Etudes grammaticales, P., 2005.
3. Le Goffic P., Grammaire de la phrase française, P., 1994.
4. Riegel M., Pellat J.-C., Rioul R., 1994, Grammaire méthodique du français, Paris, PUF.
5. E. A. Réfézovskaya, A. K. Vassiléva, Essai de grammaire française (Cours Théorique), Leningrad, 1973.
6. Théorie de grammaire française, Recueil de textes (Т. А. Абросимова, Хрестоматия по теоретической грамматике французского языка), М., 1987.
7. Théorie de grammaire française. Recueil de textes (С. М. Цкремина, Хрестоматия по теоретической грамматике французского языка), Л., 1980.

0305/B20	Ոռու գրականության պատմություն	2 կրելիս
2 ժամ/շաբաթ	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել ոռու գրականության և մշակույթի հետ, ընդլայնել գիտելիքների շրջանակը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վեր հանել ոռու գրականության հիմնական ուղղությունները, դրանց առանձնահատկությունները: 		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Թվարկելու ոռու գրականության պատմության ժամանակաշրջաններն ու ուղղությունները, 2. Ներկայացնելու ոռու դասականների ստեղծագործություններն ու վերջիններին բովանդակությունը, 3. Տարբերակելու գրական և գեղարվեստական ժանրերը՝ թվարկելով դրանց առանձնահատկությունները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վերլուծելու ոռու գրականության գլուխգործոցների գաղափարական հարցադրումները, 2. Մատնանշելու ոռու գրականության դաստիարակիչ դերը մերօրյա հասարակության մեջ, 3. Ներկայացնելու ոռու դասականների այժմեականությունը բերելով օրինակներ, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. պատրաստելու և բանավոր ներկայացնելու պրեզենտացիաներ, 2. կատարելու ադապտացիաներ բնագրերից: 		
<p>Դասընթացը ձեռագործ է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</p> <p>Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը.</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. ինքնուրույն աշխատանք, 3. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում: <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:</p> <p>1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:</p> <p>2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ոռուսական ժողովրդական բանասիրության յուրահատկությունը և գեղարվեստականությունը: Հին ոռու գրականության ձևակորման հիմնական փուլերը: Թեմա 2. XIX դարի ոռու գրականության զարգացման հիմնական փուլերը և ուղղությունները: Թեմա 3. XX դարի գլխավոր գրականագիտական ուղղությունները: Սիմվոլիզմ, ակմեիզմ, ֆուտուրիզմ:</p>		

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Лебедев Ю.В., История русской литературы XIX века, В трех частях.
2. <http://www.rulit.me/books/istoriya-russkoj-literatury-xix-veka-v-treh-chastyah-chast-1-1800-1830-e-gody-read-282027-1.html>
3. Минералов Ю.И., История русской литературы: 90-е годы XX века, Учебное пособие.
4. Кормилов С., История русской литературы XX века (20-90-е годы). Основные имена, 1998.

0305/B27	Բառագիտություն	4 կրերիս
4 ժամ/շաբթի	60/0/0	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ դիտարկել բառերի իմաստային կառուցվածքը և կապակցելիությունը, նրանց ձևիմաստային փոխհարաբերությունները, բառակազմական միջոցները և կաղապարները հայերենում և ֆրանսերենում, ինչպես նաև դարձվածքների տեսակները և նրանց բարգմանության առնչվող խնդիրների լուծման եղանակները:</p>		
<p>Դասընթացի խնդիրներ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի բառապաշտի տարրեր շերտերի և զարգացման առանձնահատկությունների մասին:		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու ֆրանսերենի և հայերենի բառապաշտային առանձնահատկությունները, 2. ներկայացնելու ֆրանսերենի բառապաշտի առանձնահատկությունները և զարգացման միտումները (հատկապես նորակազմ բառերի շերտը), 3. քննարկելու բառագիտության առանձին բաժինները, 4. նկարագրելու բառագիտական հիմնական կարգերը,		
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու ֆրանսերեն և հայերեն բառերի ձևիմաստային, բառակազմական և այլ տեսակների վերլուծություն, 2. գնահատելու բառային դրսերումներում բառագիտական արժեք ներկայացնող տարրերը, 3. լուսաբանելու փաստական բառանյութը՝ վերհանելով բառակազմական, իմաստաբանական, գործառական և տերմինաբանական առանձնահատկությունները,		
<p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. գտնելու իմաստային, ոճական համարժեքներ ֆրանսերենի դարձվածային համակարգի և դարձվածքների թարգմանության ժամանակ, 2. օգտվելու ոլորտին առնչվող համացանցային ռեսուրսներից (գիտական պարբերականներ, համալսարանական կայքեր և այլն), 3. վերլուծելու բառային միջոցները հաղորդակցության ոլորտում:		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունըները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, թերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր ՏՀՏ-ներ (word, excel, power-point) արյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն, 2. ֆրանսալեզու լեզվաբանների աշխատությունների ուսումնասիրում,		

3. թեստային առաջադրանքներ՝ ուղղված ուսումնասիրված բաժինների ամրապնդմանը,
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Ընթացիկ քննություններ □ Նախատեսված 2 քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:
Եզրակական քննություն □ Եզրակական քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Բառագիտության ուսումնասիրման առարկան, օբյեկտները և մեթոդները: Թեմա 2. Բառը, բառիմաստի մենիմաստությունը, բազմիմաստությունը, ընդլայնումն ու նեղացումը: Թեմա 3. Բառակազմական իմաստային և սինթետիկ ձևերը: Թեմա 4. Հոմանշությունն ու հոմանշային շարքը: Թեմա 5. Նորաբանությունները, հնաբանությունները, օկազիոնալ բառերը և դրանց առաջացման աղյուրները:
Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Barlézizian A., Lexicologie du français contemporaine, E. 2010. 2. P.Guiraud. Les mots étrangers, Paris, 1971. 3. F.Brunot. Histoire de la langue française. Tome 1 (De l'époque latine à la Renaissance), Paris, 1905. 4. Н.Н.Лопатникова, Н. А. Мовшович, Лексикология современного французского языка, Москва, 1971.

0305/B28	Երկրագիտություն /Անգլերեն/	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ	30/0/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ուսանողներին երկրագրական գիտելիքի ծավալն ու շրջանակները անզարդիական երկրների վերաբերյալ և հաղորդել լեզվամշակութային, պատմագիտական, ժողովրդագրական ու ծիսաբարարողական բնույթի տեղեկություններ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. պարզաբանել երկրագրական առանձնահատկությունը երկիր-լեզու-ժողովուրդ-մշակույթ համատեքստում, 2. պարզաբանել տարածաշրջանային գիտատեսական ուսումնասիրություններն ու եզրույթները գիտական հատորների վերաբերյալ տեղեկություններում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու պատմաշխարհագրական և վարչատարածական բաժանումներ և ինստիտուցիոնալ կառույցներ, մշակութային, գրական հնչեղություն ունեցող տեղանուններ ու վայրեր երկու անզարդիական երկրներում (ԱՄՆ) և (ՄԹ), 2. նկարագրելու Նոր աշխարհի (ԱՄՆ) և կղզիաբնակների (ՄԹ) ազգային խորհրդանշական արժեհամակարգի, ինքնապատկերացումների ու ազգային դիմանկարի խնդիրները սեփական մշակույթի նույնատիպ հարցերի առնչությամբ, 3. քննարկելու երկու անզարդիական երկրների պատմությանն ու քաղաքական կառույցներին առնչվող հիմնահարցերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու երկրագրական նյութերը մասնագիտական համակարգում ըստ առաջադրված հարցադրումների, 2. լուսաբանելու և վերաբառությունը երկրագրական/տարածաշրջանային մասնագիտական տեքստեր՝ գիտական լեզվի ձևաչափերին համապատասխան, 3. վերլուծելու երկրագրական տեղեկատվական նյութեր,		
գ. ընդհանուրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից ոչ միայն փաստացի նյութի ընտրության (ինտերնետային ռեսուրսներ, գիտական հոդվածներ ու ամսագրեր և այլն), այլև ժամանակակից այլ մերուդական մոտեցումների կիրառության առումով, 2. վերլուծելու ձեռք բերված գիտելիքները՝ առաջադրելով նոր գաղափարներ և մտքեր:		
Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք		

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա6.մեկնաբանելու անզերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, թվարկելու երկրագրական տեղեկություններ Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի Ֆրանսիայի և ֆրանկոն երկրների մասին:

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S_ZS-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1.օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազդի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատմամբ Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Պատմական, աշխարհագրական, ժողովրդագրական, բնակլիմայական տեղեկություններ (ՄԹ և ԱՄՆ): **Թեմա 2.** Վարչատարածական բաժանումներ, պետական կառուցվածք, միավետություն: Ազգային դիմանկար, լեզվական հատկաբանություններ ու իրակություններ: **Թեմա 3.** Թագավորական դիմաստիաներ, պրեզիդենտական ինստիտուտ, հանրապաետության: **Թեմա 4.** Պետական, ազգային ու կրոնական սոոնացույցի արարողակարգի բնույթն ու տարբերությունները ինչպես նաև սոոնակատարությունների բաղադրիչների (ուստեստ, հագուստ, խնջույք, մասնակիցներ) առանձնահատկությունները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Cohen R., The Incredible vagueness of being British/ English. /International Affairs 76(1), 2000.
2. Fox K., Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour. London: Hodder & Stoughton, 2005.
3. Morgan K.O., The Oxford Illustrated History of Britain. Oxford: OUP, 2000.
4. Brubaker R. and Cooper F., Beyond Identity.//Theory and Society 29(1-47), 2000.
5. Canadine D., The Context, Performance and Meaning of Ritual: The British Monarchy and the Invention of Tradition, c. 1820-1977. Cambridge: CUP, 2000.
6. Rappaport R.A., Ritual and Religion in the Making of Humanity. Cambridge: Cambridge: CUP, 1999.
7. Yernjakyan N. Արքունիքի համապատասխանաբար գրականության մասին. Երևան, Լուսակ, 2017.

2 ժամ/շաբ	30/0/0
7-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ոճաբանությունը, որպես սկզբունքների համընդհանուր համակարգ և նրա գրաղեցրած տեղը լեզվաբանության մեջ:	
Լուսաբանել այնպիսի կարևորագույն խնդիրներ, ինչպիսիք են՝ լեզվառական կարգեր, խոսքի գործառույթ և գործառական ոճ, գեղարվեստական ընկալման ընդհանուր հարցեր և այլն:	
Ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի ոճաբանական առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:	
Դասընթացի խնդիրները.	
<ol style="list-style-type: none"> ուսանողներին ծանոթացնել արդի ֆրանսերենի ոճաբանական հնարքների և արտահայտչամիջոցների հետ ձևավորել ուսանողների մոտ բազային գիտելիքներ արդի ֆրանսերենի գործածական ոճերի առանձնահատկությունների վերաբերյալ ապահովել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառություն՝ տարբեր ոճային տեքստեր վերլուծելու համար: 	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	
<ol style="list-style-type: none"> ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ ոճաբանությունից՝ նրա առանձնահատկությունների, ոճական հնարքների և արտահայտչամիջոցների վերաբերյալ հնչյունային, բառային և շարահյուսական մակարդակներում, տարբերակելու լեզվի բառային կազմի գործածության սկզբունքները, առանձնացնելու խոսքի արտահայտչական նրբերանգները արտահայտող կառուցվածքները և ձևերի քերականական միջոցները, լեզվի ճիշտ գործածության նորմերը, 	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	
<ol style="list-style-type: none"> տարբերակելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հիմնական ոճաբանական հնարքները և արտահայտչամիջոցները, որոշելու տարբեր ոճերի և ժանրերի տեքստերի գործառական և ոճական առանձնահատկությունները, թարգմանության ժամանակ հաշվի առնելու խոսքային միավորների շարահյուսական-ոճաբանական գործառնությունը, որոշելու հաղորդակցական ակտի առանձնահատկությունը՝ ելնելով կոնկրետ իրավիճակից, 	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ	
<ol style="list-style-type: none"> մեկնաբանելու և վերլուծելու տարբեր ֆունկցիոնալ-ոճաբանական ուղղվածություն ունեցող տեքստեր, համապատասխան իրավիճակներում կիրառելու ֆրանսերեն լեզվի ոճական, ոճաբանական և դիսկուրսիվ նորմերը, գրական լեզվի գրային-գրավոր և խոսակցական-բանավոր տարատեսակները, խոսակցական արտահայտչամիջոցները: 	
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք□	
Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները.	
Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,	
Բ3. կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,	
Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:	
Գ3. ցուցաբերելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը՝ ուղարկման մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,	
Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
<ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն սեմինար ուժեղագույն 	

4. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.
Նախատեսված է 2 ընթացիկ ստուգում:
1-ին ընթացիկ ստուգում՝ Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է թեստավորում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 2 միավոր:
2-րդ ընթացիկ ստուգում՝ Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է թեստավորում՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 2 միավոր:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ընդհանուր տեղեկություններ ոճի մասին: Թեմա 2. Ուժաբանության հիմնական ըմբռնումները և հասկացությունները Թեմա 3. Ոճը որպես լեզվի անհատական որոշում: Թեմա 4. Գրական ոճ, հասարակական-բաղադրական տերմինաբանություն: Թեմա 5. Ուժական կաղապարներ:
Հիմնական գրականության ցանկ.
1. A.Barlézizian, "Stylistique du français moderne", Lingva, Erevan, 2010. 2. M.K. Moren, N.N.Téternikova, "Stylistique française", Moscou, 1979. 3. M. Cressot, "Le style et ses techniques", 1959. 4. P.Guiraud, "La stylistique", Paris, 1967. 5. Patrick Bacry, "Les figures de style", Paris, 1992.

0305/B31	Երկագիտություն /Ֆրասներեն/	2 կրեյխ
2 ժամ/շաբ	30/0/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսիական բաղադրակրության նվաճումների, և արդի աշխարհաքաղաքական պայմաններում ֆրանսիայի ինչպես նաև ֆրանկօնիայի դերի և նշանակության մասին:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. ձևավորել բավարար չափով գիտելիքներ ֆրանսիայի բաղադրակրության զարգացման փուլերի վերաբերյալ 2. ձևավորել հմտություններ և կարողություններ ֆրանսիայի պատմության, բաղադրակրության, մշակույթի վերաբերյալ տեղեկություններ հայթայթելու ուղիների մասին, 3. ապահովել լեզվական հաղորդակցման հմտություններ և կարողություններ ֆրանսիայի և ֆրանսախոս երկրների մասին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կիինք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Ներկայացնելու ֆրանսիայի վարչատարածքային բաժանումը, տնտեսությունը: 2. Նկարագրելու ֆրանսիայի բաղադրակրության գիտավոր իրադարձությունները: 3. Ներկայացնելու դարերի ընթացքում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, նվաճումները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու երկրագրական նյութերը մասնագիտական համակարգում ըստ առաջադրված հարցադրումների: 2. Բացահայտելու ֆրանսիայի և ֆրանսախոս երկրների դերը ժամանակակից բարդ աշխարհաքաղաքական պայմաններում: 3. Ներկայացնելու ֆրանսիայի և ֆրանսախոս երկների մշակութային ժառանգությունը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Տարբերակելու և գանահատելու ֆրանկօնիայի պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները՝ ապագայում բաղադրական կողմնորոշում ունենալու համար:		

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա6 ներկայացնելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, երկրագիտական տեղեկություններ ֆրանսիայի և ֆրանկոֆոն երկրների մասին:

Գ3.գուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսերելով մասնագիտական բարեխաղացություն և ինքնուրույնություն:

Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. բանավեճ
3. ուժերատ
4. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատմամբ՝ Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 5 միավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսիայի բնական և ժողովրդագրական պայմանների բնութագիրը: **Թեմա 2.** Երկրի (տարածաշրջանի) վարչատարածքային և տնտեսաաշխարհագրական բաժանումը: **Թեմա 3.** Համառոտ պատմամշակութային ակնարկը: **Թեմա 4.** Ֆրանսիական դասական գրականությունը: **Թեմա 5.** Ֆրանսիական երաժշտությունը, թատրոնը և կինոն:

Հիմնական գրականության ցանկը.

1. Assia Gharibian, Mélania Djoulhakian, "France. Cours d'histoire et de civilisation", Ed. d'auteur, Erevan, 2009.
2. Ross Steele "Civilisation progressive du français" CLE Paris, 2004
3. Histoire, Géographie 5 e , Ed Blen, Paris 1995.
4. Mardanian A., Hovhannessian A., Aghibalian M., «Cours de civilisation française et Arménienne», Erevan, 2016

0305/B33	Ֆրանսերեն-1	8 կրեդիտ
8 ժամ/շաբ	0/120/0	
1-ին կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. զարգացնել ֆրանսերենի հնչյունների ճիշտ արտաքերելու տեխնիկան, ընդհանուր պատկերացում տալ ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին,
2. զարգացնել ֆրանսերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան, ադապտացված տեքստեր ընթերցելու հմտությունը,
3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները՝ կապված ֆրանսերենի բառապաշարի հարցուացման միջոցների և բառակազմության առանձնահատկությունների հետ:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ուսումնամիջելու և բացահայտելու ֆրանսերենի հնչյունական կազմը, ուղղագրական-ուղղախոսական կանոնները,
2. բացահայտելու քերականության ընդհանուր բաժինները,
3. օգտագործելու քերանակական, բառապաշարային և միջմշակութային հմտությունները բանավոր և գրավոր խոսքում:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. տարրերակելու քերականության հիմնական բաժինները, քերականորեն ճիշտ կազմելու նախադասություն,
2. ազատ հաղորդակցվելու ֆրանսերենով,

3. ընթերցելու աղապտացված տեքստեր,
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ
- տարբերակելու և կիրառելու ֆրանսերեն լեզվի արտասանական առանձնահատկությունները,
  - ուսումնասիրելու և կիրառելու քերականական համակարգի առանձնահատկությունները:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա3.կառուցելու տրամաբանորթն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք,

Բ1.Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- ինտերակտիվ մեթոդ
- բանավեճ
- երկխոսություն
- դերախաղի մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն՝ Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 5 միավոր

առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցառումը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգը: ՈՒղղախոսական-ուղղագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Ֆրանսերենի քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.** Հոդ և հոդառություն: Հոդերի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Մեռ, թիվ, հոդ: **Թեմա 5.** Ածականի տեսակները: Զամեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 7.** Թվականների քերականական կարգերը: **Թեմա 8.** Բայ: Ըստհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 9.** Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը: **Թեմա 10.** Նախադասություն: Նախադասության տեսակները և դրանց ընդհանուր բնութագիրը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- M.Djoulhakian, R.Méliksetian, A.Mouradian, Manuel de français. E., 2005.
- И.Попова, Ж.Казакова, Французский язык (II). М., 1977.
- M.Djoulhakian, A.Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
- Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
- H.Augé, M.D.Canada Pujols, C.Marlhens, L.Martin, Tout va bien! 1, méthode de français, livre de l'élève, cahier d'exercices, CLE International, 2007. Cadre européen commun de référence, Niveaux A1-A2.

0305/B34	Ֆրանսերեն-2	10 կրեդիտ
9 ժամ/շաբթի	0/135/0	
2-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել առաջին կիսամյակում ստացած գիտելիքները, հարստացնել ուսանողի բառապաշարը և զարգացնել նրա ուղղախոսական ունակությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. զարգացնել ֆրանսերենի հնչյունաբանության, ուղղախոսական-ուղղագրական նորմերի, հիմնական քերականական կառուցվածքի մասին գիտելիքները,		
2. զարգացնել ֆրանսերենով ազատ հաղորդակցվողությունը տեխնիկան, միջին բարդության տեքստեր ընթերցելու հմտություններն ու կարողությունները,		
3. բացահայտել և զարգացնել ինքնուրույն կերպով տեքստի շարակուսական վերլուծություն կատարելու հմտությունները:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն

- Կիրառելու գրավոր և բանավոր խոսքը կենցաղային և գործնական ֆրանսերենով:
- Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ և փաստարկված բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների և վերարտադրության տեսքով:
- Կիրառելու ֆրանսերենի նախդիրների գործածության կանոնները:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Բացահայտելու դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց գործածության հիմնական ոլորտները:

- Կիրառելու զիտելիքները պրակտիկայում և ինքնուրույն մոտեցում հանդես բերել:

գ. Ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- Բանավիճելու:
- Տարբերակելու և գնահատելու ֆրանսերենի և հայերենի քերականության բնորոշանականացնելու:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք □

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներակայացնելու տեղեկատվությունը:

Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- ինտերակտիվ մեթոդ
- բանավեճ
- երկխոսություն
- դերախաղի մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննությունները Նախատեսված ընթացիկ քննությունը թեստային է, 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննությունները. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունները. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով՝ ըստ նախապես տրված հարցաշարի: Հարցատոմսը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Սծականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Ներանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 3.** Թվականներ: Թվականների քերականական կարգերը: **Թեմա 4.** Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 5.** Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- M.Djoulhakian, R.Méliksetian, A.Mouradian, Manuel de français. E., 2005.
- И. Попова, Ж. Казакова. Французский язык (II). М., 1977.
- M. Djoulhakian, A. Gharibian, Plaisir de lire. E., 2003.
- Grammaire progressive du français, (Niveau intermédiaire), P., 1995.
- H.Augé, M.D.Canada Pujols, C.Marlhens, L.Martin, Tout va bien! 1, méthode de français, livre de l'élève, cahier d'exercices, CLE International, 2007. Cadre européen commun de référence, Niveaux A1-A2.

0305/B37	Ֆրանսերեն-3	10 կրեդիտ
9 ժամ/շաբթի	0/135/0	
3-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցելու կարողություններ, նպաստել հանրամշակութային կարողությունների ձևավորմանը, լեզվական նորմերի ընկալմանն ու գիտակցմանը:

Դասընթացի խնդիրները.

1. Նպաստել անձի հաղորդակցվելու ունակությունների զարգացմանը,
2. ձևավորել գիտելիքներ միջմշակութային փոխմբոնման, մշակութային այլ արժեքների ընկալման ու գնահատման ոլորտում,
3. նպաստել օտար լեզվի և մյուս առարկաների ինտեգրմանը և միջառարկայական կապերի ստեղծմանը, ուսանողների կողմից աշխարհի և երևույթների միասնական, ամբողջական ընկալմանը, տարբեր բնագավառներից գիտելիքների, փաստերի ու գաղափարների համադրմանը, իմաստավորմանն ու գնահատմանը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. Տարբերակելու գրավոր և բանավոր խոսքի գործածության առանձնահատկությունները:
2. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ և փաստարկված բանավոր և գրավոր խոսք վերլուծությունների և վերարտադրության տեսքով:
3. Կիրառելու ֆրանսերենի նախդիրների և շաղկապների գործածության կանոնները:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. Բացահայտելու պատմողական, հարցական, հրամայական և բացականչական նախադասությունների գործածության ոլորտները:
2. Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում և ինքնուրույն մոտեցում հանդես բերել:

գ. Ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. Կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները գործնական բնույթի աշխատանքներում:
2. Բանավիճելու:

Դասընթացը ձևավորում է լրացան ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք □

Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ1. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. ինտերակտիվ մեթոդ
2. մտագրող
3. ձևագնորդիկ մեթոդ
4. բանավեճ
7. երկխոսություն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ընթացիկ քննություններ □ Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն □ Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի բառակազմությունը: Առավել գործածական նախածանցները: **Թեմա 2.** Ֆրանսերենի նախդիրների ընդհանուր բնութագիրը: Առավել գործածական նախդիրները:

Թեմա 3. Շաղկապների կարգերն ու տեսակները: **Թեմա 4.** Հաստատական և Ժիտական մասնիկները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 5.** Շարահյուսություն: Նախադասության դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. M.Djoulhakian, R.Méliksetian, A.Mouradian, Manuel de français, Erevan, 2013
2. Claire Miquel, Grammaire en dialogues, Cle internatioanal, 2005
3. S.Haroutunian, R.Mirzoian, Cours pratique de grammaire française, Erevan, 2013
4. И.Н.Попова, Ж.А.Казакова, Cours pratique de grammaire française, Нестор Академик, Москва, 2006

0305/B39	Ֆրանսերեն-4	10 կրտոհիտ
9 ժամ/շաբթիւն	0/135/0	
4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ, նպաստել հանրամշակութային կարողությունների ձևավորմանը, լեզվական նորմերի ընկալմանն ու գիտակցմանը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. Նպաստել անձի հաղորդակցվելու ունակությունների զարգացմանը, 2. ձևավորել գիտելիքների միջմշակութային փոխմրոնման, մշակութային այլ արժեքների ընկալման ու գնահատման ոլորտում, 3. Նպաստել օտար լեզվի և մյուս առարկաների ինտեգրմանը և միջառարկայական կապերի ստեղծմանը, ուսանողների կողմից աշխարհի և երևույթների միասնական, ամբողջական ընկալմանը, տարբեր բնագավառներից գիտելիքների, փաստերի ու գաղափարների համադրմանը, իմաստավորմանն ու գնահատմանը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. Նկարագրելու ֆրանսերենի դերբայների կազմությունը: 2. Կիրառելու և գուգադրելու հարակատար դերբայի և բայական ածականի գործածությունը: 3. Ներկայացնելու ֆրանսերենի դարձվածքային միավորների գործածության ոլորտները:		
բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. Բացահայտելու ֆրանսերենի դարձվածքային միավորների թարգմանությունը: 2. Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հատակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով: 3. Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու անծանոթ տեքստի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական մոտեցում:		
գ. Ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. Զուգադրելու ֆրանսերենի, հայերենի և անգլերենի լեզվամշակութային համակարգը՝ ուսումնասիրելով դարձվածքային միավորները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիքի □		
Ա4. Ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. ինտերակտիվ մեթոդ 2. մտագրող 3. ձնագնդիկի մեթոդ 4. բանավեճ 7. երկխոսություն:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ընթացիկ քննություններ □ Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:		
Եզրափակիչ քննություն □ Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցասումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուր՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Բայի անդեմ ձևերը: Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: Թեմա 2. Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Դարձված և դարձվածարանություն: Թեմա 4. Շեշտ և հնչերանգ: Թեմա 5. Հարցական նախադատասկզբանաբար 3, 3, 4 միավոր:		
Հիմնական գրականության ցանկը.		
1. M.Djoulhakian, R.Méliksérian, A.Mouradian, Manuel de français, Erévan, 2013		

2. Claire Miquel, Grammaire en dialogues, Cle internatioanal, 2005
3. S.Haroutunian, R.Mirzoian, Cours pratique de grammaire francaise, Erevan, 2013
4. И.Н.Попова, Ж.А.Казакова, Cours pratique de grammaire francaise, Нестор Академик, Москва, 2006

0305/B43	Ֆրանսերեն-5	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբթիւն	0/90/0	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել և խորացնել ուսանողների նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները: Այդ նպատակով ուշադրություն է դարձվում բառապաշտիքի ընդլայնմանը, արտասանական բազային և քերականական ճիշտ կառույցներով կազմված նախադասություններին: Զարգացնել նրանց բանավոր և գրավոր խոսքը, տեքստերի ընկալման և վերլուծության կարողությունները: Ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ: Հաղորդակցական հմտությունների զարգացմանը նպաստելու նպատակով յուրաքանչյուր դասի վերջում կազմակերպվում են բանավեճեր, հանձնարարվում են իրավիճակների խաղարկում, կատարվում են ձայների գնահատում և նմանակում:</p> <p>Դասընթացում տրվում են համակողմանի գիտելիքներ ֆրանսիական մշակույթի, կրթության, գիտության, քաղաքականության, պատմության և այլ ոլորտների վերաբերյալ, ուսումնասիրվում են ֆրանսիական գրականությունը, արվեստի տարբեր ճյուղերը, Ֆրանսիայի կառավարման համակարգերը, էկոնոմիկան, որոնք ունեն թե՛ ձանաշղողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. զարգացնել և հարստացնել ուսանողների բառապաշտիքը, հատկապես լեզվաբանական թարգմանությունների համար, 2. զարգացնել ֆրանսերեն լեզվով ազատ վերաբերյալու հմտությունները, 3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները լեզվաբանական տարբեր տեքստեր կարդալու և գիտական աշխատանք գրելու վերաբերյալ, 4. ակտիվացնել ստեղծագործական կարողությունները: <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինք՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ բառակազմությունից, հնչյունաբանությունից, քերականությունից /ձևաբանություն և շարահյուսություն/, 2. վերաբերյալու հաղորդակցական և խոսքային գործառույթների ամենագործածական լեզվական միջոցները և խոսքային միավորները, 3. ներկայացնելու բառային և դարձվածաբանական երևույթներ, որոնք բնորոշ են սոցիալ-մշակութային ուղղվածությամբ տեքստերին՝ ներառյալ բառապաշտիքը, փոխառությունները, ամենագործածական բայական դարձվածքները և արտահայտությունները: <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ունկնդրելու տեքստը և հասկանալու ինֆորմացիան, կարծիք հայտնելու ծանոթ թեմաների և անձնական հետաքրքրությունների վերաբերյալ, 2. թարգմանելու բնագիր մասնագիտական և գեղարվեստական տեքստեր /ֆրանսերենից հայերեն և հայերենից ֆրանսերեն/ 3. ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարբեր ոլորտներում, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը, 2. բանավիճելու, 3. պատրաստելու գեկուցումներ, կատարելու լեզվական նյութի բանասիրական վերլուծություն, գրելու կուրսային աշխատանք: 		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝</p> <p>Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները,</p> <p>Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու</p>		

անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլամերիկյան մշակույթները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու քնազիտական ուսումնաբուժությունների արդի հիմնահարցերը,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գրավորելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինստեգրման իրագործմանը,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հաղորդակցական-ինտերակտիվ մեթոդ
2. բանավոր և գրավոր հարցում
3. խմբային քննարկում
4. համացանցից օգտվելով անհատական հանձնարարությունների կատարում
5. օտարալեզու մասնագիտական գրականության ընթերցում
6. բանավոր ներկայացումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է թեստավորում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է թեստավորում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմար պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 3,3,4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի բառապաշտիք ընդհանուր բնութագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ:

Թեմա 2. Բառապաշտիք հարստացման հիմնական միջոցները: Ներքին հնարավորություններ, փեխառություն և կադապարում: **Թեմա 3.** Հոմանիշություն և հականիշություն: Հոմանիշության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Համանունության դրսնորման առանձնահատկությունները:

Թեմա 5. Ֆրանսիական բառարանագրություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveau sans frontières -3”, Clé International, Paris, 1990.
2. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveau sans frontières -3, Cahier d'exercices”, Clé International, Paris, 1990.
3. Nikolskaia; Goldenberg, “Cours pratique du français”, Moscou 2006.
4. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaire progressive du français, avec 500 exercices.
5. Kaplanian, Ghambarian “Manuel de français”, Erévan, 2007.
6. S.Khatchatrian, A. Mouradian , “L'homme et son environnement”, Erévan, 2009.

0305/B46	Ֆրանսերեն-6	7 կրետիս
6 ժամ/շաբ	0/90/0	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել և խորացնել ուսանողների նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով մասնագիտական տեքստերի վրա: Զարգացնել նրանց բանավոր և գրավոր խոսքը, տեքստերի ընկալման և վերլուծության կարողությունները: Ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. զարգացնել և հարստացնել ուսանողների բառապաշարը, հատկապես լեզվաբանական թարգմանությունների համար,
2. զարգացնել ֆրանսերեն լեզվով ազատ վերարտադրելու հմտությունները,
3. բացահայտել ուսանողների կարողությունները լեզվաբանական տարրեր տերսութեք կարդալու և գիտական աշխատանք գրելու վերաբերյալ,
4. ակտիվացնել ստեղծագործական կարողությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ցուցաբերելու մասնագիտական խորքային գիտելիքներ լեզվաբանությունից,
2. արտահայտվելու որոշակի թեմատիկ բառապաշարի շրջանակներում,
3. ձեռքբազատվելու որոշակի բարդույթներից, որոնք հասուն են օտար լեզու սովորողների հաղորդակցման ոլորտում,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ունկնդրելու տեքստը և հասկանալու ինֆորմացիան,
2. վարելու գրույցներ հասարակական-քաղաքական թեմաներով,
3. տիրապետելու գեղարվեստական գրականության մեջ առկա լեզվառձական հնարներին,
4. ձեռք բերած լեզվական գիտելիքները և ֆրանսերեն բանավոր ու գրավոր խոսքի հմտությունները գործածելու հաղորդակցական տարրեր ոլորտներում,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,
2. կատարել վերլուծական հմտություններ տարրեր ոլորտներում,
3. պատրաստելու գեկուցումներ, կատարելու լեզվական նյութի բանասիրական վերլուծություն, գրելու կուրսային աշխատանք:

Դասընթացը ձեռվորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ7. կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ3. զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրստրելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. հաղորդակցական-ինտերակտիվ մեթոդ
2. բանավոր և գրավոր հարցում
3. խմբային քննարկում
4. համացանցից օգտվելով անհատական հանձնարարությունների կատարում
5. օտարալեզու մասնագիտական գրականության ընթերցում
6. բանավոր ներկայացումներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ քննություն՝ Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է թեստավորում 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր

2-րդ ընթացիկ քննություն. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է

թեստավորում՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Ֆրանսերենի բառապաշտիքը բնութագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ:

Թեմա 2. Բառապաշտիքը հարստացման հիմնական միջոցները: Ներքին հնարավորություններ, փեխառություն և կաղապարում:

Թեմա 3. Հոմանիշություն և հականիշություն: Հոմանիշության առանձնահատկությունները:

Թեմա 4. Համանունության դրսնորման առանձնահատկությունները:

Թեմա 5. Ֆրանսիական բառարանագրություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique , “Nouveau sans frontières -3”, Clé International, Paris, 1990.
2. J.Jirardet, J.-M.Cridlig, Ph.Dominique, “Nouveau sans frontières -3, Cahier d'exercices”, Clé International, Paris, 1990.
3. Nikolskaia; Goldenberg, “Cours pratique du français”, Moscou 2006.
4. M.Grégoire, O.Thiévenaz, Grammaire progressive du français, avec 500 exercices.
5. Kaplanian, Ghambaryan “Manuel de français”, Erevan, 2007.
6. S.Khatchatrian, A.Mouradian , “L'homme et son environnement”, Erevan, 2009.

0305/B51	Ֆրանսերեն-7	10 կրեդիտ		
10 ժամ/շաբաթ	0/150/0			
7-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց			
Դասընթացի նպատակն է՝ ամրապնդել նախորդ տարիներին ձեռք բերած քերականական և լեռսիկական գիտելիքները կարևորել գրավոր խոսքի զարգացումը զարգացնել տարրեր բնույթի տեսատերի հետ աշխատելու հմտություններ, հարստացնել ուսանողների բառապաշտը տարրեր ոլորտներում միտվել նաև ունկնդրային հմտությունների զարգացմանը՝ առավել սահուն բանավոր թարգմանություն կատարելու նպատակով:				
Դասընթացի խնդիրները. <ol style="list-style-type: none"> Ուշադրությունը բնետել զուգադրական վերլուծության վրա կարևորել դարձվածների, բառակապակցությունների, ոճական հնարների թարգմանական խնդիրները կատարել տեսատի միջտողային վերլուծություն: 				
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու հայերեն համարժեքների խնդիրը՝ ելնելով մշակութային առանձնահատկություններից ունկնդրելու մեկնաբանելու և թարգմանելու ունկնդրած հատվածը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> տարրերակելու հոմանիշների երանգային տարրերությունները, թարգմանելու բարդ շարակյուսական կառույցները՝ կիրառելով համապատասխան թարգմանական մեթոդներ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> ընթերցելու, վերապատմելու և ամփոփելու տեքստերը, ծավալելու քննարկումներ առաջարկված թեմաների շուրջ: 				

Դասընթացը ձևադրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք:

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույցները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադրել մեթոդները,

Ա2. արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարրերակելու ֆրանսիական և անգլոամերիկյան մշակութները, արտասահմանյան գրականության տարրեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտա-

կարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծության և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնյունարանական, ձևարանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:

Բ7.կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գուցադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտերման իրազորմանը,

Գ3.գուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. տերսադի ընթերցում, վերլուծություն
2. լեզվական միջոցների վերհանում
3. տեսա-լսողական միջոցների կիրառում
4. խոսակցական հմտությունների զարգացում՝ քննարկումների միջոցով:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ընթացիկ քննություններ □ Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջարրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն □ Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի հնյունարանական համակարգի հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Ֆրանսերենի քերականական համակարգի ընդհանուր բնութագիր: **Թեմա 3.** Հոդ և հոդառություն: Առկայացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Գոյականների դասակարգման սկզբունքները ու չափանիշները: **Թեմա 5.** Ածականի տեսակները: Ածական-դերանուն փոխարարելության խնդիրը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Jacky Girardet, Le Nouveau sans frontiere 4(C1), CLE INTERNATIONAL, 1993.
2. Jacky Girardet, Le Nouveau sans frontiere 4(C1) méthode de français, CLE INTERNATIONAL, 1993.
3. Le nouveau sans frontières 4 (cahier d'exercices) CLE International, P., 1991.

0305/B32	Անգլերեն-1	8 կրեդիտ
8 ժամ/շաբ	0/120/0	
1-ին կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հնյունարանության տեսությունը և զարգացնել ուսանողների արտասանական կարողությունները՝ կիրառելով համապատասխան վարժությունների համակարգ, պարզաբանել ուսանողների միջին մակարդակի (Intermediate) լսողական և բանավոր խոսքի հմտություններին առնչվող բազմաթիվ մոտեցումները (ինտերակտիվ, լսողական և տեսալսողական վարժությունների օգնությամբ):

Դասընթացի խնդիրներ.

1. լուսաբանել անգլերենի քերականական գիտելիքները (քերականական կառույցներ և կաղապարներ, դրանց գործնական կիրառություն),
2. զարգացնել ուսանողների ընթերցողական, բառապաշտրային, միջմշակութային, ինչպես նաև գրավոր խոսքի կարողություններ՝ որպես բազմաթիվ քերականական, լսողական և տեսալսողական վարժությունների արդյունք:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիին՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- քննարկելու բոլոր հնչունական կանոնները՝ շտկելով սեփական արտասանական թերությունները,
- արտահայտելու սեփական մտքերը բանավոր քննարկումների, վերլուծությունների, մեկնաբանությունների ժամանակ՝ օգտագործելով համապատասխան բառապաշար,
- մեկնաբանելու և վերարտադրելու միջին մակարդակի բնագիր տեքստեր՝ կիրառելով բնագիր տեքստերի, լսողական և տեսալսողական նյութի վերլուծության արդյունքում սերտած նոր բառապաշարը և համապատասխան քերականական գիտելիքները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կատարելու գրավոր քերականական վարժություններ և թարգմանություններ,
- գրելու պարագրաֆներ՝ կիրառելով ակադեմիական անզերենի վերաբերյալ ստացած գիտելիքները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, բառարաններ, գրքեր և այլն),
- կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները հաղորդակցական տարրեր համատեքստերում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կիինք

Ա2. ներկայացնելու անզերենի հնչունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա5. ներկայացնելու անզերենի հնչունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ6. Վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնչունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը.

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
- անհատական և խմբային աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
- գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեստային առաջադրանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք: Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եզրափակիչ քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար՝ 3, 3, 2, 2 միավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անզերեն՝ շեշտադրելով բառապաշարի ընդլայնումը: **Թեմա 2.** Անզերենի հնչունաբանություն: Հնչունների դասակարգումը: **Թեմա 3.** Անզերենի քերականություն: Խոսքի մասեր: **Թեմա 4.** Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարրեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015.
- Foley M., My Grammar Lab: Intermediate. Essex: Pearson, 2014.
- Hancock M., English Pronunciation in Use: Intermediate. Cambridge: CUP 2009.
- Hewings M., English Pronunciation in Use: Advanced. Cambridge: CUP, 2007.
- Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017.
- Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016.
- Roach P., English Phonetics and Phonology: A Practical Course. Cambridge: CUP, 2009.

0305/B35	Անզերեն-2	10 կրեդիտ
9 Ժամ/շաբաթ	0/135/0	
2-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հնչունաբանության տեսությունը և զարգացնել ուսանողների		

արտասանական կարողությունները՝ կիրառելով համապատասխան վարժությունների համակարգ։ Պարզաբանել ուսանողների միջին մակարդակի (Intermediate) լսողական և բանավոր խոսքի հմտություններին առնչվող բազմաթիվ մոտեցումները (ինտերակտիվ, լսողական և տեսալսողական վարժությունների օգնությամբ):

Դասընթացի խնդիրները.

1. լրացնական անգլերենի քերականական գիտելիքները (քերականական կառույցներ և կաղապարներ, դրանց գործնական կիրառություն),
2. զարգացնել ուսանողների ընթերցողական, բառապաշտային, միջմշակութային, ինչպես նաև գրավոր խոսքի կարողությունները՝ որպես բազմաթիվ քերականական, լսողական և տեսալսողական վարժությունների արդյունք:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. քննարկելու բոլոր հնչյունական կանոնները՝ շտկելով սեփական արտասանական թերությունները,
2. արտահայտելու սեփական մտքերը բանավոր քննարկումների, վերլուծությունների, մեկնաբանությունների ժամանակ՝ օգտագործելով համապատասխան բառապաշտ,
3. մեկնաբանելու և վերարտադրելու միջին մակարդակի բնագիր տեքստեր՝ կիրառելով բնագիր տեքստերի, լսողական և տեսալսողական նյութի վերլուծության արդյունքում սերտած նոր բառապաշտը և համապատասխան քերականական գիտելիքները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու գրավոր քերականական վարժություններ և թարգմանություններ,
2. գրելու պարագրաֆներ՝ կիրառելով ակադեմիական անգլերենի վերաբերյալ ստացած գիտելիքները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, բառարաններ, գրքեր և այլն),
2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները հաղորդակցական տարբեր համատեքստերում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի □

Ա2.գուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա4.թվարկելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անգլերենի հնչյունաբանական, ձեաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անգլերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը.

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
2. անհատական և խմբային աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով։ Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեստային առաջադրանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք։ Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր։ Միավորների քայլը 0,5 է։

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եզրափակիչ քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով։

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար՝ 3, 3, 2, 2 միավոր։

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշարի ընդլայնումը: **Թեմա 2.** Անգլերեն գրավոր խոսքի զարգացում: **Թեմա 3.** Անգլերենի թերականություն: Խոսքի մասեր: **Թեմա 4.** Անգլերենի հնչյունաբանություն: Հնչյունների դասակարգում: **Թեմա 5.** Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L. Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015.
2. Foley M., My Grammar Lab: Intermediate. Essex: Pearson, 2014.
3. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017.
4. Paterson K., Oxford Living Grammar: Upper Intermediate. Oxford: OUP, 2016

0305/B36	Անգլերեն-3	10 կրեռիւս
9 Ժամ/շաբաթ	0/135/0	
3-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերենի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները՝ ակտիվացնելով ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը, պարզաբանել անգլերենի թերականության շարահյուսական նրբությունները: Լուսաբանել գրավոր և բանավոր անգլերենի յուրահատկությունները՝ խթանելով ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի կատարման ու բանավոր հաղորդակցական հմտությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. հաղորդել գիտելիքներ համապատասխան իրավիճակում անգլերենի գործածության և հաղորդակցման հմտությունների մասին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. քննարկելու ասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,		
2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում անգլերենով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու իմացությունը:		
3. մեկնաբանելու և վերլուծելու անգլերեն դասական և ժամանակակից ստեղծագործություններ:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը:		
2. բանավիճելու մասնագիտական հիմնահարցերի շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, տեսագրություններ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ		
1. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ներառյա լինտերնետային):		
2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակութներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,		
Ա4.թվարկելու բանասիրության և վյուս հասարակական գիտությունների միջև միջամտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Ա5.ներկայացնելու անգլերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, թերականության և ոճագիտության հիմնարրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,		
Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անգլերենի հնչյունաբանական, ձեաբանական, թերականական և ոճական երևույթները և անգլերենի գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,		
Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,		
Կ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.		
1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,		

2. անհատական և խմբային աշխատանք,

3. ինքնուրույն աշխատանք,

4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),

5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեստային առաջադրանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք: Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եզրափակիչ քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցառումը պարունակում է 4 հարց՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր:

Դասընթացը բարկացած է հետևյալ իիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերեն՝ ուղղված ուսանողների անգլերենի բառապաշտարը հարստացնելուն և տարրեր հարցերի շուրջ անգլերենով հաղորդակցվելուն: **Թեմա 2.** Քերականություն՝ բայի անդէմ ձևեր:

Թեմա 3. Գրակիր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Ըստեղցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարրեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Karapetyan L., Martirosyan N., Khandanyan S., Harutyunyan G. Upgrade your Proficiency in English. Yerevan: Zangak, 2015.
2. Mkhitaryan Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011.
3. Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar. Oxford: OUP, 1975.
4. Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar Exercises. Oxford: OUP, 1975.
5. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.
6. Zemach, D. E. Academic Writing from Paragraph to Essay. USA: Macmillan, 2011.

0305/B38	Անգլերեն-4	10 կրեդիտ
-----------------	-------------------	------------------

10 մամ/շաբ	0/150/0
-------------------	----------------

4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց
----------------------	---------------------------------------

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգլերենի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները՝ ակտիվացնելով ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշտարը, պարզաբանել անգլերենի քերականության շարահյուսական նրբությունները, լուսաբանել գրավոր և բանավոր անգլերենի յուրահատկությունները՝ խթանելով ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի կատարման ու բանավոր հաղորդակցական հմտությունները:

Դասընթացի խնդիրներ.

1. հաղորդել գիտելիքներ համապատասխան իրավիճակում անգլերենի գործածության և հաղորդակցման հմտությունների մասին:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. քննարկելու ասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,
2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում անգլերենով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու իմացությունը:
3. մեկնաբանելու և վերլուծելու անգլերեն դասական և ժամանակակից ստեղծագործություններ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը:
2. բանավիճելու մասնագիտական հիմնահարցերի շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, տեսազրություններ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ

1. օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից (ներառյա լինտերնետային):
2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարրեր իրավիճակներում:

Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից

(առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա4.թվարկելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու անգերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և բարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անգերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անգերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- գործնական պարապմունքներ դասախոսի ղեկավարությամբ,
- անհատական և խմբային աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
- գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուր՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեստային առաջադրանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք: Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եզրափակիչ քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ընդհանուր անգերեն՝ ուղղված ուսանողների անգերենի բառապաշարը հարստացնելուն և տարբեր հարցերի շուրջ անգերենով հաղորդակցվելուն: **Թեմա 2.** Քերականություն շարահյուսություն:

Թեմա 3. Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ուսումնառությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Ընթերցանության հմտություններ՝ ուղղված ընթերցանության տարբեր տիպերի ուսումնասիրությանն ու դրանց գործնականում կիրառմանը:

Հիմնական գրականության ցանկ

- Karapetyan L., Martirosyan N., Khandanyan S., Harutynyan G. Upgrade your Proficiency in English. Yerevan: Zangak, 2015.
- Mkhitarian Y., A Basic English Grammar (exercises). Yerevan: Zangak, 2011.
- Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar. Oxford: OUP, 1975.
- Thomson M. and Martinet G., Practical English Grammar Exercises. Oxford: OUP, 1975.
- Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.
- Zemach D.E., Academic Writing from Paragraph to Essay. USA: Macmillan, 2011.

0305/B42	Անգերեն-5	6 կրեդիտ
5 Ժամ/շաբաթ	0/75/0	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անգերեն բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները:

Դասընթացի խնդիրներ.

- պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը և զարգացնել հասարակական, քաղաքական և արդարական բնույթի տեքստերի հետաշխատելու հմտություններ:
- լուսաբանել անգլիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշերը, նրանցում տեղ գտած լեզվառնական հնարները, գլխավոր և երկրորդական կերպարները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիին՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,

2. արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու սկզբունքների իմացությունը,

3. մեկնաբանելու գրական ստեղծագործություններ,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,

2. բանավիճելու մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրներիշուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչվող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, և տեսագրություններ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ

4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ներառյալ ինտերնետային),

5. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խորային տարբեր իրավական կարույրում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անզլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անզլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա5.ներկայացնելու անզերենի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից անկանխատեսելի իրավականներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեսատերին բնորոշ ոճական հնարները,

Բ7.կիրառելու թեսատվորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ3.ցուգադրելու անզերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործնկարգներ՝ դրսուրելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը.

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,

2. անհատական և խմբային աշխատանք,

3. ինքնուրույն աշխատանք,

4. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),

5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուր՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեսային առաջադրանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք: Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եղանակից քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեբսիկա՝ ուղղված ուսանողների անզերենի բառապաշարը հարստացնելուն: **Թեմա 2.** Բանավոր խոսք՝ ուղղված ամենատարբեր հարցերի շուրջ անզերենով հաղորդակցվելու հմտությունների զարգացմանը: **Թեմա 3.** Գրավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 4.** Վերլուծական ընթերցանություն ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվառական և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Antonyan, Z., Bekaryan, N., Martirosyan, N.A Bit of Fiction. Yerevan: VMV PRINT, 2016.
- Jones, L. New Progress to Proficiency. Cambridge: CUP, 2001.
- Kuyumgyan, S., Galstyan, S. Insight into English. Yerevan, Toner, 2003.
- Vince, M. Advanced Language Practice. USA: Macmillan, 2009.
- Edilyan, L., Mkrtchyan, K., Martirosyan, N. A Course in Written Practice, Book 2. Yerevan: Asoghik, 2003.
- Cotton, D., et al. Language Leader (advanced). Slovakia: Pearson Education Limited, 2010.
- Kochunts, K., Mkrtchyan, H. De Facto (academic manual). Yerevan: Lusakn, 2013.

0305/B47	Անզերեն-6	7 կրեյխտ
6 Ժամ/շաբաթ	0/90/0	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել անզերեն բանավոր և գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները:

Դասընթացի խնդիրները.

- պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը և զարգացնել հասարակական, քաղաքական և սույնագիտական բնույթի տեքստերի հետաշխատելու հմտություններ,
- լրացնել անզերեն անզերեն գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշերը, նրանցում տեղ գտած լեզվառական հնարյաները, գլխավոր և երկրորդական կերպարները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- քննարկելու մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը,
- արտահայտելու մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու սկզբունքների իմացությունը,
- մեկնաբանելու գրական ստեղծագործություններ,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կատարելու մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,
- բանավիճելու մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրներիշուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ, և տեսագրություններ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելիկարողություններ

- օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից (ներառյալ ինտերնետային),
- կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անզեր-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակություններից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անզեր-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա5.ներկայացնելու անզերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյույթի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելու,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական հանրությանը

ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջամտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և քարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Բ7.կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ3.զուգադրելու անզերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործնյացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը.

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
2. անհատական և խմբային աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք,
4. բանավոր ներկայացում/պերեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
5. գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեստային առաջարանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք: Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եզրափակիչ քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցառումը պարունակում է 4 հարց՝ համապատասխանաբար՝ 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Antonyan Z, Bekaryan N., Martirosyan N., A Bit of Fiction. Yerevan: VMV PRINT, 2016.
2. Jones L., New Progress to Proficiency. Cambridge: CUP, 2001.
3. Kuyumgyan S., Galstyan S., Insight into English. Yerevan, Toner, 2003.
4. Vince M., Advanced Language Practice. USA: Macmillan, 2009.
5. Edilyan L., Mkrtchyan K., Martirosyan N., A Course in Written Practice, Book 2. Yerevan: Asoghik, 2003.
6. Cotton D., et al. Language Leader (advanced). Slovakia: Pearson Education Limited, 2010.
7. Kochunts K., Mkrtchyan H., De Facto (academic manual). Yerevan: Lusakn, 2013.

0305/B50	Անգերեն-7	10 կրեդիտ
10 ժամ/շաբ	0/150/0	
7-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց	

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ընդհանուր անզերենի, ինչպես նաև անզերենի տարբեր դիսկուրսներին վերաբերող մասնավոր բառապաշարի յուրահատկությունները:

Դասընթացի խնդիրները

1. լրացրանել հրապարակախոսական, գեղարվեստական, լրագրային և այլ տիպի տեքստերի առանձնահատկությունները,
2. պարզաբանել տարբեր մասնագիտական տեքստերի վերաբերադրության (հայերենից անզերեն և հակառակ) խնդիրները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու անզերենի տարաբնույթ գործառական բառապաշարը,
2. յուրացնելու տարբեր դիսկուրսներ կիրառելու հմտություններ,
3. վերլուծելու գեղարվեստական, հրապարակախոսական, քաղաքական և այլ ոլորտների տեքստեր,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կատարելու տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ ազատ հաղորդակցման գործընթացում,
- բանավիճելու տարբեր ոլորտներին առնչվող տեսակետների շուրջ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու անզերենի տպագիր և խնտերնետային տարբեր ռեսուրսներից,
- վերլուծելու լեզվական տարատեսակ նյութեր և կատարելու հետևողություններ:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անզու-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անզու-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա5.ներկայացնելու անզերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Բ7.կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ:

Գ3.գուգադրելու անզերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- գործնական պարապմունքներ դասախոսի դեկավարությամբ,
- անհատական և խմբային աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (խմբային նախագծի իրականացում),
- գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

2 ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ուսանողի գրավոր աշխատանքների գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով։ Գրավոր աշխատանքները լինելու են թեստային առաջադրանքի տեսքով, որը ներառելու է 4 առաջադրանք։ Միավորները համապատասխանաբար 1, 2, 1, 1 միավոր։ Միավորների քայլը 0,5 է։

Դասընթացն ավարտվում է բանավոր եզրափակիչ քննությամբ՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով։ Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր։

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Լեքսիկա՝ ուղղված ուսանողների անգլերենի հաղորդակցական հմտությունների կատարելազործմանը: **Թեմա 2.** Վերլուծական ընթերցանություն՝ ուղղված գեղարվեստական տեքստերի լեզվառական և մշակութային քննությանը, անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը: **Թեմա 3.** Լրագրային նյութերի ուսումնասիրություն՝ ուղղված ուսանողների անգլերենով զանզվածային հաղորդակցության բառապաշտիքի զարգացմանը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Alexander L., For and Against'. London: Longman, 2001.
2. Gasparyan S., Galstyan S., Muradian G., Connecting the Dots. Yerevan: Lusakn, 2013.
3. Gannon M.J., Understanding Global Cultures, 6th ed. SAGE, 2016.

0305/B26	Անգլ-ամերիկյան գրականություն	4 կրեմիս
3 ժամ/շաբ.	45/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել բրիտանական և ամերիկյան գրականության գլուխգործոցներին: Այն միտված է ուսանողների ընդհանուր մակարդակի բարձրացմանը, որաշակի արժեքային համակարգի ձևավորմանը, ինչպես նաև ուսանողների ստահորիզոնի ընդլայնմանն ու վերջիններիս վերլուծական հմտությունների զարգացմանը: (Ուսանողները ծանոթանում և ընթերցում են անգլալեզու գրողների որոշ ստեղծագործությունները բնագրով, ինչը նաև նպաստում է անգլերենի առավել համակողմանի խմացությանը: Ուսանողը նաև ծանոթանում է գրական ժամանակաշրջաններին և հիմանական հոսանքներին և ուղղություններին):</p>		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու հիմնական գրական ուղղությունները, 2. թվարկելու անգլ-ամերիկյան գրականության հետինակներին և ստեղծագործությունները, 3. ընկալելու ստեղծագործությունների գաղափարախոսությունը, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մեկնաբանելու անգլ-ամերիկյան գրականության հասկացությունները և զարգացման ուղղությունները, 2. վերլուծելու անգլ-ամերիկյան գրականության ժամանակաշրջանի արվեստի գլուխգործոցներին բնորոշ գծերը, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու համեմատական վերլուծություն հայ և անգլ-ամերիկյան գրականության ստեղծագործությունների միջև, 2. օգտվելու տեսական նյութից և կատարելու արագտացիաներ: 		
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի □</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջարեմ մեթոդները,</p> <p>Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլ-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլ-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,</p> <p>Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծություն և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով:</p>		
<p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. ինքնուրույն աշխատանք 3. ոեֆերատ 4. պրեզենտացիա 5. խմբային քննարկում: 		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգումը գրավոր է: Ընթացիկ ստուգման հարցատոմսը բաղկացած է 3 հարցից համապատասխանաբար 3,3,4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ընթացիկ ստուգումը բանավոր է: Ընթացիկ ստուգման հարցատոմսը բաղկացած է 4 հարցից՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Անզիական Էպիկական պոեմ՝ «Բեռվուլֆ»: **Թեմա 2.** Անզիական Վերածնունդ: Վ.Շեքսպիր: Սոնետներ: Ողբերգություններ: Կատակերգություններ: **Թեմա 3.** Դ.Ռեֆո՛ անզիական նոր վեպի հիմնադիր, «Շորինզոն Կրուզ»: **Թեմա 4.** Զ.Սվիֆտ «Գուլիվերի ճանապարհորդությունները»: **Թեմա 5.** Անզիական ռոմանտիզմ. Զ.Բայրոն. «Դոն Շուան», «Չայլդ Հարոլդի ուխտագնացությունը»: **Թեմա 6.** Օ.Ռայլի Էսթեթիզմը, «Դորիան Գրեյի դիմանկարը» ստեղծագործությունը: **Թեմա 7.** Մանկության թեման 2.Դիրենսի «Օլիվեր Թվիստի արկածները» վեպում: **Թեմա 8.** Է.Պո, «Ազրավլը», պատմվածքներ: **Թեմա 9.** Հ.Մելվիլ «Սորի Դիր»: **Թեմա 10.** Վ.Սարոյան, Մանկության և գաղթի թեմաները «Իմ անունը Արամ է» պատմվածաշարում: **Թեմա 11.** Է.Հեմինգուեյը որպես կորուսալ սերունդի ներկայացուցիչ. «Ծերունին և ծովը», «Ֆիեստա»: **Թեմա 12.** Ֆ.Ա.Ֆիջուերալի ամերիկյան երազանքը «Մեծն Գերսի» վեպում: **Թեմա 13.** Ամերիկյան ռեալիզմ. Թ.Դրայզեր «Ամերիկյան ռոբերգությունը»: **Թեմա 14.** Սելինշերի արձակը. «Փրկիչը տարեկանի արտում»/ «Տարեկանի այգում, անդունդի եզրին»: **Թեմա 15.** Ու.Գոլդինգ. «Ճանաբերի տերը»: **Թեմա 16.** Ու.Ֆոլքներ. «Շառաչ և ցասում»:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Վերածնության դարաշրջան, 1961:
2. U. Սողոմոնյան, Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, 1981:
3. Արտամոնով Ս.Դ., թարգմ. Հ.Բախչինյան, 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, ԵՊՀ, 1986:
4. 19-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան 1989:
5. 20-րդ դարի արտասահմանյան արձակ, 2 հատորով, Եր., 1984, 1985:
6. Արտասահմանյան գրականության պատմություն, մաս 1, Ակադեմիական հրատ.
7. Արտասահմանյան գրականության պատմություն, մաս 2, Ակադեմիական հրատ.
8. Зарубежная литература XX века (под. ред. Л.Андреева). М. 1996.
9. История зарубежной литературы. Средние века. Возрождение. М. 1987.
10. The American Tradition in Literature (Ed. by George Perkins, Barbara Perkins). 1994.
11. Poetry Speaks (Ed. by Elise Paschen, Rebekah Presson Mosby, narrated by Charles Osgood).
12. <<https://library.anau.am/images/stories/grqer/Grakanutyun/mamikomyan-art-gr-pat.pdf>>

0305/B29	Ֆրանսիական գրականություն	4 կրեդիտ
3 ժամ/շաբաթ	45/0/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն Է ուսանողներին ընդհանուր գիտելիքներ հաղորդել ֆրանսիական գրականության պատմության, գրական կարոր ուղղությունների, դասական հեղինակների և նրանց ստեղծագործությունների մասին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ներկայացնել ֆրանսիական գրականության զարգացման տարրեր փուլերը,
2. ներկայացնել ֆրանսիական գրականության զարգացման խնդիրները, զաղափարագեղարվեստական ուղղությունները, ժանրային համակարգերը, գեղարվեստական առանձնահատկությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. թափարկելու և վերլուծելու ֆրանսիական գրականության գրական միտքը, գրական բարձրաժեռ ստեղծագործությունները,
2. տարրերելու և մեկնաբանելու ռեալիստ գրողների մտածողությունը և գրական բարձրաժեռ ստեղծագործությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. թվարկելու և մեկնաբանելու գրական ստեղծագործությունների կերպարային համակարգը,
2. վերլուծելու ժամանակի գրական ստեղծագործությունների զաղափարական հարցադրումները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու տեսական նյութից և կատարելու աղապտացիաներ:

Դասընթացը ձևակորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք:

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվություններ.

Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- ինքնուրույն աշխատանք
- ռեֆերատ
- պատկերային ներկայացում
- խմբային քննարկում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

1-ին ընթացիկ ստուգումը գրավոր է: Ընթացիկ ստուգման հարցատոմսը բաղկացած է 3 հարցից համապատասխանաբար 3,3,4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ընթացիկ ստուգումը բանավոր է: Ընթացիկ ստուգման հարցատոմսը բաղկացած է 4 հարցից՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ռաբլեի «Գարզանսյուա և Պանտագրյուել» վեպը: **Թեմա 2.** Կլասիցիզմը Ֆրանսիայում, կլասիցիստական ողբերգությունները: Պիեռ Կոռնելի և Ժան Ռասինի ստեղծագործությունները: **Թեմա 3.** Ժան Բատիստ Սոլիերի կատակերգությունները: Ժան Լաֆոնտենի առակները, հերիաքները, նովելները: **Թեմա 4.** Վոլտերի փիլիսոփայական արձակը («Զայիգ», «Միկրոմեզաս», «Կանդիդ»): Ժան Ժակ Ռուստ: **Թեմա 5.** Դյումայի պատմական վեպերը («Հրացանակիրներ», «20 տարի անց», «Թագուհի Մարգո», «Կոմս Մոնտե Քրիստո»): **Թեմա 6.** Հյուգոյի պոեզիան, դրամատուրգիան և վեպերը «Փարիզի Աստվածամոր տաճարը», «Թշվաներ», «Իննասուներեք»: **Թեմա 7.** 19-րդ դարի ֆրանսիական ռեալիզմը (Բալզակ, Ստենդալ, Ֆլորեր, Սոպասան): **Թեմա 8.** Նատուրալիզմի տեսությունը և Էմիլ Ջոլյայի փորձարարական վեպը («Ռուգոն Սալկարներ» վիպաշարը): **Թեմա 9.** Ֆրանսիական սիմվոլիստական պոեզիան (Պոլ Վելեն, Արթյուր Ռեմբո, Ստեֆան Մալարմե): **Թեմա 10.** Ռումեն Ռոլանի վեպերը («Ժան Քրիստոֆ», «Հմայված հոգին»):

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Georges Pompidou Anthologie de la poésie française, livre de poche Paris; 1974.
- Jean-Louis Boursin Anthologie de la littérature française : Textes choisis du XIe au XXIe siècle Broché 2007.
- Henri Clouar; Robert Leggewie, Anthologie de la littérature française; Oxford University, Press New York - 1960.
- Մամիկոնյան Հ., Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Վերածնության դարաշրջան, 1961:
- Ս. Սողոմոնյան, Արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, 1981:
- Արտամոնով Ս.Դ., թարգմ. Հ.Բախչինյան, 17-18-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմություն, Երևան, ԵՊՀ, 1986:

ԿԱՍԸՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՏԹԱՑՆԵՐ

0305/B40	Բիզնես ֆրանսերեն	2 կրեդիտ		
2 ժամ/շաբթիւն	8/22/0			
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման			
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել ուսանողի գիտելիքները ֆինանսական ոլորտում՝ շեշտը դնելով մասնագիտական բառապաշտիքի և տերմինարանության հիմնական առանձնահատկությունների վրա: հարստացնել այս փուլում ստացած գիտելիքները, որպեսզի դրանք հիմք հանդիսանան հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:</p>				
<p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> մասնագիտական բառապաշտիքի և տերմինների, ինչպես նաև խոսքային գործունեության հիմնական ձևերի տիրապետություն, <p>տարբեր տեսակի կարողությունների և հմտությունների զարգացում. թարգմանություն, բանավոր խորի ձևավորում, սեփական կարծիքի արտահայտում նոր բառապաշտիքի օգնությամբ:</p>				
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> կատարելու բիզնես ոլորտին վերաբերող բառապաշտիքի և տերմինների վերլուծություն թարգմանելու, վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, վերարտադրելու տեքստը սեփական տեսանկյունից նոր բառապաշտիքի օգնությամբ, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> թվարկելու մասնագիտական տերմինները, ցուցադրելու մասնագիտական-տեղեկատվական ոլորտում գիտելիքները, կարդալու, թարգմանելու, վերլուծելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու մասնագիտական բնույթի տեքստեր և հոդվածներ, արտահայտելու և հիմնավորելու բանավոր մեկնաբանությունը, սեփական կարծիքը և վերաբերմունքը, գործնական նամակները, <p>գ. ընդհանրական/կոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> բանավիճելու: 				
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և արդապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</p> <p>Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> խմբային և անհատական աշխատանք շնորհանդես մենախոսություն բանավոր քննարկում: <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Առանց ընթացիկ գնահատմամբ Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր:</p> <p>Միավորների քայլը 1 է:</p> <p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Ձեռնարկության տեսակները, գործունեությունը և աճը Թեմա 2. Շուկայական տնտեսություն: Ինչ շուկան; Մրցակիցներ, ներկրողներ, սպառողներ: Թեմա 3. Շուկայի ուսումնասիրություն, շուկայի սեզոնավորում:</p> <p>Թեմա 4. Ապրանքների նույնականացումը; տեսականին, ապրանքանիշները, փաթեթավորումը: Թեմա 5. Գնի սահմանումը; գին և արժեք, պահանջարկի կոր: Գների տեսակները:</p> <p>Թեմա 6. Գործարար հարորդակցություն և առևտուր; գովազդ, վաճառքի խթանում, հովանավորություն, հանրային կապեր:</p> <p>Թեմա 7. Բիզնես իրադարձություն, տոնավաճառ, ցուցահանդես: Մանրածախ առևտուր:</p> <p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Sona Hovhannissyan, “Le francais commercial” 2005, Erevan. 				

2. В.Г.Матвиишин, В.П.Хобхун, «Бизнес-курс французского языка», ЗАО «Славянский дом книги», Москва, 2001
3. Jean-Luc Penornis, "Vocabulaire progressif du français des affaires", CLE international, Paris, 2004
4. Alfred Fontenilles, Mark Heimerdinger, "La vie des affaires" 2001, Paris.

0305/В40	Բիզնես Անգլերեն	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	8/22/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ զնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել միջազգային բիզնես հաղորդակցության ձևերն ու նորմերը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
2. պարզաբանել բիզնես հաղորդակցության բառապաշտականը, կառուցվածքային և ոճական առանձնահատկությունները,		
3. լուսաբանել բիզնես անգլերենի կիրառման ոլորտներն ու իրավիճակները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. ներկայացնելու բիզնես անգլերենին բնորոշ լեզվական հմտությունները,		
2. քննարկելու բիզնես անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքին բնորոշ առանձնահատկությունները,		
3. նկարագրելու բիզնես հաղորդակցության ձևերը (ժողովներ, էլ. փոստ, պաշտոնական նամակագրություն, հեռախոսազնունքեր, բանակցություններ և այլն):		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու բիզնես հաղորդակցության տեղն ու դերը միջազգային անգլերենի համակարգում,		
2. լուսաբանելու պրեգենտացիաներ կազմելու և ներկայացնելու լեզվական և արտալեզվական նորմերը,		
3. վերլուծելու բիզնես հաղորդակցության ոլորտին առնչվող փաստական նյութը,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու անգլերեն հաղորդակցության դրսնորումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային ռեսուրսներից,		
2. վերլուծելու հաղորդակցության տարատեսակ դրսնորումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,		
Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,		
Ա4.թվարկելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,		
Բ2.պանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) արյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,		
Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լրացման ուղիները,		
Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,		
Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու և ըստ իրավիճակի աղապտացնելու մասնագիտական գործառությները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,		
Գ1.օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմեր՝ մասնագիտական փոխգործակցության,		

<p>հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,</p> <p>Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p>		
<p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> դասախոսություն, անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում, ուսանողական պրոտֆոլիո: 		
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջարկանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:</p>		
<p>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</p> <p>Թեմա 1. Անգլերենը որպես միջազգային բիզնես հաղորդակցության մաս: Թեմա 2. Բիզնես բառապաշտի լեզվական առանձնահատկությունները: Գրավոր և բանավոր բիզնես հաղորդակցություն: Թեմա 3. Բիզնես հաղորդակցության ձևերը (բիզնես նամակագրություն, ժողովներ, հեռախոսազանգեր, պրեզենտացիաներ, վիճակագրական տվյալների ներկայացում, բանակցություններ և այլն): Թեմա 4. Գլոբալիզացիայի և գովազդի դերը բիզնես անգլերենում: Բիզնես անգլերենը միջմշակութային տարրեր համատեքստերում:</p>		
<p>Հիմնական գրականության ցանկ.</p> <ol style="list-style-type: none"> Aceituno A.M., Business English and Conversation for the EFL-ESL Classroom. USA: Universal, Publishers, 2000. Lario de Onate M.C. and Amador M.V., The Intercultural Component in Business English Textbooks. Spain: Universidad de Cadis, 2013. Nikolaenko E. B., Business English. Tomsk: Tomsk UP, 2008. McLean S., Business English for Success. Arizona: Saylor Foundation, 2011. 		
0305/B40	Հաղորդակցման հմտություններ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	8/22/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է՝ պարզաբանել հաղորդակցություն հասկացույթը՝ ընդգծելով արդյունավետ հաղորդակցության կարևորությունը միջանձնյա և հասարակական հարաբերություններում:</p>		
<p>Դասընթացի ինքնիները.</p> <ol style="list-style-type: none"> ներկայացնել հաղորդակցության հիմնական տիպերն ու եղանակները, լուսաբանել հաղորդակցության տիպերին և եղանակներին առնչվող փաստական նյութը: 		
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլիին՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p>		
<ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու հաղորդակցության դասակարգման (տիպերի ու եղանակների) հիմնական չափանիշներն ու սկզբունքները, քննարկելու հաղորդակցության տիպերին և եղանակներին առնչվող ակադեմիական մոտեցումները, նկարագրելու հաղորդակցության տիպերի և եղանակների գործնական, ինտերակտիվ և տեղեկատվական գործառույթները, ինչպես նաև գործարանական, հոգելեզվաբանական և այլ հայեցակերպերը: 		
<p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> գնահատելու հաղորդակցական տիպերը որպես տեղեկատվության փոխանցման առավել կամ պակաս արդյունավետ միջոցներ, լուսաբանելու արդյունավետ հաղորդակցության գործընթացի կայացումն ապահովող գործնները, վերլուծելու հաղորդակցության տվյալ ոլորտին առնչվող փաստական նյութը: 		
<p>գ. ընդհանուրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> օգտվելու անգլերենի հաղորդակցության ոլորտումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային ռեսուրսներից, 		

2. վերլուծելու հաղորդակցության տարատեսակ դրսևումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողուններ:

Դասընթացը ձևակիրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլ-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտօսահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլ-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.թվարկելու բանասիրության և վյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ5.կազմակերպելու և կառավարելու և ըստ իրավիճակի աղապտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը,

Գ1.օգտագործելու մասնագիտական եթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփոսների համատեքստում,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում,
4. ուսանողական պրոտֆոլիո:

Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման□ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց□ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջադրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Հաղորդակցության գաղափարը, ձևակիրման պատմությունը և արդի սահմանումը: **Թեմա 2.** Հաղորդակցության կարևորությունը որպես մարդու կենսագործունեության անհրաժեշտ պայման: **Թեմա 3.** Հաղորդակցության բազմահայեցակերպայնության գաղափարը և միջզիտակարգային բնույթը: **Թեմա 4.** Հաղորդակցության նպատակներն ու գործառույթները: Հիմնական տիպերն ու եղանակները: **Թեմա 5.** Գրավոր հաղորդակցություն, բանավոր հաղորդակցություն, արտաքին և ներքին հաղորդակցություն, էլեկտրոնային հաղորդակցություն: **Թեմա 6.** Հաղորդակցական գործիքներ, սարքավորումներ և կայքեր: Անձնական և հանրային հաղորդակցություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Shwarzman R., Fundamentals of Oral Communication. NY: Kendall, 2014.
2. Конецкая В.П., Социология коммуникации. М.: МГУ, 1997.
3. Maxwell C. John., Everyone Communicates. Ct.: Few Connect, 2010.
4. Garcia H.F., The Power of Communication: Skills to Build Trust, Inspire Loyalty, and Lead Effectively. US: Pearson FT Press, 2012.

0305/B41	Զանգվածային լրատվության լեզուն անզերենում	2 կրեդիտ		
2 ժամ/շաբաթ	24/6/0			
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման			
<p>Դասընթացի նպատակն՝ Հ ուսանողներին ներկայացնել անզերեն լեզվով զանգվածային լրատվության լեզվի կիրառական առանձնահատկությունները և լուսաբանել վերջիններիս հավանական գործարանական ազդեցությունների շարքը:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակել զանգվածային լրատվության միջոցները և դրանց լեզվական առանձնահատկությունները, 2. պատկերացում տալ լրատվական հոդվածներ շարադրելու սկզբունքների մասին՝ կիրառելով ոլորտի վերաբերյալ ունեցած տեսական և գործնական, ինչպես նաև միջզիտակարգային գիտելիքները: 				
<p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. թվարկելու զանգվածային լրատվության միջոցները, 2. կատարելու մեկնաբանություններ առանձին լրատվական միջոցների լեզվի առանձնահատկությունների մասին, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. շարադրելու լրատվական հոդվածներ կիրառելով ոլորտի վերաբերյալ ունեցած տեսական և գործնական, ինչպես նաև միջզիտակարգային գիտելիքները, 2. կիրառելու լրատվության ոլորտում առկա լայն բառապաշտ՝ թեմային առնչվող քննարկումների և բանավեճերի ընթացքում, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. հետևելու էթիկայի նորմերին մասնագիտական փոխգործակցության ժամանակ, 2. կիրառելու տարբեր տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ՝ ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով: 				
<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից անզիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա2. ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,</p> <p>Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4. թվարկելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միշմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լրացման ուղիները,</p> <p>Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հետաքնները,</p> <p>Գ2. զնահատելու, վերլուծելու, ցուցաբերելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվություններ՝ ծառայեցնելով իր ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովարարական սկզբունքների իրագործմանը:</p>				
<p>Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություններ, 2. գործնական պարապմունքներ դասախոսի հեկավարությամբ, 3. անհատական և խմբային աշխատանքներ, 				

4. թիմային գիտահետազոտական աշխատանքներ,
5. ինքնուրույն աշխատանք,
6. բանավոր ներկայացում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջարրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեզու, լրատվություն, հաղորդակցություն: **Թեմա 2.** Զանգվածային լրատվության առանձին միջոցների (տպագրություն (գրքեր, բուկլետներ, թերթեր, ամսագրեր և այլն), ձայնագրություններ (ձայնասկավառակներ, մազնիսական ժապավեններ, կասետներ, տպագրական ժապավեններ, CD-ներ, DVD-ներ), կինոթատրոն, ռադիո, հեռուստացույց, համացանց, հեռախոսներ) լեզվական առանձնահատկությունները անզերենում: **Թեմա 3.** Անզերենը որպես միջազգային լրատվության լեզու: **Թեմա 4.** Զանգվածային լրատվության ազդեցությունը անզերեն լեզվի զարգացման վրա: **Թեմա 5.** Զանգվածային լրատվության դերը անզերենի ուսուցման գործընթացում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Whilson, John, Critical Studies in Mass Communication, Part 1. Sociolinguistic Approaches to Media Language, Vol.5, 1988
2. Thompson, John, The Media and Modernity. A Social Theory of the Media. Stanford University Press, 1995
3. Bahrani Taher, The Role of Audiovisual Mass Media News in Language Learning, English Language Teaching, Vol.2, June, 2011, Iran, University of Malaya.
4. Ranasuriya D., Effects of Radio and Television Media on Language, 5.Journal of Mass Communication and Journalism, June 30, 2015, University of Vocational Technology, Srilanka

0305/B41	Տնտեսագիտական Իրավագիտական տեքստերի թարգմանություն	2 կրեդիտ
----------	--	----------

2 Ժամ/շաբաթ 24/6/0

5-րդ կիսամյակ **Առանց ընթացիկ գնահատման**

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել ուսանողների՝ մասնագիտական տեքստերի թարգմանական հմտությունները, ներկայացնել մասնագիտական տեքստերի առանձնահատկություններն ընդհանրապես և իրավատնտեսագիտական տեքստերի թարգմանական խնդիրները մասնավորապես դասընթացը կազմելով երկու բաժնից՝ ըստ վերոնշյալ ոլորտների:

Դասընթացի խնդիրները.

1. կարևորելու ոչ միայն տվյալ ոլորտի բառապաշտիքի ներմուծումը, այլև հայերենի և ֆրանսերենի կառուցվածքային տարրերություններն ու առանձնահատկությունները,
2. ներկայացնել թարգմանության միջոցով դրանց փոխանցման խնդիրները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. նշելու իրավատնտեսագիտական գրականության լեզվածական առանձնահատկությունների մասին,
2. նկարագրելու իրավատնտեսագիտական տեքստերի համարժեք փոխանցման համար կիրառվող թարգմանական սկզբունքները, մոտեցումները և մեթոդները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. յուրացնելու ուսումնասիրվող իրավատնտեսագիտական ոլորտի բառապաշտիքը սկզբնադրյուր և թիրախ լեզուներում,
2. կատարելու իրավատնտեսագիտական տեքստերի համարժեք թարգմանություն՝ կիրառելով համապատասխան թարգմանական սկզբունքներ և մեթոդներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. թարգմանության միջոցով համարժեք փոխանցելու սկզբնադրյուր իրավատնտեսագիտական տեքստի քերականական, բառապաշտիքին և ոճական առանձնահատկությունները,
2. թարգմանության մեջ պահպանելու իրավատնտեսագիտական տեքստերին բնորոշ ոճն ու տրամաբանական կուր կառույցը:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեսքում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակ-ներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ4.օգտվելու տեղեկատվական տարրեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. իրավատնտեսագիտական ոլորտների տեքստերի վերլուծություն,
2. իրավատնտեսագիտական ոլորտների մասնագիտական բառապաշտի յուրացում,
3. իրավատնտեսագիտական ոլորտների տեքստերի իմաստային և կառուցվածքային առանձնահատկությունների վերլուծություն,
4. թարգմանության ուղիների և մեթոդների վերլուծություն,
5. իրավատնտեսագիտական ոլորտների տեքստերի գուգադրական վերլուծություն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատմամբ Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. իրավատնտեսագիտական ոլորտների տեքստերի վերլուծություն: **Թեմա 2.** իրավատնտեսագիտական ոլորտների մասնագիտական բառապաշտի յուրացում: **Թեմա 3.** իրավատնտեսագիտական ոլորտների տեքստերի իմաստային բովանդակության և կառուցվածքային առանձնահատկությունների յուրացում: **Թեմա 4.** բարդ շարականական կառուցների և դրանց թարգմանության ուղիների վերլուծություն: **Թեմա 5.** իրավատնտեսագիտական ոլորտների տեքստերի գուգադրական վերլուծություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Vocabulaire de l'économie et des finance Enrichissement de la langue française, 2012, Termes, expressions et définitions publiés au Journal officiel «Premier ministre-Commission général de terminologie et de néologie».
2. Jacques Picotte, Juridictionnaire, Recueil des difficultés et des ressources du français juridique, Centre de traduction et de terminologie juridiques, Faculté de droit Université de Moncton, 2018.

0305/B41	Տիպարանություն	2 կրեդիտ
2 Ժամ/շաբ	24/6/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել տիպարանության գարգացման պատմությունը, լեզուների տիպարանական դասակարգումը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. պարզաբանել լեզվական ընդհանրությների և տիպարանական առանձնահատկությունների հարաբերակցությունը, 2. լուսաբանել ձևաբանական տիպարանության և ժամանակակից տիպարանության մոտեցումները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ուսանակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
4. ներկայացնելու տիպարանության գարգացման տարրեր փուլերը, լեզուների տիպարանական դասակարգումները,		
5. քննարկելու ձևաբանական տիպարանության և ժամանակակից տիպարանության սկզբունքներն ու մոտեցումները,		
6. նկարագրելու լեզվական ընդհանրությները և տապարանական առանձնահատկությունները,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու լեզուներին բնորոշ առանձնահատկությունները,		
2. կատարելու ավելի լիարժեք թարգմանություններ՝ հաշվի առնելով դրանց տիպարանական հատկանիշները,		
3. մշակելու և կիրարելու տիպարանական մեթոդներ,		

5. վերլուծելու լեզվական նյութը՝ վերհանելով տիպարանական առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. վերլուծելու լեզու-մշակույթ կապը ներկայացնող փաստեր և կատարելու հետևողություններ:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից անզիվական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա5.ներկայացնելու անզիվականի հնյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Ա6.մեկնաբանելու անզիվականի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոնները, թվարկելու երկրագրական տեղեկություններ ՄԵծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի Ֆրանկոֆոն երկրների մասին,

Բ2.պահանջներու, մշակելու, վերլուծելու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լրացման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ

տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից անկանխատեսելի,

իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անզիվականի հնյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզիվական գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ3.գուգաղրելու անզիվականի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսերելով մասնագիտական բարեխնդություն և ինքնուրույնություն,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացնում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման

Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց՝ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջադրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լեզուների դասակարգում, **Թեմա 2.** Տիպարանության մեթոդները, Տիպարանության զարգացման պատմություն, **Թեմա 3.** Զնաբանական տիպարանություն, Տիպարանությունը 21-րդ դարում, **Թեմա 4.** Լեզվական ընդհանրույթները, Հնյունաբանական ընդհանրույթներ, Քերականական ընդհանրույթներ, Խմաստաբանական ընդհանրույթներ, Սեպիր-Ուորֆի վարկածը, Լեզվական ընդհանրույթները և մշակույթը:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Croft W., Typology and Universals. Cambridge, 1990.
2. Greenberg J., Language Universals. The Hague, 1974
3. Hovhannesyan A., Harutyunyan K., Linguistic Typology. Yerevan, 2011.

0305/B44	Գործաբանական լեզվաբանության ներածություն	2 կրեդիտ
2 Ժամ/Չափ	24/6/0	

6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման
Դասընթացի նպատակները	Են ներկայացնել գործարանական լեզվաբանության հիմնադրույթները, հիմնական տեսությունները և հասկացությունները:
Դասընթացի խնդիրները.	<ol style="list-style-type: none"> պարզաբանել սույն գիտակարգի տեղը մյուս լեզվաբանական գիտակարգերի (քերականություն, իմաստաբանություն) և այլ հումանիտար գիտությունների (հոգելեզվաբանություն, հանրալեզվաբանություն) շարքում՝ այն ներկայացնելով որպես խոսքի ուսումնասիրության ինքնուրույն ոլորտ, լրսաբանել խոսքային գործունեության առանձնահատկությունները՝ դիտելով այն որպես խոսող անհատի կողմից գիտակցաբար կառավարվող և խոսքային հատուկ օրենքներով կանոնակարգվող գործընթաց:
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն
	<ol style="list-style-type: none"> ներկայացնելու լեզվի և խոսքի փոխհարաբերությանն առնչվող գործարանական հայեցակերպը, պարզաբանելու գործարանական լեզվաբանության սկզբունքներն ու մոտեցումները, քննարկելու խոսքային ակտերի տեսությունը և նշված ակտերի դասակարգման տարբեր մոդելները, նկարագրելու գործարանական այլ տեսությունների հիմնադրույթները:
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ
	<ol style="list-style-type: none"> գնահատելու լեզվագործաբանական տեսություններին առնչվող տարբեր մոտեցումները, վերլուծելու ասույթի միջոցով կատարվող խոսքային գործողությունները և դրանց հաջող և անհաջող իրականացման պայմանները, կատարելու խոսքի լեզվագործաբանական վերլուծություն.
	գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ
	<ol style="list-style-type: none"> օգտվելու մասնագիտական գրականությունից, պատրաստելու գիտական գեկուցումներ, ներկայացնելու հետազոտական աշխատանքների արդյունքները, վարելու գիտական բանավեճեր, արդյունավետ կողմնորոշվելու օտար լեզվի խոսքային միջոցների ընտրության հարցում՝ ըստ հաղորդակցական մտադրության և խոսքային իրավիճակի,
Դասընթացը ձեւվորում է կորթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք□	
Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից անզիական բանափրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,	
Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,	
Գ4.գտվելու տեղեկատվական տարբեր առյունքներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,	
Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.	
1. դասախոսություն,	
2. անհատական և խմբային աշխատանք , անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,	
3. ինքնություն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնություննախազծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Առանց ընթացիկ գնահատման□ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցառումը պարունակում է 3 հարց□ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջարրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:	
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.	
Թեմա 1. Գործարանական լեզվաբանության առարկան և խնդիրները, սույն գիտակարգի լեզվակիհաստիքայական ակունքները, գործարանական տարբեր տեսություններ, այդ թվում խոսքային ակտերի տեսությունը, դիսկուրսի վերլուծությունը: Թեմա 2. Հիմնական քաղաքավարական տեսությունները, խոսքային ակտերի կառուցվածքը և դասակարգումը, դրանց հաջող իրականացման դրույթները: Թեմա 3. Հաղորդակցման տեսության հարցեր, այդ թվում՝ Գրայսի համագործակցային սկզբունքը և կարգախոսները և Գոֆմանի լեզվական հարկադրանքի տեսությունը, ներակա իմաստային տիպերի սահմանագատումը և դրանց գործարանական նկարագիրը, ցուցայնական	

միջոցների կարևորությունը համատեքստում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Austin J., How to Do Things with Words?, Cambridge, (Mass), 1962
2. Levinson S., Pragmatics, Cambridge University Press, 1983
3. Yule G., Pragmatics, Oxford University Press, 1996
4. Paronyan Sh., Pragmatics. Yerevan: Yerevan University Press, 2012

0305/B44	Դիսկուրս և մշակույթ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	24/6/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել դիսկուրսի և մշակույթի առնչությունները և միջմշակութային հաղորդակցման տեսության հիմնական հասկացությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսանողին իրացել դարձնել մարդկային հաղորդակցման խնդիրներին՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով լեզվին, որպես հաղորդակցման գլխավոր միջոցի, 2. տալ գիտելիքների և ուսումնասիրության մեթոդների որոշակի ընդհանրացված ծավալ, ձևավորել լեզվապատկերի և անգլ.-ամերիկյան իրողությունների լեզվամշակութային վերլուծության հմտությունների դրսուրումները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն		
1. քննարկելու դիսկուրսի տեսության և լեզվամշակութաբանության հիմնական մեթոդները և խնդիրները 2. տիրապետելու մտածելակերպի, աշխարհապատկերի և մշակութային հասկացույթների առանձնահատկությունների մասին գիտելիքներին, 3. լուսաբանելու հայկական և անգլ.-ամերիկյան լեզվամշակույթների տարբերություններն ու նմանությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գնահատելու քերականական տեսություններին նվիրված գիտական գրականությունը, 2. գնահատելու դիսկուրսի տեսությանը նվիրված գիտական գրականությունը, 3. օգտվելու համապատասխան գործիքներից քննադատորեն վերլուծելու բանավոր և գրավոր դիսկուրսը, 4. վերլուծելու դիսկուրսիվ պայմանականությունների դերը միջմշակութային հաղորդակցության մեջ և պրակտիկայում կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. օգտվելու անգլերենի տարբեր դիսկուրսիվ-գործառական դրսուրումներ ներկայացնող տպագիր և ինտերնետային ուսուրասներից, 2. վերլուծելու տարատեսակ լեզվամշակութային դրսուրումները ներկայացնող փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք ☒		
Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ անգլ.-ամերիկյան մշակույթից.		
Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,		
Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու ձեռք քերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,		
Գ2.գնահատելու, վերլուծելու, գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		

- դասախոսություն,
- սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում վերլուծվում է 1. տեսական գրականություն, 2. կոնկրետ լեզվական նյութ,
- անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց. 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջադրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բարկացած է հետևյալ իիմասկան բաժիններից.

- Դիսկուրսի միջզիտակարգային բնույթը, Դիսկուրսի և մշակույթի տեսություններ, Դիսկուրսի և մշակույթի փոխզործակցությունը, մշակույթով պայմանավորված դիսկուրսային ոճ և ժանրեր: **Թեմա 2.**
- Մշակույթներ-լեզուներ-խոսքային ակտեր՝ խոսքային ակտերում և ժանրերում արտացոլված մշակույթային առանձնահատկություններ և արժեքներ /հեռավորություն, օբյեկտիվություն, ուղղակիություն, քաղաքավարություն, և այլն/, Դիսկուրս և մշակութային ինքնություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ter-Minasova S., Language, Linguistics and Live. M.: MSU, 1996.
- Richard D., The cultural imperative: global trends in the 21st century. Richard D. Lewis Intercultural Press, 2003.
- Ting-Toomey S., Communicating Across Cultures. New York: The Guilford Press, 2007.
- Wierzbicka A., Goddard C., Words and Meanings: Lexical Semantics Across Domains, Languages, and Cultures. Oxford UP (2014).

0305/B44	Անգլերեն սուրիկմի ոլորտի համար	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ	24/6/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ ներմուծել նոր, առավել հազեցած բառապաշար և գիտելիքներ, խորացնել մասնագիտական բառապաշարի ուսումնասիրությունը և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունների զարգացումը՝ զուգահեռաբար ամրապնդելով ուսանողների լեզվական հմտությունները և հաղորդակցական կարողությունները մասնագիտական իրավիճակներում:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսանողներին հարորդել գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտին առնչվող թեմաներին հաստկանշական բառապաշարի վերաբերյալ
- ներկայացնել ձեռք բերած գիտելիքները մասնագիտական իրավիճակներում արդյունավետ կիրառելու հիմնական ուղղորդող չափորոշիչները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- կատարելու նշումներ կարդացած և/կամ ունկնդրած նյութի ընթացքում՝ դրանք ինքնուրույն բանավոր խոսքում կիրառելու նպատակով,
- կիրառելու տուրիկմի ոլորտին առնչվող բառապաշարը բանավոր և գրավոր եղանակներով,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- կատարելու թարգմանություններ անգլերենից հայերեն, հայերենից՝ անգլերեն,
- իրականացնելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք տուրիկմի ոլորտին առնչվող թեմաների շուրջ անգլերեն լեզվով,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտագործելու տարրեր նորարարական տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ՝ ինքնուրույն, գործնական բնույթի աշխատանքներ ներկայացնելիս,
- կառուցելու միջանձնային և բիզնես հարաբերություններ:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից,

արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլ-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1.օգտագործելու մասնագիտական երիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու, գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը՝ ծառայեցնելով իր ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախագծի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման□ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց (2 տեսական հարց, 1 գործնական առաջադրանք և 1 ընթացիկ աշխատանք)՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զրուաշրջություն: Զրուաշրջության տեսակները: Հյուրընկալություն: Զրուաշրջության մարքեթինգ: **Թեմա** 2. Հյուրընկալության մարքեթինգ: Մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսների կառավարում: **Թեմա** 3. Արտաքին ազդեցություններ: Տեղեկատվություն, ռազմավարություն, փոփոխություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Hans Mol, English for Tourism and Hospitality-in Higher Education Studies. Reading: Garnet, 2008.
2. Jacob M., Strutt P., English For International Tourism, England: Longman, 1997.
3. S.Medlik, Dictionary of Travel, Tourism, and Hospiatlity. 3rd ed., Butter-worth, Heigneman, 2003.
4. Ken McIntyre, English for Tourism, Dili Institute of Technology, Timor, 2013.

0305/B44	Ֆրանսերենը տուրիզմի ոլորտի համար	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ □	24/6/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել տուրիզմի նպաստումը տարածաշրջանային տնտեսության զարգացմանը, նրա ուղղակի և անուղղակի ազդեցությունները: Առանձնացնել տուրիզմի հիմնական տեսակները, և հասկապես նրանք, որոնք առավել զարգացած են Հայաստանում կամ միտում ունեն զարգանալու:		
Ինչպես նաև ծանոթացնել զրուաշրջական գործի հմտություններին, նրբություններին և դրանց կիրառմանը:		
Դասընթացի խնդիրներ.		
1. Ձևակերպել հստակ պատկերացում տուրիզմի դերի, նշանակության ու կարևորության մասին:		
2. Ծանոթացնել տուրիզմի հիմնական տեսակներին և դրանց զարգացման հեռանկարներին:		
3. Ապահովել գիտելիքներ և հիմք զրուաշրջական աշխատանքով գրադարձություն համար:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1. թվարկելու աշխարհում և Հայաստանում առավել զարգացած զրուաշրջային տեսակները,		
2. կիրառելու զրուաշրջայան բազային հմտություններ,		

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- Վերլուծելու տարածաշրջանի գրոսաշրջության զարգացման ներուժն ու բացքողումները,
- օգտագործելու մասնագիտական բառապաշար,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտագործելու տարբեր նորարարական տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ՝ ինքնուրույն, գործնական բնույթի աշխատանքներ ներկայացնելու,

Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա2.արտահայտվելու կենցաղային, գործնական և մասնագիտական ֆրանսերենով (առնվազն B2) ու անգլերենով (առնվազն B2) և մեկնաբանելու նրանց առանձնահատկությունները, տարբերակելու ֆրանսիական և անգլուամերիկյան մշակությները, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղությունները, մատնանշելու Հայաստանի և Ֆրանսիայի պատմության, նրանց տնտեսագիտական ու բնագիտական ուսումնասիրությունների արդի հիմնահարցերը,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջաշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Գ3.գուգաղրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործնթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- քննարկում
- անհատական և խմբային առաջադրանքներ
- խաղեր:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատմամբ Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զրոսաշրջության ներածություն: **Թեմա 2.** Տուրիզմի տեսակները. Ազրու և զինու տուրիզմ:

Թեմա 3. Մշակութային տուրիզմ: **Թեմա 4.** Արկածային տուրիզմ և բժշկական տուրիզմ: **Թեմա 5.** Զրոսավարի հմտություններ: **Թեմա 6.** Տուր-երթուղիների պատրաստում և գործարկում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ross Steel, "Civilisation progressive du français" (niveau intermédiaire) (Clé international), Paris 2004
2. <https://veilletourisme.s3.amazonaws.com/2013/12/Le-tourisme-daventure.pdf>
3. <https://passionterre.com/agrotourisme/>
4. <https://fr.slideshare.net/maherysonmanitra/techniques-de-guidage>

0305/B45	Դիվանագիտական պրոտոկոլ և դիսկուրս	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ	8/22/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել դիվանագիտության համառոտ պատմությունն ու արարողակարգերը, հաղորդել գործնական գիտելիքները:

Դասընթացի խնդիրները.

1. լրացրանել համընդհանուր և մասնավոր մշակութային դիվանագիտական նորմերը,
2. պարզաբանել դիվանագիտական հաղորդակցության առանձնահատկություններն ու նրբությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու դիվանագիտական արարողակարգին առնչվող հարցադրումներ,
2. նկարագրելու երիկետի միջազգային նորմերը,
3. լրացրանելու անգերն հաղորդակցության իմացությունը որպես դիվանագիտական հաղորդակցության մաս,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու վարքի համընդհանուր կամոնների կիրառումը սոցիալական և մասնագիտական տարբեր խմբերի միջև,

- լուսաբանելու դիվանագիտական էթիկետի առանձնահատկությունները,
- դիտարկելու սեփական և հյուրընկալող երկրի մշակույթի իմացությունը որպես հաղորդակցության բաղադրիչ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- օգտվելու արարողակարգային և էթիկետային նորմերից միջխմբային և միջանձնյա ռազմավարական, բիզնես, տնտեսական, առևտրային, կրթական, սոցիալական և մշակութային հարաբերություններում,
- վերլուծելու հաղորդակցական տարբեր հմտություններ՝ քաղաքակիրթ լուծումներ գտնելու նպատակով:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4.ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1.օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2.զնահատելու, վերլուծելու, զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվություններ՝ ծառայեցնելով իր ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը:

Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն,
- անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազգի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց՝ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջարանը՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Դիվանագիտությունը որպես գիտակարգ. քաղաքական կառույցների ու պետությունների միջև հարաբերություններ հաստատելու միջոց: **Թեմա 2.** Դիվանագիտական արարողակարգն ու էթիկետը որպես բանակցություններ վարելու արվեստ և պրակտիկա: **Թեմա 3.** Միջազգային դիվանագիտական նորմերն ու անզերենը որպես միջազգային հաղորդակցական նորմերին համապատասխան դիսկուրս վարելու ռազմավարություն և մշակույթ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Baldridge, Letitia, New Manners for New Times: A Complete Guide to Etiquette. New York: Scribner, 2003.
- Cohen, Raymond, Negotiating Across Cultures: International Communication in an Interdependent World. Washington DC: United States Institute of Peace Press, 1997.
- De Matos, Francisco Gomes, Applying the Pedagogy of Positiveness to Diplomatic Communication./Language and Diplomacy. Malta: Mediterranean Academy of Diplomatic Studies, DiploProjects, 2001.
- Goldstein, Erik, Developments in Protocol. Birmingham: University of Birmingham, 1998.

0305/B45	Թեստավորման սկզբունքները անզերենում	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	8/22/0	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն Է ծանոթացնել ուսանողներին տեքստակազման սկզբունքներին, որը ներառում է թեստի և նրա բաղկացուցիչ մասերի ձևավորում:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ներկայացնել թեստային նոր վարժությունների մշակման և ճիշտ ընտրության սկզբունքները,
2. լուսաբանել համպատասխան մակարդակի թեստային ստուգման առանձնահատկությունները:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու գնահատման չափանիշների մշակումն ու ընտրությունը,
2. նկարագրելու լեզվական թեստի ձևավորման, զարգացման, մշակման և գնահատման առանձնահատկությունները,
3. քննարկելու լեզվական թեստավորմանը վերաբերող գիտական գրականությունը,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. գնահատելու տարբեր մակարդակի լեզվական թեստեր,
  2. վերլուծելու և համադրելու լեզվական թեստային վարժություններ ըստ պահանջվող չափանիշների,
  3. իրականացնելու թեստային առաջադրանքների ինքնուրույն կազմում,
- գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ**
1. վերլուծելու, համադրելու և համակարգելու թեստավորման զանազան սկզբունքներն ու աշխատանքները,
  2. կիրառելու և զարգացնելու առկա գիտելիքները:

Դասընթացը ձեռագիրում է լորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Բ7.կիրառելու թեստավորման սկզբունքները միջազգային թեստերի հանձնման ժամանակ,

Գ1.օգտագրիծելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ5.կիրառելու միջազգային գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային գիտահետազոտական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք, բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա (անհատական ինքնուրույն նախազի իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 2 տեսական հարց և 2 գործնական առաջադրանք՝ յուրաքանչյուրը 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թեստավորման սկզբունքներ ու չափանիշներ: Եվրոպական և ամերիկյան թեստավորում:

Թեմա 2. Լեզվական թեստերի կազմում: Բառային, քերականական, ընկալողական, լսողական վարժություններ:

Թեմա 3. Թեստավորման ժամանակակից մեթոդներ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Bachman, L. F., Palmer A.S. Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests. Oxford: OUP, 2006.
2. Heaton, I. B. Writing English Language Tests. London: Longman, 2005.
3. Payne, D.A. Applied Educational Assessment. Georgia: University of Georgia, 2003.

0305/B45	Եվրոպական ինստեգրում	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբթի	8/22/0	
6-րդ կլասսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է եվրոպագիտության խորացնելն ու զարգացնելը, այն ուղղված է եվրոպական ուսումնասիրությունների տարածմանը և զարգացմանն ամբողջ աշխարհում։ Հայաստանի Հանրապետությունը սերտ կապերի մեջ է Եվրամիության հետ և ներկայում աշխատանքներ են տարվում այս կառույցի հետ հարաբերությունները և համագործակցությունը էլ ավելի խորացնելու շորջ։ Հայ հասարակությունը կարիք ունի ծանոթանալու Եվրամիությանը և եվրոպական ինտեգրման գործընթացին։

Դասընթացի խնդիրները.

1. բարձրացնել եվրոպական ինտեգրման գործընթացի վերաբերյալ իրազեկության մակարդակը,
2. բացահայտել և խորացնել Եվրամիության և եվրոպական ինտեգրման մասին գիտելիքները,
3. ծանոթացնել եվրոպական մշակույթին, եվրոպական ինքնության խնդիրներին անը և զարգացմանն ամբողջ աշխարհում։

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ուսումնասիրելու եվրոպական ինքնության խնդիրները,
2. բացահայտելու Եվրոպական և եվրոպական ինտեգրման առանձնահատկությունները,
3. ուսումնասիրելու Եվրոպայի ժողովուրդների ազգաբանության և քաղաքակրթական դրույթները,
4. ուսումնասիրելու Եվրոպական և ազգային ինքնության հիմնահարցեր,
5. բացահայտելու Եվրոպամիության արտաքին քաղաքականության առանձնահատկությունները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. արժևորելու եվրոպամակարգերի գործառույթները,
2. գնահատելու եվրոպամակարգերի ազգաբանության ուղիները,
3. ներկայացնելու եվրոպական և ազգային ինքնության հիմնահարցեր,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. նպաստելու միջազգային ինտեգրացիային,
2. բանավիճելու:

Դասընթացը ձեռավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք□

Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեսքում, ձեռակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և քարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ4. օգուվելու տեղեկատվական տարրեր արբյուներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն
2. սեմինար
3. ռեֆերատ
4. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատմամբ□ Քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով։ Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր։ Միավորների քայլը 1 է։

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Միացյալ Եվրոպայի գաղափարը և եվրախնտեգրման գործընթացը: **Թեմա 2.** Եվրոպայի քաղաքական և պատմության հիմնահարցեր: **Թեմա 3.** Եվրոպայի ժողովուրդների ազգաբանության և քաղաքակրթական համալիրներ: **Թեմա 4.** Եվրոպական և ազգային ինքնության հիմնահարցեր: **Թեմա 5.** Եվրոպամիության արտաքին քաղաքականություն: **Թեմա 6.** ԵՄ իրավունքի հիմունքներ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. G. Poggi. The Development of the Modern State: a Sociological Introduction, 2004.
2. Ա. Հարությունյան, Եվրոպական Սիություն, Երևան, 2005.
3. Jaskiernia J. The Parliamentary Assembly of the Council of Europe, Warsaw, 2003.
4. Paul Craig, Gráinne de Búrca. Evolution of EU Law, OUP Oxford, 2 edition, 2011(hereinafter – Craig 2)
5. Moravcsik, A. and Vachudova, M. 'National interests, state power and EU enlargement', East European Politics and Societies, 2003
6. Тренин Д. Идентичность и интеграция: Россия и Запад в XXI веке.-Pro et Contra, 2004

0305/B48	Գեղարվեստական տեքստերի թարգմանությունը անգլերենում	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	8/22/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
<p>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գեղարվեստական տեքստերի թարգմանության հիմնախնդիրներին և տեսական մոդելներին, ներկայացնել գեղարվեստական տեքստերի թարգմանության սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները, ինչպես նաև թարգմանական գործնթացի հիմնական փուլերն ու կիրառվող թարգմանականուազմավարությունները:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ներկայացնել գեղարվեստական տեքստերի թարգմանության հիմնական սկզբունքները և մեթոդները, 2. բացատրել գեղարվեստական տեքստերի թարգմանության համարժեքության անհրաժեշտության հիմնափորումը, 3. ուսանողներին տալ ինքնուրույն մոտոցում արտահայտելու հնարավորություն՝ հանձնարարելով գեղարվեստական տեքստերի թարգմանություն: <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմաստություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տարբերակելու գեղարվեստական թարգմանության տեսության հիմնական հասկացությունները, 2. ներկայացնելու գեղարվեստական թարգմանության գործնթացի առանձնահատկություններն ու բարդությունները, 3. բացատրելու համարժեք թարգմանության սկզբունքներն ու մեթոդները, ժամանակակից թարգմանաբանության մեջ գոյություն ունեցող հիմնական մոտեցումները, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. քննարկելու գեղարվեստական տեքստերի ժանրային և ոճական առանձնահատկությունները, 2. վերլուծելու սկզբնաղբյուր տեքստի բառային, քերականական և կառուցվածքային առանձնահատկությունները և դրանց համարժեք վերարտադրության միջոցները թիրախ տեքստում, 3. կիրառելու համապատասխան թարգմանական ռազմավարություններ՝ թարգմանության համարժեքությունն ապահովելու նպատակով, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու հետազոտական աշխատանք թարգմանաբանական խնդիրների շուրջ, 2. ստեղծագործարար կիրառելու և զարգացնելու ունեցած գիտելիքները: <p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,</p> <p>Ա2.ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլ-ամերիկյան և ֆրանսիական լշակությներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլ-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,</p> <p>Ա5.ներկայացնելու անգլերենի հնչունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,</p> <p>Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական</p>		

մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,
Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնչունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերենի գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,
Գ3.գուգաղրելու անզերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսուրելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն:

Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային վերլուծական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք (անհատական ինքնուրույն գրավոր թարգմանության իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են .

Առանց ընթացիկ գնահատման □ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց □ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջարրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ իմմանական բաժիններից.

1. Գեղարվեստական թարգմանությունը որպես թարգմանական գործունեության տեսակ: **Թեմա**
2. Գեղարվեստական թարգմանության դերը միջմշակութային հաղորդակցության մեջ, դրա նպատակն ու խնդիրները: **Թեմա**
3. Հայաստանում գեղարվեստական թարգմանության պատմության համառոտակնարկ: **Թեմա**
4. Գեղարվեստական թարգմանության գործընթացի հիմնական փուլերը: **Թեմա**
5. Գեղարվեստական տեքստի ժանրառային առանձնահատկությունները: **Թեմա**
6. Գեղարվեստական թարգմանության բառային, քերականական և ոճական առանձնահատկությունները: Համարժեք թարգմանության սկզբունքներն ու ռազմավարությունները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Landers, Clifford E., Literary Translation: A practical Guide, New Jersey University Press: Multilingual Maters, 2001
2. Shuttleworth M., Cowie M., Eds. Dictionary of Translation Studies. Manchester: St Jerome, 1997
3. Попович А., Проблемы художественного перевода, М. , 1980
4. Чуковский К., Высокое искусство. О художественном переводе, М., 1988

0305/B48	Գեղարվեստական տեքստերի թարգմանությունը ֆրանսերենում	2 կրեդիտ
2 ԺԱՄ/ՉԱՐ□	8/22/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ գեղարվեստական թարգմանության առանձնահատկությունների մասին, զարգացնել գեղարվեստական թարգմանության հմտությունները, ներկայացնել թարգմանական գործընթացում կիրառվող թարգմանական ռազմավարությունները, ծանոթացնել գեղարվեստական թարգմանության գնահատման մեթոդներին և կիրառվող օբյեկտիվ չափանիշներին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. առաջարկվող տեսական գիտելիքներն ուղղել գործնական կիրառմանը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. տարրերակելու գեղարվեստական տեքստերի ժանրային և ոճական առանձնահատկությունները,
2. ներկայացնելու գեղարվեստական թարգմանության գործընթացի առանձնահատկություններն ու բարդությունները,
3. բացատրելու համարժեք թարգմանության սկզբունքներն ու մեթոդները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ընկալելու, վերլուծելու և թարգմանելու գեղարվեստական տեքստերը՝ վեր հանելով սկզբնաղյուր տեքստի բառային, քերականական և կառուցվածքային առանձնահատկությունները և դրանց համարժեք վերարտադրության միջոցները թիրախ տեքստում,
2. կատարելու գրական երկերի թարգմանություն կիրառելով համապատասխան թարգմանական ռազմավարություններ՝ թարգմանության համարժեքությունն ապահովելու նպատակով,
3. ստեղծագործարար կիրառելու և զարգացնելու ունեցած գիտելիքները,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- կատարելու համարթեքային ձիշտ ընտրություն ըստ համատեքստի, բնագավառի և ոճի թարգմանաբանական խնդիրների շուրջ,
- գրելու գեղարվեստական գրականության թարգմանության առանձնահատկություններին վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք գեկուցում, կատարելու հետազոտական աշխատանք:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Ա5.ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ3.գուգաղորելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նպաւածեռներու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսւորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն:

Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- անհատական և խմբային աշխատանք,
- անհատական և թիմային վերլուծական աշխատանք,
- ինքնուրույն աշխատանք (անհատական ինքնուրույն գրավոր թարգմանության իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում,
- ֆրանսերեն լեզվով գեղարվեստական ստեղծագործությունների հայերեն, ուսւերեն և անգլերեն թարգմանությունների ուսումնասիրում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատումամբ Ըննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թարգմանության հիմնահարցեր: **Թեմա 2.** Բնագրի և թարգմանության փոխկապակցումը:

Թեմա 3. Գեղարվեստական թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Գրական ստեղծագործության վերլուծություն՝ ելեկուլ գեղարվեստական գրականության առանձնահատկություններից:

Թեմա 5. Գեղարվեստական թարգմանության գործընթացը, գեղարվեստական տեքստի ժանրառնային, բառային, քերականական և ոճական առանձնահատկությունները: **Թեմա 6.** Լեզվաբանները թարգմանական գործընթացի մասին: **Թեմա 7.** Զիի և բովանդակության խնդիրը չափածոյի և արձակի թարգմանության ժամանակը: **Թեմա 8.** Գրական հոսանքների լեզվական և ոճական առանձնահատկություններն ու դրանց արտացոլումը թարգմանության մեջ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Cary Edmond, *La traduction dans le monde moderne*, Georg, Genève, 1956.
- Cary Edmond, *Comment fait-il traduire ?* Cours polycopié de l'Université Radiophonique Internationale, 1958.
- Charles Bally, *Traité stylistique française*, éd. Didier, Paris, 1961.
- George Mounin, *Les problèmes théoriques de la traduction*, éd. Gallimard, Paris, 1963.

0305/B49	Դասավանդման ժամանակակից մեթոդները անգլերենում	2 կրեդիտ
2 Ժամ/շաբ	24/6/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել անգլերենի դասավանդման համար անհրաժեշտ տեսական և գործնական բնույթի նախապայմաններ:

Դասընթացի խնդիրները.

- անգլերենի ապագա ուսուցիչների մոտ ստեղծել լայն տեսական մասնագիտական բազա,
- լուսաբանել անգլերենի ուսուցման ավանդական և մասնավորապես առավել կարևոր ժամանակակից մեթոդներն ու եղանակները,
- ուսանողների մոտ զարգացնել անգլերենի ուսուցման մեթոդներն ու եղանակները

պրակտիկայում արդյունավետ ու ստեղծագործաբար կիրառելու հմտություններ՝ հաղորդակցական կարողությունները նպատակայնորեն օգտագործելու ակնկալիքով:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն

1. լուսաբանելու անզերենի դասավանդման հիմնադրույթները,
2. մեկնաբանելու անզերենի մեթոդիկայի պատմության հիմնահարցերը,
3. լուսաբանելու անզերենի ուսուցման մեթոդիկայի տեսական հիմունքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու բանավոր և գրավոր խոսքի համար լեզվական նյութի ընտրություն,
2. լուսաբանելու բառապաշտի, քերականության և հնչյունաբանության դերակատարությունը բանավոր և գրավոր խոսքի ուսուցման գործընթացով,
3. կատարելու լեզվական նյութի ճիշտ ընտրություն և համապատասխան վարժությունների կիրառությամբ զրգացնելու այս կամ այն լեզվական հմտությունները,
4. նկարագրելու խոսքայի գործունեության յուրաքանչյուր տեսակի յուրահատկությունները՝ հաշվի առնելով ուսուցման տարբեր փուլերում ներկայացված պահանջները,
5. կատարելու լեզվական կարողությունների և հմտությունների հաշվառում և գնահատում:

գ. ընդհանուրական/փոխանցելի կարողություններ

1. օգտվելու ինտերնետային ռեսուրսներից՝ ծանոթանալու անզերենի դասավանդման մեթոդիկայի շրջանակներում վերջերս կատարած ուսումնասիրություններին,
2. վերլուծելու լեզվի ուսուցման տարատեսակ մեթոդական փաստական նյութեր և կատարելու հետևողություններ:

Դասընթացը ձևակերպում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք □

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից անզերական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա2. ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անզերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անզլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից, արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անզլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և բնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա5. ներկայացնելու անզերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ4. ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքներ տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից՝ անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,

Գ1. օգտագործելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. անհատական և խմբային աշխատանք, անհատական և թիմային վերլուծական աշխատանք,
3. ինքնուրույն աշխատանք (անհատական ինքնուրույն գրավոր թարգմանության իրականացում), գրավոր և բանավոր ստուգում/հարցում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ զնահատման □ Դասընթացը զնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց □ 2 տեսականա հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջադրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Սերողական հիմնական եզրույթների սահմանումները: **Թեմա 2.** Անզերենի դասավանդման

ավանդական և ժամանակակից մեթոդները: դասի պլանի կառուցվածքը: **Թեմա 3.** Անգլերենի ուսուցման չորս հմտություններն ու կարողությունները՝ լսել, խոսել, կադալ, գրել: **Թեմա 4.** Քերականության դերը անգլերենի ուսուցման գործընթացում: **Թեմա 5.** Արտասանության դերը անգլերենի ուսուցման գործընթացում: **Թեմա 6.** Բառապաշտիքի դերը անգլերենի ուսուցման գործընթացում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. У.Գ.Աստվածատրյան, Օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկա, Երևան, Լուս, 1985թ.
2. Jim Scrivener, Learning Teaching, Macmillan Heineman, 2005
3. H. Douglas Brown, Teaching by Principles, San Francisco State University, 2001
4. H.G.Widdowson, Aspects of Language Teaching, OUP, 1991 5. W.M. Rivers, M.S. Temperly A Practical Guide to the Teaching of English, #4, 1987
5. Ch.Brumfit, Communicative Methodology in Language Teaching, Cambridge, 1984
6. H.G.Widdowson, Explorations in Applied Linguistics, parts 1-2, Oxford, 1984

0305/B48	Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա /Ֆրանսերեն/	2 կրթիչ		
2 ժամ/շաբ ☒	24/6/0			
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման			
Դասընթացի նպատակն է ուսանողների ստացած տեսական գիտելիքներն ուղղորդել թարգմանական հմտությունների ձևավորմանը ներկայացնել թարգմանաբանության ուսումնասիրման առարկան, խնդիրները ուսանողներին ծանոթացնել թարգմանաբանական մեթոդների և մոտեցումների հետ ցույց տալ հիմնավոր տարրերությունները նախ գրավոր և բանավոր թարգմանության, ապա հետևողական և համաժամանակյա բանավոր թարգմանության միջև ներկայացնել թարգմանաբանական տարրեր դպրոցների կողմից առաջարկվող թարգմանության գնահատման օբյեկտիվ չափանիշները:				
Դասընթացի խնդիրները. <ol style="list-style-type: none"> 1. Առաջարկվող տեսական գիտելիքներն ուղղել գործնական կիրառմանը: 				
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝ <ol style="list-style-type: none"> ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն <ol style="list-style-type: none"> 1. որոշելու թարգմանաբանության միջզիտակարգային դիրքը և կապը գիտական մյուս ձյուղերի հետ, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները թարգմանություն կատարելիս, 2. իրականացնելու գեղարվեստական թարգմանության գնահատում ըստ առաջարկվող օբյեկտիվ չափանիշների, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ <ol style="list-style-type: none"> 1. կատարելու համարժեքային ձիշտ ընտրություն ըստ համատեքստի, բնագավառի և ոճի: 				
Դասընթացը ձեռավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.				
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ ☒				
Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,				
Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,				
Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ կիրառելով տարրեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,				
Բ6. վերլուծելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և ֆրանսերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները:				
Գ3. զուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկանակարելու նորարարական գործընթացներ՝ որուներելով մասնագիտական բարեկարգություն և ինքնուրույնություն,				
Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. <ol style="list-style-type: none"> 1. դասախոսություն 2. տեսա-լսողական նյութերի կիրառում բանավոր թարգմանության համար 3. ֆրանսերեն լեզվով գեղարվեստական ստեղծագործությունների հայերեն, ուսւերեն և անգլերեն 				

թարգմանությունների ուսումնասիրում:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց բնրացի գնահատմամբ քննությունը բանավոր է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 5 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թարգմանաբանությունը որպես զիտական առանձին ճյուղ: **Թեմա 2.** Թարգմանության օրյեկտն ու սուբյեկտը: **Թեմա 3.** Թարգմանության գործընթացը: **Թեմա 4.** Լեզվաբական և բանաստեղծական մոտեցումները թարգմանաբանության մեջ: **Թեմա 5.** Բանավոր թարգմանության առանձնահատկություններն ու դրանց աշխատանքային գործիքները:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Barlézizian A., Lexicologie du français contemporaine, E. 2010.
2. Guiraud, Les mots étrangers, Paris, 1971.
3. Brunot, Histoire de la langue française. Tome 1 (De l'époque latine à la Renaissance), Paris, 1905.
4. Н.Лопатникова, Н.А.Мовшович, Лексикология современного французского языка, Москва, 1971.

0305/B49	Գրաքննադատության ներածություն	2 կրեյխտ
2 Ժամ/շաբթի	24/6/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց բնրացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ գրական քննադատության վերաբերյալ, այն է՝ գրական երկերի վերլուծությունն ու գնահատումը, ուսանողներին ծանոթացնել քննադատության ժամանակակից մեթոդներին ու ձևաչափերին, ներկայացնել համաշխարհային գրական քննադատության պատմությունը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ուսանողներին ծանոթացնել անգլո-ամերիկյան և համաշխարհային գրաքննադատության ներկայացուցիչների կարևորագույն աշխատանքներին, որոնք առնչում են ոլորտի հիմնախնդիրներին,		
2. պարզաբանել գրաքննադատության սերտ և ուղղակի կապը արդի գրականության և փիլիսոփայության հետ,		
3. հաղորդել կարողություններ՝ անմիջապես արձագանքելու գրականության զարգացմանը, օգնելու նրա առջև կանգնած խնդիրների իրազործմանը:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու գրաքննադատության մտքի պատմությունն ու զարգացման միտումները՝ սկսած անտիկ ժամանակաշրջանից մինչև մեր օրերը,
2. նկարագրելու գրաքննադատության բոլոր ավանդական և ժամանակակից մեթոդներն ու սկզբունքները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. տալու ընդհանուր գնահատական ստեղծագրծությանը, խրախուսելու կամ քննադատելու հեղինակին, խորհուրդ տալու գիրքն այլ ընթերցողներին,
2. տարածելու հասարակության մեջ գեղարվեստական ճիշտ ըմբռնումներ, ձևավորելու և հաստատելու դարաշրջանի գեղագիտական իդեալին, դրանով իսկ լինելով՝ գրականության հետագա զարգացման հզոր գործոն,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. կազմելու և վերլուծելու գեղարվեստական տեքստերի մոդելներ,
2. կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները գրաքննադատության և տեքստի վերլուծության ոլորտներում:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից անգլիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջարելմ մեթոդները,

Ա2. ցուցաբերելու հիմնարար գիտելիքներ կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենից (առնվազն B2) և ֆրանսերենից (առնվազն B2), անգլո-ամերիկյան և ֆրանսիական մշակույթներից,

արտասահմանյան գրականության տարբեր ուղղություններից, ինչպես նաև անգլո-ամերիկյան պատմության, տնտեսագիտության և քնական գիտությունների ուսումնասիրության արդի հիմնահարցերից,

Ա3.կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հատակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.թվարկելու բանասիրության և վյուս հասարակական գիտությունների միջև միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ6.վերլուծելու և մեկնարանելու անգլերենի հնչյունաբանական, ձերականական և ոճական երևույթները և անգլերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու, զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը՝ ծառայեցնելով իր ազգի և պետության ինտեգրմանը համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքների իրազործմանը:

Կիրառվում են դասավանդման ու ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություններ,
2. գործնական պարապմունքներ դասախոսի ղեկավարությամբ,
3. անհատական և խմբային աշխատանքներ,
4. թիմային գիտահետազոտական աշխատանքներ,
5. ինքնուրույն աշխատանք,
6. բանավոր ներկայացում/պրեզենտացիա:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 2 տեսական հարց՝ յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջարրանը՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Համաշխարհային գրական քննադատության պատմությունը: **Թեմա 2.** Գրաքննադատության ավանդական և ժամանակակից մեթոդներն ու ձևաչափերը: **Թեմա 3.** Գրաքննադատության սերտ և ուղղակի կապն արդի գրականության և փիլիսոփայության հետ: **Թեմա 4.** Գրելու արվեստ և գրողի վարպետություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Johns Hopkins, Guide to Literary Theory and Criticism (2nd ed.). Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2005
2. Regan Shaun, Dawson Books, Reading 1759, Literary Culture in Mid-Eighteenth-Century Britain and France. Lewisburg [Pa.]: Bucknell University Press, 2013
3. Ussher, J. (1767). Clio Or, a Discourse on Taste: Addressed to a Young Lady A Bibliography of Literary Theory, Criticism, and Philology (University of Zaragoza)

0305/B48	Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա /Անգլերեն/	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբաթ	8/22/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել թարգմանաբանության ձևավորման պատմության ուղին, հիմնական միտումները, տալ գործնական գիտելիքներ:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ծանոթացնել այն հասկացություններին ու մոտեցումներին, որոնք գերիշխել են տարբեր դարաշրջաններում,
2. հաղորդել գիտելիքներ գործնականում թարգմանություններ կատարելու ժամանակ կիրառելու նպատակով:

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. լուսաբանելու տարբեր ծայրահեղ տեսակետներ,

2. մեկնաբանելու տարաբնույթ մոտեցումներ և ձևավորելու սեփական տեսակետը,
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ
1. ծրագրելու և իրականացնելու հետազոտություն,
  2. կիրառելու ստացած տեսական գիտելիքները բայց հետազոտության նպատակի:

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից անզիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջարկելու մեթոդները,

Ա5.ներկայացնելու անզերենի հնչյունաբանության, բարզագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, անզերեն, ֆրանսերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,

Բ6.վերլուծելու և մեկնաբանելու անզերենի հնչյունաբանական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները և անզերեն գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարները,

Գ3.զուգադրելու անզերենի և ֆրանսերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգերը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործնթացներ՝ դրսորելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն/ հիմնականում ինտերակտիվ/,
2. տեսական նյութի մշակում՝ ըստ առաջադրված հարցերի,
3. նյութի քննարկում,
4. գրավոր և բանավոր թարգմանություններ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ Դասընթացը գնահատվում է 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց. 2 տեսական հարց յուրաքանչյուրը 7 միավոր և 1 գործնական առաջադրանք՝ 6 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թարգմանության պատմության ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը ապագա թարգմանիչների համար: **Թեմա 2.** Արևմտյան թարգմանաբանության պատմության պարբերականացումը: **Թեմա 3.** Թարգմանության վաղ շրջանը: **Թեմա 4.** Վերածննիդ դարաշրջանը և թարգմանության տեսականացման առաջին փորձերը: **Թեմա 5.** Հայ թարգմանական ավանդույթները: **Թեմա 6.** Ռուսական թարգմանական ավանդույթները: **Թեմա 7.** Թարգմանության համարժեքության խնդիրները 20-րդ դարի առաջին կեսին:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Bassnett S, Translation Studies, London and New York, 1991
2. Nida E., Toward a Science of Translating, Leiden, 1964
3. Steiner G., After Babel: aspects of language and translation, Oxford Univ. Press., 1975
4. Western Translation Theory (ed. by Douglas Robinson), Manchester, 1997
5. The Translation Studies Reader (ed. by Lawrence Venuti), London and N.Y., 2000
6. Kelly L., The True Interpreter: A History of Translation of Theory and Practice in the West, New York, 1979
7. Routledge Encyclopedia of Translation Studies (ed. by Mona Baker), London and New York, 2001
8. The Translation Studies Reader (ed. by Seda Gabrielyan), Yerevan, 2002
9. Chukovskii K., The Art of Translation, K. Chukovskii's The High Art, Knoxville, 1984
10. Սեֆերյան Ս., Խաչատրյան Ս., Գաբրիելյան Ս., Թարգմանաբանության համառոտ ակնարկ, Երևան, 2006
11. Տեր-Պետրոսյան Լ., Հայ հին թարգմանական գրականություն, Երևան, 1984

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐ

0305/B52	Կուրսային աշխատանք - 1	2 կրեդիտ
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Կուրսային աշխատանք - 1-ի նպատակն է՝ նպաստել «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն»		

մասնագիտական ոլորտում ստացված լեզվաբանական տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, բառագիտության, հնչյունաբանության և քերականության ոլորտում, զարգացնել հաղորդակցական հմտություններ, ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակներ:

Կուրսային աշխատանք - 1-ի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

- բացահայտելու հետազոտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

- ընտրելու, վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկույթը, լեզվաբանության և գրականագիտության ոլորտներում,
- գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները,
- կազմելու հետազոտական նախագծեր,
- ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով:

գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ

- աշխատելու ինքնուրույն,
- մասնագիտական ոլորտում խնդիրներ լուծելու և մասնագիտորեն մտածելու:

Կուրսային աշխատանք - 1-ը ձեռավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Կուրսային աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

Ա3.կառուցելու ֆրանսերեն տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա4.ներկայացնելու ֆրանսիական բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,

Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարրեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարրեր S&S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գրուգարելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդակարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեղրաման իրագործմանը,

Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խորհրդատվություններ/ուղղորդում բայ կազմված ժամանակացույցի

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով (3+7+10).

- տեխնիկական չափանիշներ՝ 0-3 միավոր
- բովանդակային չափանիշներ՝ 0-7 միավոր
- ներկայացման/պաշտպանության չափանիշներ՝ 0-10 միավոր:

Կուրսային աշխատանք - 1-ի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

- թեմայի որոշում և հաստատում
- հետազոտություն
- արդյունքների համակարգում
- աշխատանքի կազմում
- պաշտպանություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և ովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում

7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման
Կուրսային աշխատանք - 1-ի նպատակն է՝ նպաստել «Ֆրանսուերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտական ոլորտում ստացված գրականագիտական տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, զարգացնել հաղորդակցական հմտություններ, ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները:	
Կուրսային աշխատանք - 1-ի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկան գիտելիք և իմացություն	
<p>1. բացահայտելու հետազոտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ,</p> <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <p>2. ընտրելու, վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկույթը,</p> <p>1. գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները,</p> <p>2. կազմելու հետազոտական նախագծեր,</p> <p>3. ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով:</p> <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <p>1. աշխատելու ինքնուրույն,</p> <p>2. մասնագիտական ոլորտում խնդիրներ լուծելու և մասնագիտորեն մտածելու:</p>	
Կուրսային աշխատանք - 1-ը ձեսավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.	
Կուրսային աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկան	
Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,	
Ա3. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,	
Ա4. ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,	
Բ1. վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,	
Բ2. պանակտելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված զաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատկեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,	
Բ3. կիրառելու գիտելիքները՝ պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձեսկերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,	
Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունք-ներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,	
Գ3. գուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսուրելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն,	
Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
<ul style="list-style-type: none"> • խորհրդատվություններ/ուղղորդում ըստ կազմված ժամանակացուցիչ 	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով (3+7+10).	
<ul style="list-style-type: none"> • տեխնիկական չափանիշներ՝ 0-3 միավոր • բովանդակային չափանիշներ՝ 0-7 միավոր • ներկայացման/պաշտպանության չափանիշներ՝ 0-10 միավոր: 	
Կուրսային աշխատանք - 1-ի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.	
<ol style="list-style-type: none"> թեմայի որոշում և հաստատում հետազոտություն արդյունքների համակարգում աշխատանքի կազմում 	

5. պաշտպանություն:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում:		
0305/B54	Ավարտական աշխատանք	20 կրեդիտ
8-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
<p>Ավարտական աշխատանքի նպատակն է արտացոլել «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող նոր խնդիրները բարձրացնելու ու լուծումներ առաջադրելու հմտությունները:</p> <p>Ավարտական աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</p> <ol style="list-style-type: none"> բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերյալ լեզվաբանական և գրականագիտական նոր գիտելիքներ տեսություններ, հայեցակարգեր, նորություններ, սկզբունքներ, <p>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> ձևակերպելու գիտական, լեզվաբանական խնդիրներ, կատարելու գիտագործնական առաջարկներ՝ մասնագիտական խնդիրները լուծելու համար, <p>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> աշխատելու ինքնուրույն, վերլուծելու մասնագիտորեն և քննադատաբար: 		
<p>Ավարտական աշխատանքը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Ավարտական աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա1.մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական դրույթները և լեզվի ուսումնասիրության առաջարկեմ մեթոդները,</p> <p>Ա3.կառուցելու ֆրանսերեն տրամարանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</p> <p>Ա4.ներկայացնելու բանասիրության և մյուս հասարակական գիտությունների միջև առկա միջզիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները,</p> <p>Բ1.վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հայերեն, ֆրանսերեն, անգլերեն լեզուներով հավաքագրած և մշակված նյութի վերաբերյալ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելիս,</p> <p>Բ2.պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուրներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,</p> <p>Բ3.կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,</p> <p>Գ2.գնահատելու, վերլուծելու ու գրուցաբերելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդակարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրազերմանը,</p> <p>Գ3.գուգադրելու ֆրանսերենի և անգլերենի լեզվամշակութային արժեհամակարգը ու պատմամշակութային փորձը, նախաձեռնելու և դեկավարելու նորարարական գործընթացներ՝ դրսերելով մասնագիտական բարեխղճություն և ինքնուրույնություն</p> <p>Գ5.կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:</p> <p>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Խորհրդատվություններ/ուղղորդում <p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</p> <p>Տե՛ս «ԵՊՀ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը:</p> <p>Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</p> <ol style="list-style-type: none"> թեմայի որոշում և հաստատում հետազոտություն արդյունքների համարագում 		

4. նախապաշտպանություն
5. աշխատանքի կազմում
6. պաշտպանություն:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. ԵՊՀ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017թ. հոկտեմբեր 12-ի թիվ 1 նիստում (հասանելի է հետևյալ հղմամբ՝ <http://documentation.yzu.am/wp-content/uploads/2017/10/karg-1-4.pdf> 24.01.2018, ժամը 12:30 դրությամբ)

0305/B55	Մասնագիտական պրակտիկա	6 կրեդիտ
0 Ժամ/շաբ.	0/0/180	
8-րդ գարնանային	ստուգում	

Մասնագիտական պրակտիկայի նպատակն է՝ արտացոլել «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի տեսական գիտելիքների հիման վրա և դրանց կիրառմամբ ուսանողների մոտ ձևավոր գործնական հմտություններ և կարողություններ, զարգացնել ֆրանսերեն լեզվի մասնագիտական գործունեության նկատմամբ անձնային ուղղվածություն և դիրքորոշում, կիրառել ուսումնառության ընթացքում ֆրանսերեն լեզվի կատարելագործմանն ուղղված նոր հմտությունները:

Մասնագիտական պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. բացահայտելու ֆրանսերենի կիրառությանը վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, նորություններ, սկզբունքներ, հմտություններ

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

2. ձևակերպելու գիտական, լեզվահարորդակցության խնդիրներ,
3. կատարելու մասնագիտական թարգմանությունների գործընթացը հեշտացնելու առաջարկներ՝ առաջ եկած թարգմանչական խնդիրները լուծելու համար,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու ինքնուրույն,
2. մտածելու մասնագիտություն և ունենալ քննադատական մտածողություն:

Մասնագիտական պրակտիկան ձևական կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Ա1. մեկնաբանելու ժամանակակից ֆրանսիական բանասիրության հիմնական հասկացությունները, տեսական հրույրները և լեզվի ուսումնասիրության առաջադեմ մեթոդները,

Ա3. կառուցելու ֆրանսերեն տրամաբանորեն ձիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,

Ա5. ներկայացնելու ֆրանսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության և ոճագիտության հիմնադրույթները և թարգմանաբանության հայեցակարգերը,

Բ2. պլանավորելու, մշակելու, վերլուծու և մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու տարբեր տեղեկատվական աղյուտներից հավաքագրած, հիմնավորված գաղափարներ, փաստարկներ և խնդիրներ՝ կիրառելով տարբեր S2S-ներ (word, excel, power-point) աղյուսակ, գծապատճեր, քարտեզ, դիագրամ, շնորհանդես պատրաստելու նպատակով,

Բ3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,

Բ5. կազմակերպելու և կառավարելու, ըստ իրավիճակի մոդիֆիկացնելու և աղաղտացնելու մասնագիտական գործառույթները և ծրագրերը՝ գիտակցելով առանձին անհատների հետ կամ թիմում՝ մասնագիտական զարգացման համար ունեցած իր պատասխանատվությունը:

Գ1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը՝ մասնագիտական փոխգործակցության, հասարակական ու համայնքային շփումների համատեքստում,

Գ2. գնահատելու, վերլուծելու ու գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը և այն ծառայեցնելու համաշխարհային ժողովրդավարական սկզբունքներին իր ազգի և պետության ինտեգրման իրագործմանը,

Գ4. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը,

Գ5. կիրառելու միջառարկայական գիտելիքները տեսական և գործնական բնույթի աշխատանքներում:

Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Դասախոսություններ, խորհրդատվություններ/ուղղորդում, մասնագիտական թարգմանությունների վերլուծություն
- Քննարկում /բանավեճ,
- համագործակցային աշխատանք,
- մտագրոհ,
- ինդուկտիվ մեթոդ,
- դեդուկտիվ մեթոդ,
- վերլուծական մեթոդ,
- խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,
- զրավոր մեթոդ,
- բացատրական մեթոդ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

Մասնագիտական պրակտիկայի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.

1. նախապատրաստում
2. ծանոթացում
3. ակտիվ պրակտիկա
4. պրակտիկայի ամփոփում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. S.Khatchatrian, A.Mouradian , „L'homme et son environnement”, Erévan, 2009.
2. J.Jirardet, J.-M.Cridlig.Ph.Dominique, “Nouveau sans frontières -3”, Clé International, Paris, 1990.
3. Sylvie Poisson-Quinton “Compréhension écrite ”, Clé International/SEJER 2004